

שירים בודדים בתרגום לעברית של אדולף גומן

1. מגרמנית
2. מספרדית
3. מרוסית
4. מצרפתית

מגרמנית

Der von Kürenberg

Ich zog mir einen Falken

Unbekannte Dichterin des 12. Jahrhunderts

Du bist mein, ich bin dein

Martin Opitz

Sonnet XXI

Paul Fleming

An sich

Andreas Gryphius

הַהוּא מִקִּירֶנְבֶּרְג

גִּדַּלְתִּי בַּז

גברת לא ידועה (מאה XII)

אַתָּה שֶׁלִּי, אֲנִי שֶׁלְּךָ

מַרְטִין אוֹפִּיץ

סונטה XXI

פָּאוּל פְלֶמִינְג

לְעַצְמִי

אַנְדְרֵאַס גְּרִיפִיוס

Traurklage des verwüsteten Deutschlandes
Tränen des Vaterlandes
Menschliche Elende
Es ist alles eitell
Abend
An die Sternen

Christian Hofmann von Hofmanswaldau

Vergänglichkeit der Schönheit

Matthias Claudius

Der Mensch

J. W. Goethe

Neue Liebe, neues Leben
Wanderer Nachtlied
Es war ein König in Thule

Friedrich Schiller

Der Handschuh

Ludwig Tieck

Geliebter, wo zaudert

Clemens Brentano

Ich weiß wohl, was du liebst in mir

Ludwig Achim von Arnim

בְּכִית הָאֵבֶל שֶׁל גֶּרמַנְיָה הַשְׁמֵמָה
דְּמָעוֹת הַמוֹלֶדֶת
אֻמְלָלוּת אֱנוֹשִׁית
הַכֹּל לַשָׁוְא
עֶרֶב
אֶל הַכּוֹכָבִים

כְּרִיסְטְיאָן הוֹפְמָן פוֹן הוֹפְמָנְסְוַלְדָאוּ

אַרְעִיוּת שֶׁל יֹפִי

מַתִיאָס קְלָאוּדִיוּס

בֶּן-אָדָם

י.וו.גתה

אַהֲבָה חֲדָשָׁה, חַיִּים חֲדָשִׁים
שִׁיר לַיְלָה שֶׁל נוֹדֵד
חִי מֶלֶךְ פַּעַם בְּתוּלָה

פְּרִידְרִיךְ שִׁילֶר

הַכַּפָּה

לוּדְוִיג טִיק

הֵיכָן אַתָּה, נַעַר

קְלֶמֶנְס ברֶנְטָנוֹ

מָה אַתְּ אוֹהֶבֶת בִּי, בָּרוּר

לוּדְוִיג אָחִים פוֹן אַרְנִים

Mir ist zu licht zum Schlafen	לִישֵׁן? הָאוֹר זוֹרֵחַ
Adelbert von Chamisso	**אַדֶלְבֶּרְט פוֹן שַׁאמִיסוֹ**
Frauen-Liebe und Leben	אַהֲבַת אִשָּׁה וְחַיֶּיהָ
Justinus Kerner	**יוּסְטִינוּס קֶרְנֶר**
Wie Dir, so mir	כָּמוֹךְ כָּמוֹנִי
Joseph Freiherr von Eichendorff	**יוֹזֶף פְרַיהֶר פוֹן אַיכֶנְדוֹרְף**
Das zerbrochene Ringlein	הַטַבַּעַת הַקְטַנָה הַשְׁבוּרָה
Nikolaus Lenau	**נִיקוֹלָאוּס לֶנָאוּ**
Das Gedicht “Die Albigenser” (der Anfang)	הַפוֹאֶמָה "הָאַלְבִּיגֶנְזִים" (הַתְחָלָה)
An die Melancholie	אֶל הַמֶלַנְכּוֹלִיָה
An den Wind	אֶל הָרוּחַ
Abschied (Lied eines Auswandernden)	פְרִידָה מֵהַמוֹלֶדֶת (שִׁיר הַמְהַגֵר)
Kurze Gedichte	שִׁירִים קְצָרִים
Eduard Mörike	**אֵדוּאַרְד מֶרִיקֶה**
Nur Zu!	הָעֵז!
Denk es, o Seele!	הַשְׁבִי נָא, נֶפֶשׁ!
Ferdinand Freiligrath	**פֶרְדִינַנְד פְרֵילִיגְרַאת**
O lieb’, solang du lieben kannst!..	אֱהַב, כָּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל!..
Conrad Ferdinand Meyer	**קוֹנְרָד פֶרְדִינַנְד מָאיֶר**
Zwei Segel	שְׁנֵי מִפְרָשִׂים
Hugo von Hofmannsthal	**הוּגוֹ פוֹן הוֹפְמַנְסְטָאל**

הַשְּׁנַיִם
מַהוּ הָעוֹלָם?

רַיְנֶר מַרְיָה רִילְקֶה

יוֹם סְתָו
שִׁיר הַקַּבְּצָן

וִילְהֶלְם בּוּשׁ

מַרְאֶה וּמְצִיאוּת

Die beiden
Was ist die Welt?

Rainer Maria Rilke

Herbsttag
Das Lied des Bettlers

Wilhelm Busch

Schein und Sein

* * *

הַהוּא מִקִּירֶנְבֶּרְג

גִּדַּלְתִּי בַּז

כְּדֵי שֶׁיִּהְיֶה צַיְתָן לִי, כָּךְ אִלַּפְתִּי בַּז;
הִנֵּה, עָבְרָה שָׁנָה, אוּלַי יוֹתֵר, וְאֵז
סָרְטִים שֶׁל פֶּז כָּרַכְתִּי הֵיטֵב סְבִיב נוֹצוֹתָיו,
וְהוּא נָסַק בֵּן-רֶגַע, לְאֶרֶץ אַחֶרֶת עָף.

וְאֶת הַבַּז רָאִיתִי רַק בְּקֹשִׁי,
כְּשֶׁעַל רַגְלָיו נָשָׂא הוּא לוּלָאוֹת מֶשִׁילְוַאי
זָרְחוּ בְּאוֹר שָׁמַיִם, גָּזוּ הַנּוֹצוֹת...
אֱזְכֶּה בְּיַחַד אִתּוֹ תָּמִיד לִהְיוֹת.

Der von Kürenberg

Ich zog mir einen Falken

Ich zog mir einen Falken länger als ein Jahr.
Als er von mir gezähmt und mir zu Wunsche war
und ich um sein Gefieder goldene Bänder wand,
steil stieg er in die Lüfte und flog in andere Land.

Fortan sah ich den Falken herrlich schwingen;
er trug an seinem Fuße seidene Schlingen,
es glänzte sein Gefieder um und um von Gold.
Gott sende sie zusammen, die sich sehnsüchtig hold.

"ההוא מקורנברג", הוותיק מבין משוררי "שירת האהבה הדנובית", שאינו ידוע בשמו, חי בסביבות אמצע המאה ה-12. הוא היה כנראה אוסטרי למשפחת אבירים מהאזור שממערב ללינץ שעל הדנובה. ייתכן שהשירים נכתבו בשנת 1150 או זמן קצר לאחר מכן. הוא נחשב למיניזינגר המבוגר ביותר הידוע לנו.
מקור: ©Reclam 1993 שירים גרמניים מימי הביניים נבחרים, מתורגמים ומוסברים ©Gerlinde Wei/UlrichMüller

גברת לא ידועה (מאה XII)

Unbekannte Dichterin des 12. Jahrhunderts

Du bist mein, ich bin dein

Du bist mein, ich bin dein.
Dessen sollst du gewiss sein.
Du bist eingeschlossen,
in meinem Herzen,
verloren ist das Schlüsselchen.
Du musst auch für immer darin bleiben.

אַתָּה שֶׁלִּי, אֲנִי שֶׁלְּךָ

אַתָּה שֶׁלִּי, אֲנִי שֶׁלְּךָ. זֶהוּ כֹּרַח.
בְּזֶה אַתָּה צָרִיךְ לִהְיוֹת בָּטוּחַ.
אַתָּה נָעוּל, הֲיוֹדֵעַ?
בְּלִבִּי הַכָּמֻהַ.
אָבַד הַמַּפְתֵּחַ,
לָעַד תִּהְיֶה שָׁם נוֹכֵחַ.

מתוך הערה מאת Jens Walter Heckmann באתר האינטרנט
: https://www.staff.uni-mainz.de/pommeren/Gedichte/dubistmin.html

השיר נמצא בסוף מכתב שנכתב בלטינית מגברת רמה למורה שלה, איש דת. נושא המכתב הוא "ידידות". במכתב הקודם, הכומר מחזר אחרי הגברת, אך היא דוחה אותו במפורש במכתב השלישי - ככל הנראה כוונתה ליחסים אפלטוניים יותר. כל שלושת המכתבים מגיעים מאוסף המכתבים של ורינכר פון טגרנזה, שהגיע אלינו בכתב יד שנכתב בסביבות שנת 1200 (היום בספריית אוניברסיטת מינכן, Codex lat. 19411). שאר הפרטים על המחבר לא ידועים.

Martin Opitz

Sonnet XXI

Francisci Petrarchae

Ist Liebe lauter nichts, wie dass sie mich entzuendet?
Ist sie dann gleichwohl was, wem ist ihr Tun bewusst?
Ist sie auch gut und recht, wie bring sie boese?
Ist sie nicht gut, wie dass man Freud’ aus ihr empfindet?

Lieb’ ich ohn allen Zwang? Wie kann ich schmerzen tragen?
Muss ich es tun, was hilft’s, dass ich solch Trauren fuehr'?
Heb' ich es ungern an, wer dann befiehlt es mir?
Tue ich es aber gern, um was hab’ ich zu klagen?

מַרְטִין אוֹפִּיץ (1597-1639)

סונטה XXI

לפרנצ'סקו פטראַרקה

אִם אַהֲבָה הִיא כְּלוּם, מַה כָּל כָּךְ הִתְרַגַּשְׁתִּי?
וְאִם יֵשְׁנָהּ, הֲאִם יוֹדַעַת אֶת עִסְקָהּ?
אִם הִיא - טוֹבָה, מִנַּיִן הָרוֹעַ בְּתָשׁוּקָה?
אִם לֹא טוֹבָה, מִנַּיִן כָּל הַשִּׂמְחָה שֶׁחָשְׁתִּי?

אִם אַהֲבָה חָפְשִׁית, מַה הַכְּאֵב כֹּה דָּרָסְטִי?
אִם הִיא - כְּפִיָּה, הֲיֵשׁ תּוֹעֶלֶת בְּיָגוֹן?
אִם לֹא רוֹצֶה אֲנִי, מִי לִי יִקְרָא "הַכּוֹן!"?
וְאִם אֲנִי עוֹרֵג, עַל מַה כָּל כָּךְ כָּעַסְתִּי?

Ich wanke, wie das Gras, so von den kuehlen Winden
Um Vesperzeit bald hin geneiget wird, bald her:
Ich walle wie ein Schiff, da durch das wilde Meer

Von Wellen umgejagt nicht kann zu Rande finden.
Ich weiss nicht was ich will, ich will nicht was ich weiss:
Im Sommer ist mir kalt, im Winter ist mir heiss.

Paul Fleming

An sich

Sei dennoch unverzagt! Gib dennoch unverloren!
Weich keinem Glücke nicht, steh höher als der Neid,
vergnüge dich an dir und acht es für kein Leid,
hat sich gleich wider dich Glück, Ort und Zeit verschworen.

Was dich betrübt und labt, halt alles für erkoren;
nimm dein Verhängnis an. Laß alles unbereut.
Tu, was getan muß sein, und eh man dir's gebeut.
Was du noch hoffen kannst, das wird noch stets geboren.

Was klagt, was lobt man noch? Sein Unglück und sein Glücke
ist ihm ein jeder selbst. Schau alle Sachen an:
dies alles ist in dir. Laß deinen eitlen Wahn,

und eh du fürder gehst, so geh in dich zurücke.
Wer sein selbst Meister ist und sich beherrschen kann,
dem ist die weite Welt und alles untertan.

Andreas Gryphius

אֲנִי כְּמוֹ עֵשֶׂב בָּר, אֲשֶׁר מִתְנַעְנֵעַ
הָלוֹךְ וְשׁוּב בְּלֵיל בְּרוּחַ הַקָּרָה,
וּכְמוֹ סְפִינָה בְּיָם, בֵּין הַגַּלִּים נִקְרַע,

אֶת הַנָּתִיב שֶׁלּוֹ לִמְצֹא אֵינוֹ יוֹדֵעַ.
מַה רְצוֹנִי? זֶה סוֹד. מָה שֶׁיּוֹדֵעַ - זָר.
בְּלֵיל חָרְפִּי לִי חַם, בְּיוֹם קֵיצִי לִי קַר.

פָּאוּל פְלֶמִינְג

לְעַצְמִי

עִם זֹאת, אַל תִּתְיָאֵשׁ! הֱיֵה נָדִיב פִּיקֵחַ!
בְּאֹשֶׁר אַל תַּגְזִים, הֱיֵה מֵעַל קִנְאָה,
וְאַל תַּחְשֹׁב בְּעֵת צָרָה בִּמְקוֹם עֶדְנָה:
"מַזָּל, מָקוֹם אוֹ זְמַן סַם נֶגְדְּךָ רוֹקֵחַ."

וְעַל שִׂמְחָה לָעַד אַל תִּשָּׁאֵר בּוֹטֵחַ;
אֶת גּוֹרָלְךָ, גַּם מַר, קַבֵּל בְּלִי רְטִינָה.
עֲשֵׂה מָה שֶׁיְּכוֹל, בְּלִי צַו, בְּלִי הַזְמָנָה.
וְתִתְמַלֵּא תִּקְוָה כָּל יוֹם שֶׁמִּתְפַּתֵּחַ.

עַל מַה לְהִתְלוֹנֵן, מַה עוֹד יֵשׁ לְשַׁבֵּחַ?
הָאֹשֶׁר, הַמַּזָּל חַפֵּשׂ בְּפָנִים עַכְשָׁיו,
הַכֹּל בְּךָ. אָז קוּם, עֲזֹב חֲלוֹם לַשָּׁוְא.

הַפָּנִים אֶל עַצְמְךָ, אַל תִּמַּהֵר נִלְהָב.
וּמִי שֶׁעַל עַצְמוֹ שׁוֹלֵט וּמְפַקֵּחַ, -
כָּל הָעוֹלָם וּמְלוֹא נִמְצָא כְּבָר בְּיָדָיו.

אַנְדְרֵאַס גְּרִיפִיוס

Traurklage des verwüsteten Deutschlandes

Wir sind doch nunmehr ganz, ja mehr als ganz verdorben.
Der frechen Völker Schar, die rasende Posaun,
Das vom Blut feiste Schwert, die donnernde Kartaun,
Holt' alles dies hinweg, was mancher saur erworben.

Die alte Redlichkeit und Tugend ist gestorben,
Die Kirchen sind verheert, die Starken umgehaun,
Die Jungfraun sind geschänd', und wo wir hin nur schaun
Ist Feur, Pest, Mord und Tod. Hier zwischen Schanz und Korben,

Dort zwischen Maur und Stadt, rinnt allzeit frisches Blut.
Dreimal sind schon sechs Jahr, als unser Ströme Flut
Von so viel Leichen schwer, sich langsam fortgedrungen.

Ich schweige noch von dem, was stärker als der Tod,
Du, Strassburg, weisst es wohl, der grimmen Hungersnot,
Und dass der Seelenschatz gar vielen abgezwungen.

Andreas Gryphius

Tränen des Vaterlandes

Anno 1636

Wir sind doch nunmehr ganz, ja mehr denn ganz verheeret!
Der frechen Völker Schar, die rasende Posaun,
Das vom Blut fette Schwert, die donnernde Kartaun
Hat aller Schweiss und Fleiss und Vorrat aufgezehret.

Die Türme stehn in Glut, die Kirch ist umgekehret,
Das Rathaus liegt im Graus, die Starken sind zerhaun,
Die Jungfraun sind geschänd't, und wo wir hin nur schaun
Ist Feuer, Pest, Mord und Tod, der Herz und Geist durchfähret.

בְּכִית הָאֶבֶל שֶׁל גֶּרמַנְיָה הַשְּׁמֵמָה

אֲנָחנו עַד בְּלִי דָי ועוֹד רֵיקִים, אֵין כּוֹחַ:
כְּנוּפִיַּת עָמִים גַּסִים, תְּרוּעַת קֶרֶב מְטַרְטֶרֶת,
הַחֶרֶב שְׁמֵנַת דָּם, וְרַעֲמֵי עוֹפֶרֶת...
כָּל הֶעָמָל אָבוּד, כָּל הָרְכוּשׁ לָקוּחַ,

רַק דֶּבֶר, רֶצַח, אֵשׁ בְּכָל מָקוֹם זָרוּחַ.
הַבְּתוּלוֹת בֶּיְשוּ, הָאֲצִילוּת נִשְׁבֶּרֶת,
מִדּוֹת טוֹבוֹת מֵתוֹת, הַכְּנֵסִיָה בּוֹעֶרֶת,
בֵּין חֵפֶר לְגֶדֶר, מִבּוֹץ עָמֹק סָרוּחַ,

בֵּין כֹּתֶל לְקֶרֶיָה פְּלָגִים שֶׁל דָּם זוֹרְמִים,
הוֹפְכִים לְנָהָרוֹת שְׁלֹשׁ פַּעַם שֵׁשׁ שָׁנִים;
הֵם מְתְקַשִׁים לָשֵׂאת אֶת הַגְּוִיוֹת וֶרֶפֶשׁ.

אַךְ יֵשׁ דָּבָר שֶׁהוּא מֵרַעַב וּמְגַר
(יוֹדַעַת סְטְרַסְבּוּרְג זֹאת), מַמָּוֹת רַע יוֹתֵר -
שֶׁי הָאֱנוֹשִׁיוּת מְזֻמָּן נִשְׁדָּד מְנֻפָּשׁ.

1637 (גירסה ראשונה של השיר)

אַנְדְרֵאַס גְּרִיפִיוס

דְּמָעוֹת הַמּוֹלֶדֶת

שנת 1636

אֲנָחנו עַד בְּלִי דָי וְעוֹד רֵיקִים, אֵין כּוֹחַ:
כְּנוּפִיַּת עָמִים גַּסִים, תְּרוּעַת קֶרֶב מְטַרְטֶרֶת,
הַחֶרֶב שְׁמֵנַת דָּם, וְרַעֲמֵי עוֹפֶרֶת...
כָּל הֶעָמָל אָבוּד, כָּל הָרְכוּשׁ לָקוּחַ,

רַק דֶּבֶר, רֶצַח, אֵשׁ בְּכָל מָקוֹם זָרוּחַ.
הַבְּתוּלוֹת בֶּיְשוּ, הָאֲמִיצוּת נִשְׁבֶּרֶת,
הַמִּגְדָּלִים - אָפָר, הַכְּנֵסִיָה בּוֹעֶרֶת
עִם בֵּית הָעִירִיָה, מֻשְׁמָד כָּל לֵב וְמוֹחַ.

Hier durch die Schanz und Stadt rinnt allzeit frisches Blut.
Dreimal sind schon sechs Jahr, als unser Ströme Flut
Von soviel Leichen schwer, sich langsam fotrgedrungen.

Doch schweig ich doch von dem, was ärger als der Tod,
Was grimmer denn die Pest und Glut und Hungersnot,
Dass auch der Seelenschatz so vielen abgezwungen.

Andreas Gryphius

Menschliche Elende

Was sind wir Menschen doch! Ein Wohnhaus grimmer Schmerzen,
Ein Ball des falschen Glücks, ein Irrlicht dieser Zeit,
Ein Schauplatz herber Angst, besetzt mit scharfem Leid,
Ein bald verschmelzter Schnee und abgebrannte Kerzen.

Dies Leben fleucht davon wie ein Geschwätz und Scher zen.
Die vor uns abgelegt des schwachen Leibes Kleid
Und in das Toten-Buch der großen Sterblichkeit
Längst eingeschrieben sind, sind uns aus Sinn und Herzen.

Gleich wie ein eitel Traum leicht aus der acht hinfällt
Und wie ein Strom verscheußt, den keine Macht aufhält,
So muß auch unser Nam, Lob, Ehr und Ruhm verschwinden.

Was itzund Athem holt, muß mit der Luft entfliehn,
Was nach uns kommen wird, wird uns ins Grab nachziehn.
Was sag ich? Wir vergehn wie Rauch von starken Winden.

Andreas Gryphius

בֵּין כֹּתֶל לְקֵרְיָה פְּלָגִים שֶׁל דָּם זוֹרְמִים,
הוֹפְכִים לְנָהָרוֹת שְׁלֹשׁ פַּעַם שֵׁשׁ שָׁנִים;
הֵם מְתְקַשִּׁים לָשֵׂאת אֶת הַגְּוִיּוֹת וֶרֶפֶשׁ.

אֲבָל אֲנִי עַד כֹּה עַל זֶה לֹא מְדַבֵּר,
שֶׁמִּפָּל מָוֶת, אֵשׁ וֶדֶבֶר רַע יוֹתֵר -
שֵׁי הָאֱנוֹשִׁיוּת מְזֻמָּן נִשְׁדַּד מְנֻפָּשׁ.

1643 (גירסה שנייה של השיר)

אֶנְדְרֶאָס גְּרִיפִיאוּס

אֻמְלָלוּת אֱנוֹשִׁית

מַה אֲנוּ, בְּנֵי אָדָם! נָוֶה לִכְאֵבִנוּ,
זִיק שֶׁל הַזְּמַן הַזֶּה, רִקּוּד שֶׁל בִּישׁ-מַזָּל,
מָקוֹם לְפַחַד מַר, מָלֵא בִּדְוַי אֻמְלָל,
הַשֶּׁלֶג שֶׁנָּמַס, נֵרוֹת שְׂרוּפִים הִנָּנוּ.

כְּמוֹ רְכִילוּת וּצְחוֹק, פּוֹרְחִים, גְּזִים חַיֵּינוּ,
נַנִּיחַ בְּקֶרוֹב אֶת צֶל הַגּוּף הַדַּל.
בַּסֶּפֶר הַמֵּתִים אֲשֶׁר נִכְתָּב מֵעַל
מְזֻמָּן כְּבָר רְשׁוּמִים חוּשֵׁינוּ וּשְׁמוֹתֵינוּ.

אֵיךְ הַחֲלוֹם לַשָּׁוְא מְנַשְּׁיָה יִבָּרַח?
מָה שֶׁנּוֹשֵׁם יָמוּת, וְאָבְדָנוֹ הֶכְרַח.
הַשֶּׁבַח, הַכָּבוֹד, הַכֹּל - עָפָר שָׁכוּחַ.

מִי שֶׁיָּבוֹא מָחָר, בֵּן-רֶגַע יִקָּבֵר,
לְאַף יְצוּר שֶׁחַי, אֵין שׁוּם לוֹ סוֹף אַחֵר.
הוֹ, מַה אֲנִי אוֹמֵר! נִשָּׁא כְּמוֹ דֶּף בְּרוּחַ.

אַנְדְרֵאָס גְּרִיפִיוּס (1616-1664)

Es ist alles eitell

Du siehst, wohin du siehst, nur Eitelkeit auf Erden.
Was dieser heute baut, reißt jener morgen ein;
Wo jetzund Städte stehn, wird eine Wiese sein,
Auf der ein Schäferskind wird spielen mit den Herden;

Was jetzund prächtig blüht, soll bald zertreten werden;
Was jetzt so pocht und trotzt, ist morgen Asch und Bein;
Nichts ist, das ewig sei, kein Erz, kein Marmorstein.
Jetzt lacht das Glück uns an, bald donnern die Beschwerden.

Der hohen Taten Ruhm muß wie ein Traum vergehn.
Soll denn das Spiel der Zeit, der leichte Mensch, bestehn? Ach, was ist
alles dies, was wir für köstlich achten,

Als schlechte Nichtigkeit, als Schatten, Staub und Wind,
Als eine Wiesenblum, die man nicht wieder find't!
Noch will, was ewig ist, kein einig Mensch betrachten.

Andreas Gryphius (1616-1664)

Abend

Der schnelle Tag ist hin; die Nacht schwingt ihre Fahn
Und führt die Sternen auf. Der Menschen müde Scharen
Verlassen Feld und Werk; wo Tier und Vögel waren,
Trauert jetzt die Einsamkeit. Wie ist die Zeit, vertan!

Der Port naht mehr und mehr sich zu der Glieder Kahn.
Gleich wie dies Licht verfiel, so wird in wenig Jahren
Ich, du, und was man hat, und was man sieht, hinfahren.
Dies Leben kömmt mir vor als eine Rennebahn.

Lass, höchster Gott! mich doch nicht auf dem Laufplatz gleiten!

הַכֹּל לַשָּׁוְא

לְאָן שֶׁלֹּא תִּפְנֶה, רַק הֶבֶל מְשַׁגֵּעַ,
מָה שֶׁנִּבְנָה הַיּוֹם, זֶה יְהֶרֶס מָחָר;
אֶתְמוֹל הָיְתָה כָּאן עִיר – הָפְכָה לְאֶחוּ כְּבָר,
וְהָרוֹעֶה בְּצאֹן עוֹבֵר אוֹתוֹ יָגֵעַ;

אֶת מָה שֶׁכָּאן פָּרַח, תִּרְאֶה נִרְמָס, גּוֹוֵעַ;
מִי שֶׁחַיֵּךְ אֶתְמוֹל, הַיּוֹם לֹא מְאֻשָּׁר;
עַפְרָה וְאֶבֶן שַׁיִּש יִהְיוּ חֻלְקֵי עָפָר.
וְאֶפֶר, עֲצָמוֹת - הַסּוֹף שֶׁל הַשּׂוֹפֵעַ.

וּתְהִילַת כָּל מַעֲשֵׂ בְּנֵי-רֶגַע תַּחֲלֹף.
הֲאִם מִשְׂחַק הַזְּמַן עוֹד יִמָּשֵׁךְ בְּלִי סוֹף?
מָה שֶׁיָּקָר לָנוּ, הֲאִם יֵשׁ בּוֹ תּוֹעֶלֶת?

רַק הֶבֶל הֲבָלִים, סְתָמִי, לֹא הֶכְרֵחִי,
כְּמוֹ פֶּרַח קָצַר-יָמִים... אַךְ מָה שֶׁהוּא נִצְחִי,
עָלָיו הָאֱנוֹשׁוּת, אֲבוֹי, לֹא מִסְתַּכֶּלֶת.

אַנְדְרֵאָס גְּרִיפִיוּס (1616-1664)

עֶרֶב

הַיּוֹם הַחִישׁ חָלַף; בָּא עִם דְּגְלוֹ הַלַּיִל,
מוֹבִיל אֶת כּוֹכָבָיו . וּבְנֵי-אָדָם נָדַמּוּ,
עָזְבוּ אֶת מְלַאכְתָּם; חַיָּה, צִפּוֹר אֵינָנּוּ,
רַק אֵבֶל וּבְדִידוּת. הוֹ, אֵיךְ הַזְּמַן אוֹזֵל!

הוֹלֵךְ וּמִתְקָרֵב אֵלֵינוּ הַנָּמֵל.
כְּמוֹ אוֹר הַיּוֹם, דּוֹעֵךְ אוֹר הַשָּׁנִים מוּלֵנוּ -
אֲנִי, אַתָּה, הַכֹּל עוֹד רֶגַע וְנָעְנוּ
כָּל הַחַיִּים – מֵרוֹץ, שֶׁבּוֹ אַתָּה קָמֵל.

גְּאַל אוֹתִי, עֶלְיוֹן, מֵהָרִיצָה עַד פַּחַת,

Lass mich nicht Ach, nicht Pracht, nicht Lust, nicht Angst verleiten!
Dein ewig heller Glanz sei vor und neben mir!

Laß, wenn der müde Leib entschläft, die Seele wachen,
Und wenn der letzte Tag wird mit mir Abend machen,
So reiß mich aus dem Tal der Finsternis zu dir!

Andreas Gryphius

An die Sternen

XXXVI

Ihr Lichter die ich nicht auff Erden satt kann schauen
Ihr Fackeln die ihr Nacht und schwartze Wolcken trennt
Als Diamante spilt und ohn Auffhören brennt;
Ihr Blumen die ihr schmückt des grossen Himmels Auen:

Ihr Wächter die als Gott die Welt auff-wolte-bauen;

בָּה אֶאֱבֹד אֲנִי מִלַּהַט וּמִפַּחַד!
תִּפְאֶרְתֵּךְ תָּמִיד מוּלִי וְלִצְדִּי!

תֵּן לְנַפְשִׁי לָקוּם, כְּשֶׁיִּרְדֵּם הַקֶּרֶב!
בְּיוֹם הָאַחֲרוֹן, כְּשֶׁיֵּהָפֵךְ לְעֶרֶב,
מֵעֹמֶק חֲשֵׁכָה אֵלֶיךָ קָח אוֹתִי!

מתוך "ויקיפדיה" (https://de.wikipedia.org/wiki/Abend_(Gryphius) :

"ערב" היא סונטה מאת אנדראס גריפיוס, אחד משיריו המפורסמים ביותר, יצירת מופת פואטית מוכרת. הוא פורסם לראשונה בשנת 1650 בפרנקפורט באוסף הסונטות של גריפיוס Das Ander Buch. זה שם, אחרי שסונטת הבוקר וסונטת הצהריים, השלישית מתוך ארבע הסונטות של מחזור הזמן, פותחת את הספר ... גריפיוס מזכיר רק מדי פעם את בן ארצו שלזי מרטין אופיץ, שב-1624, עם ספרו Von der Deutschen Poetery, שם את השירה בשפה הגרמנית על בסיס חדש. עם זאת, כבר בשנת 1637, הוא ממש פעל לפי הוראותיו של אופיץ בספר השירה הראשון שלו, "הסונטות של ליסר". כך, כמו רוב הסונטות של גריפיוס, " ערב" כתוב בפסוק אלכסנדרוני שהומלץ על ידי אופיץ... נטען כי ב" ערב" "השימוש בפסוקים באלכסנדרוני מובא לידי וירטואוזיות".
הערב אינו מביא הפוגה, אלא מודעות מפחידה לשבריריות החיים הללו ותחינה לישועה מאפלת המוות. השיר, על 14 שורותיו, חוצה את הדרך שהיחיד ("אני", "העולם") והאנושות ("אנשים, עדר עייף"), לאחר אובדן האור האלוהי ("חלף היום המהר"), על "מסלול-מרוץ", עד שאלוהים שוב לא יימצא על ידיהם.

אַנְדְרֵאָס גְּרִיפִיוּס (1616-1664)

אֶל הַכּוֹכָבִים

XXXVI

הוֹ הָאוֹרוֹת, אַתֶּם לִי מֵאִירִים עֵינַיִם!
אַתֶּם - לַפִּיד שָׁאוֹר לְלֵיל, לְעָב זוֹרֵק,
כְּמוֹ יַהֲלוֹם נָדִיר שֶׁבְּלִי הֶפְסֵק דּוֹלֵק;
אַתֶּם, שֶׁמְעַטְּרִים אֶת דֶּשֶׁא הַשָּׁמַיִם.

יָפֶה אִמְכֶם, שׁוֹמְרִים, תֹּבֵל הָאֵל כְּפָלַיִם;

Sein Wort die Weißheit selbst mit rechten Namen nennt
Die Gott allein recht misst die Gott allein recht kennt.
(Wir blinden Sterblichen! was wollen wir uns trauen!)

Ihr Bürgen meiner Lust wie manche schöne Nacht
Hab ich in dem ich euch betrachtete gewacht?
Herolden diser Zeit wenn wird es doch geschehen

Daß ich der euer nicht allhir vergessen kan
Euch derer Libe mir steckt Hertz und Geister an
Von andern Sorgen frey werd unter mir besehen?

Christian Hofmann von Hofmanswaldau

Vergänglichkeit der Schönheit

Es wird der bleiche Tod mit seiner kalten Hand
Dir endlich mit der Zeit um deine Brüste streichen,
Der liebliche Korall der Lippen wird verbleichen;
Der Schultern warmer Schnee wird werden kalter Sand,

Der Augen süser Blitz, die Kräfte deiner Hand,
Für welchen solches fällt, die werden zeitlich weichen,
Das Haar, das itzund kann des Goldes Glanz erreichen,
Tilgt endlich Tag und Jahr als ein gemeines.

Der wohlgesetzte Fuß, die lieblichen Gebärden,
Die werden teils zu Staub, teils nichts und nichtig werden,
Denn opfert keiner mehr der Gottheit deiner Pracht.

Dies und noch mehr als dies muss endlich untergehen,
Dein Herze kann allein zu aller Zeit bestehen,
Dieweil es die Natur aus Diamant gemacht.

לִלְבֶן הוּא נָתַן אֶת שְׁמוֹ הַכֹּה נָכוֹן.
(אֵיךְ בֶּן- תְּמוּתָה עִוֵּר יָבִין אֶת זֶה, טִפְּשׁוֹן!)
לָאֱלֹהִים אֱמֶת, וְרַק אֶצְלוֹ מֹאזְנַיִם.

הֶעָרִבִים שֶׁלִּי! בְּעֹמֶס רְגָשׁוֹת
הֲלֹא אֶתְכֶם רוֹאֶה אֲנִי אֵין סְפוֹר לֵילוֹת?
הוֹ, מְבַשְּׂרֵי הַזְּמַן! כְּשֶׁגּוֹרָלִי יַכְרִיעַ

אוֹתִי, גַּם אָז אִמְכֶם לְגָרַע לֹא אֶשְׁכַּח:
אַהֲבָתְכֶם מִלְּאָה אֶת תּוֹךְ לִבִּי הֲרַךְ;
חֻפְשִׁי מִדְאָגוֹת, לָכֶם תַּחְתַּי אֶרְיעַ.

כְּרִיסְטִיאָן הוֹפְמָן פוֹן הוֹפְמָנְסְוַלְדָאוּ (1616-1679)

אֲרָעִיוּת שֶׁל יֹפִי

הַמָּוֶת בּוֹא יָבוֹא בַּסּוֹף, נוֹרָא וְקַר,
הוּא יְלַטֵּף אוֹתָךְ, יִגַּע בְּרֹךְ שָׁדַיִךְ,
וְחֶמְימוּת שְׂלָגִים תֶּחְלַף עַל פְּנֵי כְּתָפַיִךְ
בְּחוֹל קַר, מִשְׁפָּתַיִךְ אַלְמֹג שֶׁנִּי יוּסַר;

וְיִעֲלֵם כּוֹחַן יָדַיִךְ הַנֶּהְדָּר,
יאבַד יְפְיוֹ שֶׁל זִיק שֶׁמְּמַתֵּק עֵינַיִךְ,
וְכֶתֶר הַשֵּׂעָר שֶׁל פָּז מֵעַל פָּנַיִךְ
יִהְיֶה לְמִין פֵּאָה בְּצֶבַע שֶׁל עָפָר.

קַלּוּת הֲלִיכָתֵךְ וּמֶחֱוֹות הַחֵפֶץ
חֶלְקָן יִהְיוּ אָבָק, חֶלְקָן רַק כְּלוּם וְאֶפֶס,
אֶת אֱלֹהוּת יְפְיֵךְ אַף אִישׁ לֹא יַעֲבֹד.

כָּל זֹאת וְעוֹד הַרְבֵּה בְּסוֹף תָּמִיד גּוֹוֵעַ,
אַךְ יִשָּׁאֵר לִבֵּךְ, שֶׁכֵּן אוֹתוֹ הַטֶּבַע
יָצַר מִיַּהֲלוֹם, אֲשֶׁר עָמִיד מְאֹד.

Matthias Claudius

Der Mensch

Empfangen und genähret
vom Weibe wunderbar,
kömmt er und sieht und höret
und nimmt des Trugs nicht wahr;
gelüstet und begehret
und bringt sein Tränlein dar;
verachtet und verehret;
hat Freude und Gefahr;
glaubt, zweifelt, wähnt und lehret,
hält nichts und alles wahr;
erbauet und zerstöret
und quält sich immerdar;
schläft, wachet, wächst und zehret;
trägt braun und graues Haar,
und alles dieses währet,
wenn's hoch kommt, achtzig Jahr.
Dann legt er sich zu seinen Vätern nieder,
und er kömmt nimmer wieder.

מַתִיאָס קְלָאוּדִיוּס (1740-1815)

בֶּן-אָדָם

הוֹלֵךְ, רוֹאֶה, שׁוֹמֵעַ,
בֶּן אִמָּה נְבוֹנָה,
אֲבָל אֵינוֹ יוֹדֵעַ
לִבְחֹן בְּהוֹנָאָה;
בָּזוּי, מִתְגַּעֲגֵעַ,
עִם הָעִלִּית נִמְנָה,
עַלִּיז וְגַם דּוֹמֵעַ
בְּגִיל, בְּסַכָּנָה;
תָּמִים, חַשְׁדָן וְרֵעַ,
פּוֹרֵץ וְגַם נִמְנָע,
שׁוֹקֵט וּמִתְפָּרֵעַ,
הוֹרֵס מָה שֶׁבָּנָה;
בְּתַלְתַּלִים שׁוֹפֵעַ,
קָרַח בְּזָקָנָה,
יִחְיֶה (עִם לֹא גּוֹוֵעַ)
עַד לְשִׁמוֹנִים שָׁנָה.
וְאָז יִשְׁכַּב עִם אֲבוֹתָיו כְּאִישׁ רַב טַעַם,
וְלֹא יָשׁוּב אַף פַּעַם.

J. W. Goethe

Neue Liebe, neues Leben

Herz, mein Herz, was soll das geben?
Was bedränget dich so sehr?
Welch ein fremdes, neues Leben!
Ich erkenne dich nicht mehr.
Weg ist alles, was du liebtest,
Weg, warum du dich betrübtest,
Weg dein Fleiß und deine Ruh –
Ach, wie kamst du nur dazu!

י.ו.גתה (1749-1832)

אַהֲבָה חֲדָשָׁה, חַיִּים חֲדָשִׁים

מַה קָּרָה, לִבִּי, אֱמֹר לִי?
מַה אַתָּה מֻדְאָג, חָבֵר?
חַדָּשִׁים חַיִּים לְגַמְרֵי!
הִשְׁתַּנֵּיתָ בְּלִי הֵכֵּר.
נֶעֱלַם מַה שֶּׁאָהַבְתָּ,
שֶׁמִּמֶּנּוּ הִתְעַצַּבְתָּ -
שַׁקְדָנוּת, שְׂפִיוּת, בִּטְחָה -
אֵיךְ כָּל זֶה קָרָה לְךָ?

Fesselt dich die Jugendblüte,
Diese liebliche Gestalt,
Dieser Blick voll Treu und Güte
Mit unendlicher Gewalt?
Will ich rasch mich ihr entziehen,
Mich ermannen, ihr entfliehen,
Führet mich im Augenblick,
Ach, mein Weg zu ihr zurück.

Und an diesem Zauberfädchen,
Das sich nicht zerreißen lässt,
Hält das liebe lose Mädchen
Mich so wider Willen fest;
Muss in ihrem Zauberkreise
Leben nun auf ihre Weise.
Die Verändrung, ach, wie groß!
Liebe! Liebe! Lass mich los!

בְּעַצְמַת פְּשׁוּט הוֹלֶמֶת
חִישׁ קָשְׁרוּ אוֹתְךְ חוּטִים
לְגִזְרָה נָשִׁית מֻשְׁלֶמֶת,
לִפְרִיחַת הַנְּעוּרִים.
מְנַסֶּה אֲנִי לִבְרֹחַ,
לְסָרֵב, אֲבָל הָאַרַח
לַעֲזֹר לִי לֹא מוֹאִיל
וְאֵלַיִךְ שׁוּב מוֹבִיל.

וְעַל הַחוּטִים הָאֵלֶּה,
שֶׁלִּקְרֹעַ אִי-אֶפְשָׁר,
בְּרַכּוּת יַלְדַּת-הַפֶּלֶא
בִּי אוֹחֶזֶת לֹא מִכְּבָר.
כָּאן, בְּמַעֲגָל הַקֶּסֶם
לְנִגּוּן שֶׁלָּהּ כְּמוֹ עֶלֶם
לְכָרְכֵּר לִי עַד מוֹתִי!
אַהֲבָה, שִׁלְחִי אוֹתִי!

1775

J. W. Goethe

Wanderer Nachtlied

Über allen Gipfeln
Ist Ruh',
In allen Wipfeln
Spürest du
Kaum einen Hauch;
Die Vogelein schweigen im Walde.
Warte nur, balde
Ruhest du auch.

י.ו.גתה (1749-1832)

שִׁיר לַיְלָה שֶׁל נוֹדֵד

עַל פְּסָגוֹת שׁוֹרֶרֶת
מְנוּחָה
בְּכָל צַמֶּרֶת
כְּבָר אֵינְךְ
חָשׁ כְּמְעַט כָּל רוּחַ;
אֵין קוֹל צִפֳּרִים בְּחֹרֶשׁ.
הַמְתֵּן קְצָת חֶרֶשׁ,
גַּם בֶּן תָּנוּחַ.

1780

J.-W. Goethe

Es war ein König in Thule

Es war ein König in Thule
Gar treu bis an das Grab,
Dem sterbend seine Buhle
Einen goldnen Becher gab.

Es ging ihm nichts darüber,
Er leert ihn jeden Schmaus;
Die Augen gingen ihm über,
So oft er trank daraus.

Und als er kam zu sterben,
Zählt' er seine Städt' im Reich,
Gönnt' alles seinem Erben,
Den Becher nicht zugleich.

Er saß beym Königsmahle,
Die Ritter um ihn her,
Auf hohem Väter-Saale,
Dort auf dem Schloß am Meer.

Dort stand der alte Zecher,
Trank letzte Lebensgluth,
Und warf den heiligen Becher
Hinunter in die Fluth.

Er sah ihn stürzen, trinken
Und sinken tief ins Meer,
Die Augen thäten ihm sinken,
Trank nie einen Tropfen mehr.

י.-ו.גתה

חַי מֶלֶךְ פַּעַם בְּתוּלֶה
(שיר גרטכן, "פאוסט" א,7)

חַי מֶלֶךְ פַּעַם בְּתוּלֶה
מָסוּר לֵב אֵין כְּמוֹתוֹ.
לִפְנֵי מוֹתָהּ נָתְנָה לוֹ
כּוֹס פָּז אֲהוּבָתוֹ

בְּכָל מִקְרֶה עָדַיִן,
כְּשֶׁלְּשֶׁלְחָן יָשַׁב,
שָׁתָה מִכּוֹסָהּ הוּא יַיִן,
בְּאוֹר מָלְוּא עֵינָיו.

כְּשֶׁחָשׁ: מוֹתוֹ בְּפֶתַח,
סָפַר במדינה כל עִיר,
נָתַן לְבניו, רַק טָפַח -
אֶת כּוֹס הַפָּז הִשְׁאִיר.

עִם אַבִּירָיו הַמֶּלֶךְ
יָשַׁב עַל כֵּסוֹ הָרָם
בְּתוֹךְ אוּלָם רַב עֶרֶךְ
בְּצָרִיחַ לְיַד הַיָּם.

רַק שְׁבִיב חַיָּיו בַּגְּבִיעַ
נִשְׁאָר, אוֹתוֹ פִּתְאוֹם
הֵרִיק הַשָּׁתְיָן, הַגְּבִיהַ,
וְאָז זָרַק לַתהום.

רָאָה: הִתְמַלֵּא במַיִם,
טָבַע קֹדֶשׁ הַפָּז;
שָׁקְעוּ לְאַט הָעֵינַיִם;
טִפָּה לֹא שָׁתָה מֵאָז.

Friedrich Schiller

פְּרִידְרִיךְ שִׁילֶר (1759-1805)

Der Handschuh

הַכְּפָפָה

Vor seinem Löwengarten,
Das Kampfspiel zu erwarten,
Saß König Franz,
Und um ihn die Großen der Krone,
Und rings auf hohem Balkone
Die Damen in schönem Kranz.

מִתְחַם הָאֲרָיוֹת רָוֵחַ;
לְפָנָיו בַּכֶּרֶסֶה הַמֶּלֶךְ
פְּרַנְצִיסְקוּס יָשַׁב,
סְבִיבוֹ אֲצִילֵי הַכֶּתֶר,
עַל מִרְפָּסוֹת בְּבִגְדֵי פְּאֵר
הַגְּבִירוֹת חִכּוּ לַקְּרָב.

Und wie er winkt mit dem Finger,
Auftut sich der weite Zwinger,
Und hinein mit bedächtigem Schritt
Ein Löwe tritt,
Und sieht sich stumm
Rings um,
Mit langem Gähnen,
Und schüttelt die Mähnen,
Und streckt die Glieder,
Und legt sich nieder.

כְּשֶׁהוּא מְאוֹתֶת בְּאֶצְבַּע,
נִפְתַּח הַשַּׁעַר בָּאֶמְצַע,
וּמִתּוֹכוֹ בִּצְעָדִים מְדוּדִים,
נִכְנַס אַרְיֵה מַדְהִים,
וּבַדְּמָמָה מַבִּיט סְבִיב,
וּפִהוּק אָרֹךְ מַרְחִיב,
מְנַעְנֵעַ אֶת רַעֲמָתוֹ,
מוֹתֵחַ אֶת כָּל גּוּפוֹ
וְשׁוֹכֵב.

Und der König winkt wieder,
Da öffnet sich behend
Ein zweites Tor,
Daraus rennt
Mit wildem Sprunge
Ein Tiger hervor,
Wie der den Löwen erschaut,
Brüllt er laut,
Schlägt mit dem Schweif
Einen furchtbaren Reif,
Und recket die Zunge,
Und im Kreise scheu
Umgeht er den Leu
Grimmig schnurrend,

וְהַמֶּלֶךְ מְאוֹתֶת שׁוּב,
וְאָז נִפְרָץ
שַׁעַר שֵׁנִי, וְכֻלָּם רוֹאִים
אֵיךְ מִתּוֹכוֹ רָץ
בְּקְפִיצָה פְּרָאִית
נְמֵר פַּסִּים,
כְּשֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת הָאַרְיֵה,
הוּא שׁוֹאֵג בְּקוֹל מִתְגָּרֶה,
מַכֶּה חָזָק בִּזְנָבוֹ
וּמְלַוֹּעוֹ
מוֹצִיא אֶת לְשׁוֹנוֹ הַנּוֹרָאִית,
אֲבָל מַקִּיף אֶת הָאַרְיֵה
בְּזְהִירוּת,
בְּבַיְשָׁנוּת,
מְגַרְגֵּר בְּעַגְמוּמִיּוּת,

Drauf streckt er sich murrend
Zur Seite nieder.

וְאָז שׁוֹכֵב, רוֹטֵן מֵאֵט,
לַצַד.

Und der König winkt wieder,
Da speit das doppelt geöffnete Haus
Zwei Leoparden auf einmal aus,
Die stürzen mit mutiger Kampfbegier
Auf das Tigertier,
Das packt sie mit seinen grimmigen Tatzen,
Und der Leu mit Gebrüll
Richtet sich auf, da wirds still,
Und herum im Kreis,
Von Mordsucht heiß,*
Lagern sich die greulichen Katzen.

וְהַמֶּלֶךְ שׁוּב מְאוֹתֵת,
וְאָז נִפְתַּח עוֹד שַׁעַר רָחָב,
וְקוֹפְצִים שְׁנֵי נְמֵרִים מְנֻמָּרִים בְּבַת אַחַת;
הֵם מְמַהֲרִים בִּתְשׁוּקָה אַמִּיצָה לַקְּרָב
אֶל הַנָּמֵר,
אֲבָל הוּא בְּכַפּוֹתָיו הָעַזּוֹת מֵהֶם מִתְנַעֵר.
וְהָאַרְיֵה, בִּשְׁאָגָה, עוֹלֶה עַל רַגְלָיו,
נָמֵר פִּסִּים אַחֲרָיו
וְסָבִיב בְּמַעְגָּל הוֹלְכִים,
מִזַּעַם רַצְחָנִי בּוֹעֲרִים,
הַחֲתוּלִים הַמַּבְעִיתִים שׁוֹכְבִים.

Da fällt von des Altans Rand
Ein Handschuh von schöner Hand
Zwischen den Tiger und den Leun
Mitten hinein.

מִקֶּצֶה הַמִּרְפֶּסֶת כְּפָפָה
נוֹפֶלֶת מִיָּד יָפֶה
בֵּין הַנָּמֵר לָאַרְיֵה הַגָּדוֹל
בְּדִיּוּק בָּאֶמְצַע בְּמִקְרֶה כְּבְיָכוֹל.

Und zu Ritter Delorges spottenderweis
Wendet sich Fräulein Kunigund:
„Herr Ritter, ist Eure Lieb so heiß
Wie Ihr mirs schwört zu jeder Stund,
Ei so hebt mir den Handschuh auf.“

לֶיְדִי קוֹנִיגוּנְדָּה בַּמִּרְפֶּסֶת יוֹשֶׁבֶת
וּלְסֶר דֶּלוֹרְג', בְּלַעַג, פּוֹנָה: "בְּבַקָּשָׁה,
אֲדוֹנִי הָאַבִּיר, אִם אַהֲבָתְךָ נֶלְהֶבֶת
כְּפִי שֶׁאַתָּה נִשְׁבָּע לִי בְּכָל שָׁעָה,
אָז הָרֵם לִי אֶת הַכְּפָפָה."

Und der Ritter in schnellem Lauf
Steigt hinab in den furchtbarn Zwinger
Mit festem Schritte,
Und aus der Ungeheuer Mitte
Nimmt er den Handschuh mit keckem Finger.

וְהָאַבִּיר, בְּרִיצָה דְּחוּפָה,
יָרַד אֶל תּוֹךְ הַמִּתְחָם מִתַּחַת לַמִּרְפֶּסֶת,
בְּצָעָדִים אֵיתָנִים הָלַךְ
מִבֵּין הַמִּפְלָצוֹת וְלָקַח
אֶת הַכְּפָפָה בְּאֶצְבַּע נוֹעֶזֶת.

Und mit Erstaunen und mit Grauen
Sehens die Ritter und Edelfrauen,
Und gelassen bringt er den Handschuh zurück,

הָאַבִּירִים, הָאֲצִילִים בְּבֶהָלוֹת,
מִמְּקוֹמָם רוֹאִים אֶת הָאֵימָה הַזֹּאת,
וּבְשַׁלְוָה הוּא עִם הַכְּפָפָה עוֹלֶה,

Da schallt ihm sein Lob aus jedem Munde,
Aber mit zärtlichem Liebesblick -
Er verheißt ihm sein nahes Glück -
Empfängt ihn Fräulein Kunigunde.
Und er wirft ihr den ***Handschuh*** ins Gesicht:
„**Den Dank, Dame, begehr ich nicht**“,
Und verläßt sie zur selben Stunde.

וְאָז מְהַדְהֲדִים שְׁבָחִים מִכָּל פֶּה,
בְּמַבָּט רַךְ וְאוֹהֵב עַתָּה,
הַמַּבְטִיחַ לוֹ אֶת אָשְׁרוֹ הַקָּרוֹב בְּמִפְרָשׂ –
לֶיְדִי קוֹנִיגוּנְדָה מוּכָנָה לְקַבֵּל אוֹתָהּ.
אַךְ הוּא אֶת כְּפָפָתוֹ בְּפָנֶיהָ מַשְׁלִיךְ:
"גְּבִרְתִּי, אֵינִי רוֹצֶה אֶת תּוֹדָתֵךְ",
וְעָזַב אוֹתָהּ בְּאוֹתָהּ שָׁעָה מַמָּשׁ.

Ludwig Tieck

Geliebter, wo zaudert

Geliebter, wo zaudert
Dein irrender Fuß?
Die Nachtigall plaudert
Von Sehnsucht und Kuß.

Es flüstern die Bäume
Im goldenen Schein,
Es schlüpfen mir Träume
Zum Fenster hinein.

Ach! kennst du das Schmachten
Der klopfenden Brust?
Dies Sinnen und Trachten
Voll Qual und voll Lust?

Beflügle die Eile
Und rette mich dir,
Bei nächtlicher Weile
Entfliehn wir von hier.

Die Segel, sie schwellen,
Die Furcht ist nur Tand:
Dort, jenseit den Wellen

לוּדְוִיג טִיק (1773-1853)

הֵיכָן אַתָּה, נַעַר

הֵיכָן אַתָּה, נַעַר,
שׁוֹהֶה אֲרֻכּוֹת?
זְמִיר שָׂר עַל צַעַר
וְעַל נְשִׁיקוֹת.

עֵצִים מְלֵאֵי זֹהַר,
בְּלַחַשׁ, מֵרוֹם
מֵעֵבֶר לַצֹּהַר
שְׁוֹלְחִים לִי חֲלוֹם.

הֲאִם הִתְרַגַּשְׁתָּ
עַד רַעַד בְּפְנִים
מֵחֶשֶׁק שָׁחָשְׁתָּ,
מֵרוֹב יִסּוּרִים?

לְמַעַן חַיֶּיךָ
אוֹתִי פֹּה הַצֵּל!
הַחִישׁ צְעָדֶיךָ,
נִבְרַח נָא הַלַּיִל.

אֲנִי לֹא פּוֹחֶדֶת,
מִפְרָשׂ כְּבָר מוּרָם,
הֲרֵי הַמּוֹלֶדֶת

Ist väterlich Land.

Die Heimat entfliehet,
So fahre sie hin!
Die Liebe, sie ziehet
Gewaltig den Sinn.

Horch! wollüstig klingen
Die Wellen im Meer,
Sie hüpfen und springen
Mutwillig einher,

Und sollten sie klagen?
Sie rufen nach dir!
Sie wissen, sie tragen
Die Liebe von hier.

Clemens Brentano

Ich weiß wohl, was du liebst in mir

Ich weiß wohl, was du liebst in mir –
Es ist die Glut in meiner Brust –
Es ist die zauberhafte Zier,
Der tief geheimen innern Lust,
Die strahlt aus mir, und ruft zu dir:
Schließ mich in einen Felsenstein,
So ruf ich doch durch Mark und Bein!
Komm, lebe, liebe, stirb bei mir -

Du mußt, du mußt.

Ludwig Achim von Arnim

מֵעֵבֶר לַיָּם.

מַזְהִיר אוֹתְךְ שֵׂכֶל,
כִּי הִיא לֹא קְרוֹבָה?
עַל גַּל וְעַל שֵׁפֶל
תִּגְבַּר אַהֲבָה.

הַגַּל עָף בְּנַחַת -
לָהוּט וּמַלְהִיט,
אוֹתָנוּ בְּיַחַד
קוֹפֵץ בּוֹ-זְמַנִּית.

אֵין לְהִתְוַכֵּחַ:
קוֹרֵא הָאֵיתָן,
לַחֹפֶשׁ לוֹקֵחַ
אוֹתָנוּ מִכָּאן.

קְלֶמֶנְס בְּרֶנְטָנוֹ (1778-1842)

מָה אַתְּ אוֹהֶבֶת בִּי, בָּרוּר

מָה אַתְּ אוֹהֶבֶת בִּי, בָּרוּר -
זוֹהִי הָאֵשׁ הָעֲמֻקָּה,
אֲשֶׁר בְּסוֹד בּוֹעֶרֶת, אוּר,
עֲדִי קְסוּם שֶׁל הַתְּשׁוּקָה.
מִתּוֹךְ מוֹחִי לְלֹא שְׁפִיוּת,
נָעוּל בְּסֶלַע בְּיָדַיִךְ,
"בּוֹאִי אֵלַי!" - אֶקְרָא אֵלַיִךְ -
"כְּדֵי לֶאֱהֹב, לִחְיוֹת, לָמוּת..."

פּוּרֵךְ, פּוּרֵךְ!

לוּדְוִיג אָחִים פּוֹן אַרְנִים (1781-1831)

Mir ist zu licht zum Schlafen

Mir ist zu licht zum Schlafen,
Der Tag bricht in die Nacht,
Die Seele ruht im Hafen,
Ich bin so froh erwacht.

Ich hauchte meine Seele
Im ersten Kusse aus,
Was ist's, daß ich mich quäle
Ob sie auch fand ein Haus.

Sie hat es wohl gefunden
Auf ihren Lippen schön,
O welche sel'ge Stunden,
Wie ist mir so geschehn!

Was soll ich nun noch sehen?
Ach, alles ist in ihr.
Was fühlen, was erflehen?
Es ward ja alles mir.

Ich habe was zu sinnen,
Ich hab', was mich beglückt:
In allen meinen Sinnen
Bin ich von ihr entzückt.

Adelbert von Chamisso

Frauen-Liebe und Leben

1.

Seit ich ihn gesehen,
Glaub' ich blind zu sein;

לִישֵׁן? הָאוֹר זוֹרֵחַ

לִישֵׁן? הָאוֹר זוֹרֵחַ,
הַלַּיִל בַּיּוֹם נִרְדָּף,
חַם בְּנַפְשִׁי, שָׂמֵחַ,
נָעִים מֵאֹשֶׁר רַב .

אֶת כָּל נַפְשִׁי נָשַׁפְתִּי
לִנְשִׁיקָה אֶתְמוֹל.
וְאָז... אָז מַה שָׁאַפְתִּי?
לִדְמֹעַ אוֹ לִצְהֹל?

לִשְׂפַּת לְפִי שְׂפָתֶיהָ -
הִיא כְּלָל לֹא הִתְנַגְּדָה.
נָכוֹן, אֲנִי יוֹדֵעַ...
הוֹ אֱלֹהִים, תּוֹדָה!

מַה עוֹד לִרְאוֹת, לִשְׁמֹעַ?
הַכֹּל בָּהּ בִּשְׁבִילִי.
מַה לְאַחֵל, לְכָמֹהַּ?
הֲרֵי הַכֹּל אֶצְלִי.

לְאֹשֶׁר יֵשׁ לִי, בֶּטַח,
הַכֹּל, תּוֹדָה לְאֵל.
בְּפִנַי כָּל חוּשׁ בָּמֶתַח,
מְמֻנָּה מִתְפַּעֵל.

אַדֶלְבֶּרְט פוֹן שַׁאמִיסוֹ (1781-1838)

אַהֲבַת אִשָּׁה וְחַיֶּיהָ

.1

מֵאָז שֶׁרָאִיתִי, -
רַק הוּא בְּעֵינַי

Wo ich hin nur blicke,
Seh' ich ihn allein;
Wie im wachen Traume
Schwebt sein Bild mir vor,
Taucht aus tiefstem Dunkel
Heller nur empor.

Sonst ist licht- und farblos
Alles um mich her,
Nach der Schwestern Spiele
Nicht begehr' ich mehr,
Möchte lieber weinen
Still im Kämmerlein;
Seit ich ihn gesehen,
Glaub' ich blind zu sein.

2.

Er, der herrlichste von allen,
Wie so milde, wie so gut!
Holde Lippen, klares Auge,
Heller Sinn und fester Muth.

So wie dort in blauer Tiefe,
Hell und herrlich, jener Stern,
Also er an meinem Himmel,
Hell und herrlich, hoch und fern.

Wandle, wandle deine Bahnen;
Nur betrachten deinen Schein,
Nur in Demuth ihn betrachten,
Selig nur und traurig sein!

Höre nicht mein stilles Beten,
Deinem Glücke nur geweiht;
Darfst mich, niedre Magd, nicht kennen,

לְאָן שֶׁאַבִּיט, כִּי
עִוֶּרֶת, אוּלַי;
דְּמוּתוֹ מְרַחֶפֶת
מוּלִי בְּחֲלוֹם,
בְּרוּרָה וְזוֹהֶרֶת
מֵחֹשֶׁךְ לָרוֹם.

תֵּבֵל מִתְעַמֶּמֶת
בְּלִי צֶבַע כָּעֵת,
מָאֵז בּוֹ הִבַּטְתִּי
כְּאִלּוּ סוּמֵאת.
אֵין חֵשֶׁק לִשְׁמֹחַ
עִם הָאֲחָיוֹת,
עָדִיף לִי בְּשֶׁקֶט
בְּחֶדֶר לִבְכּוֹת.

.2

וְנֶהְדָּר הוּא מִכָּל גֶּבֶר,
וְכָל קַו בּוֹ כֹּה נֶחְמָד -
הָעֵינַיִם, הַשְּׂפָתַיִם,
עוֹז חָזָק וְשֵׂכֶל חַד.

כְּמוֹ כּוֹכָב שָׁבַשָּׁמַיִם
אוֹר לִשְׁלֹחַ לִי יָכוֹל,
כָּךְ אֶת שְׁמֵי נַפְשִׁי הֵאִיר הוּא -
גַּם רָחוֹק וְגַם גָּדוֹל.

לֵךְ בַּדֶּרֶךְ שֶׁבָּחַרְתָּ,
רַק הַשְׁאֵר לִי אֶת הַדְּמוּת,
אֶתְבּוֹנֵן בְּשִׁפְלֹ-רוּחַ -
זֶהוּ אֹשֶׁר וְעֹצְבוּת.

אֲנִי חֶרֶשׁ מִתְפַּלֶּלֶת
כָּל הַזְּמַן לְמַעַנְךָ,
פֶּן יֵדַע כּוֹכַב-תִּפְאֶרֶת

Hoher Stern der Herrlichkeit!

Nur die Würdigste von allen
Soll beglücken deine Wahl,
Und ich will die Hohe segnen,
Segnen viele tausend Mal.

Will mich freuen dann und weinen,
Selig, selig bin ich dann,
Sollte mir das Herz auch brechen,
Brich, o Herz, was liegt daran!

3.

Ich kann's nicht fassen, nicht glauben,
Es hat ein Traum mich berückt;
Wie hätt' er doch unter allen
Mich Arme erhöht und beglückt?

Mir war's, er habe gesprochen:
Ich bin auf ewig dein -
Mir war's - ich träume noch immer,
Es kann ja nimmer so sein.

O laß im Traume mich sterben
Gewieget an seiner Brust,
Den seligsten Tod mich schlürfen
In Thränen unendlicher Lust.

4.

Du Ring an meinem Finger,
Mein goldnes Ringelein,
Ich drücke dich fromm an die Lippen,
Dich fromm an das Herze mein.

עַל קִיּוּם שֶׁל הַשִּׁפְחָה.

רַק הָרְאוּיָה לְאִשָּׁר
מִבְּחִירָה שֶׁלְּךָ תִּשְׂמַח,
אֲבָרֵךְ אוֹתָהּ בְּיִשָּׁר
אֶלֶף פְּעָמִים עַל כָּךְ.

מִשְׂמְחָה אֶבְכֶּה בְּסֵתֶר
מְבֹרֶכֶת עַל חֶלְקִי,
וְלִבִּי מֵאֹשֶׁר יֶתֶר...
הִשָּׁבֵר אִם כֵּן, לִבִּי!

.3

קָשֶׁה לִתְפֹּס אֶת הַפֶּלֶא,
אֲנִי חוֹלֶמֶת, וַדַּאי:
הוּא בִּי בָּחַר מִכָּל אֵלֶּה,
פִּתְאוֹם הֵרִים אֶת יָדַי.

"הִנְנִי," אָמַר לִי, "הִנֵּנִי,
לָנֶצַח אֲנִי שֶׁלְּךָ."
הִנְנִי – אֲנִי עוֹד חוֹלֶמֶת,
זֶה לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת כָּךְ.

הוֹ, מָוֶת בָּרוּךְ, תִּשְׁתֵנִי,
תֵּן לִי בְּחֶלּוֹם לָמוּת,
בּוֹכָה, לְחֻזּוֹ נִצְמֶדֶת
בְּאֵין-סוֹף הִתְלַהֲבוּת.

.4

עַל אֶצְבַּעִי טַבַּעַת
כֵּלָה זָהֹב מְשֻׁבָּח,
אַצְמִיד אוֹתָךְ לִשְׂפָתַיִם
וּלְלִבִּי אַחַר כָּךְ.

Ich hatt' ihn ausgeträumet,
Der Kindheit friedlichen Traum,
Ich fand allein mich verloren
Im öden unendlichen Raum.

חֲלוֹם יַלְדוּת בְּלִי עֻצָּב
מְתוֹךְ לְבָבִי פֵּנְטַז,
אֲבָל אֶת עַצְמִי מָצָאתִי
לְבַד בְּמֶרְחָב קַר אֵי-אֶז.

Du Ring an meinem Finger,
Da hast du mich erst belehrt,
Hast meinem Blick erschlossen
Des Lebens unendlichen Werth.

טַבַּעַת עַל הָאֶצְבַּע,
לָמַדְתְּ אוֹתִי לַחֲדֹר,
לָדַעַת עֵרֶךְ חַיֵּינוּ,
פְּקַחְתְּ אֶת עֵינַי לְאוֹר.

Ich werd' ihm dienen, ihm leben,
Ihm angehören ganz,
Hin selber mich geben und finden
Verklärt mich in seinem Glanz.

אֶהְיֶה לוֹ מְשָׁרֶתֶת,
אֵלָיו אֶשְׁתַּיֵּךְ עַתָּה,
וְאֶת עַצְמִי אֶמְצָא אָז
מְפֹאָרוֹ מִשְׁתַּנָּה.

Du Ring an meinem Finger,
Mein goldnes Ringelein,
Ich drücke dich fromm an die Lippen,
Dich fromm an das Herze mein.

עַל אֶצְבַּעִי טַבַּעַת
כֻּלָּהּ זָהָב מְשֻׁבָּח,
אַצְמִיד אוֹתָךְ לִשְׂפָתַיִם
וּלְלִבִּי אַחַר כָּךְ.

5.

.5

Helft mir, ihr Schwestern,
Freundlich mich schmücken,
Dient der Glücklichen heute mir.
Windet geschäftig
Mir um die Stirne
Noch der blühenden Myrte Zier.

נָא לַעֲזֹר לִי,
אֲחָיוֹת, בּוֹאוּ!
הַיּוֹם מְאֻשָּׁר בְּיוֹתֵר.
שִׂימוּ מַהֵר נָא
לִי עַל הַמֶּצַח
פְּרָחִים שֶׁל הֲדַס קְלוּעִים זֵר.

Als ich befriedigt,
Freudiges Herzens,
Dem Geliebten im Arme lag,
Immer noch rief er,
Sehnsucht im Herzen,
Ungeduldig den heut'gen Tag.

עִם לֵב שָׂמֵחַ
וּמְפֻיָּס,
וּבְזְרוֹעוֹתַי אָהוּבִי...
אַךְ כְּלוֹת-הַנֶּפֶשׁ
בִּלְתִּי מֻסְבֶּרֶת
הִרְגַּשְׁתִּי עָמוֹק בְּלִבִּי.

Helft mir, ihr Schwestern,
Helft mir verscheuchen
Eine thörichte Bangigkeit;
Daß ich mit klarem
Aug' ihn empfange,
Ihn, die Quelle der Freudigkeit.

Bist, mein Geliebter,
Du mir erschienen,
Giebst du, Sonne, mir deinen Schein?
Laß mich in Andacht,
Laß mich in Demuth
Mich verneigen dem Herren mein.

Streuet ihm, Schwestern,
Streuet ihm Blumen,
Bringt ihm knospende Rosen dar.
Aber euch, Schwestern,
Grüß' ich mit Wehmuth,
Freudig scheidend aus eurer Schaar.

6.

Süßer Freund, du blickest
Mich verwundert an,
Kannst es nicht begreifen,
Wie ich weinen kann;
Laß der feuchten Perlen
Ungewohnte Zier
Freudenhell erzittern
In den Wimpern mir.

Wie so bang mein Busen,
Wie so wonnevoll!

נָא לַעֲזֹר לִי
אֶת צֵל הַפַּחַד,
שֶׁאֵין לוֹ סִבָּה, לְגָרֵשׁ,
וְלִפְנוֹת מַבָּט
בָּהִיר כְּמוֹ שַׁחַר
לְעֵין הַשִּׂמְחָה וְהָאֵשׁ.

בּוֹא נָא, אֲהוּבִי,
הַגִּיעַ אֵלַי ,
תֵּן אֶת זִיוְךָ, שֶׁמֶשׁ שֶׁלִּי,
הַשְׁאֵר אוֹתִי נָא
מְלֵאַת מְסִירוּת,
אֶקֹּד קִדָּה לְאֲדוֹנִי.

אֲחָיוֹתַי, נָא
בְּנִצוֹת וֶרֶד
כַּסּוּ אוֹתוֹ, בְּפִרְחֵי חֵן,
אֲבָל בְּעֶצֶב
אֶתְכֶּן עוֹזֶבֶת,
יוֹצֵאת אֲנִי מֵחֶבְרַתְכֶּן.

6.

יַקִּירִי צוֹפֶה בִּי
וּמוּפְתָּע מְאוֹד:
אֵיךְ אֲנִי כָּרֵגַע
יְכוֹלָה לִבְכּוֹת?
הַשְׁאֵר לִרְעַד חֶרֶשׁ
אֶת פְּנִינֵי לַחוּת,
עַל רִיסַי קְשׁוּט.

אֲנִי מִתְרַגֶּשֶׁת,
כַּמָּה זֶה נִפְלָא!

Wüßt' ich nur mit Worten,
Wie ich's sagen soll;
Komm und birg dein Antlitz
Hier an meiner Brust,
Will in's Ohr dir flüstern
Alle meine Lust.

Hab' ob manchen Zeichen
Mutter schon gefragt,
Hat die gute Mutter
Alles mir gesagt,
Hat mich unterwiesen,
Wie, nach allem Schein,
Bald für eine Wiege
Muß gesorget sein.

Weißt du nun die Thränen,
Die ich weinen kann,
Sollst du nicht sie sehen,
Du geliebter Mann;
Bleib' an meinem Herzen,
Fühle dessen Schlag,
Daß ich fest und fester
Nur dich drücken mag.

Hier an meinem Bette
Hat die Wiege Raum,
Wo sie still verberge
Meinen holden Traum;
Kommen wird der Morgen,
Wo der Traum erwacht,
Und daraus dein Bildniß
Mir entgegen lacht.

אֲבָל לֹא יוֹדַעַת,
אֵיךְ לִמְצֹא מִלָּה!
הַחְבֵּא אֶת פָּנֶיךָ
הֵנָּה, עַל חָזִי,
אֶלְחֹשׁ בְּאָזְנֶךָ
רְצוֹנוֹת שֶׁלִּי.

לְאִמִּי אָמַרְתִּי:
יֵשׁ לִי תַּסְמִינִים.
וְאִמִּי הִסְבִּירָה
מָה הוֹלֵךְ בַּפָּנִים.
אִמָּא גַּם סִפְּרָה לִי
מָה יִהְיֶה בַּסּוֹף:
אֶצְטָרֵךְ לְעֶרֶשׂ
לִדְאֹג בְּקֹרוֹב.

כְּבָר אַתָּה יוֹדֵעַ
מֶהֵן, הַדְּמָעוֹת.
אוֹתָן לֹא מָנוּעַ
אִישׁ אָהוּב לִרְאוֹת.
הִתְקָרֵב לִשְׁמֹעַ
פְּעִימוֹת הַלֵּב,
וְאוֹתְךָ, שָׂמֵחַת,
אֶחַבֵּק הֵיטֵב.

לְיַד מִטָּתִי כָּאן
עֶרֶשׂ קָט הֻכָנַס.
בּוֹ הֶסְתֵּר בְּשֶׂקֶט
הַחֲלוֹם שֶׁל פָּז;
כְּבָר מֵקֵדֶם בְּבֹקֶר
הוּא יָקִיץ אוּלַי,
וְנִרְאֶה כָּמוֹךָ
יְחַיֵּךְ אֵלַי.

An meinem Herzen, an meiner Brust,
Du meine Wonne, du meine Lust!

Das Glück ist die Liebe, die Lieb' ist das Glück,
Ich hab' es gesagt und nehm's nicht zurück.

Hab' überglücklich mich geschätzt,
Bin überglücklich aber jetzt.

Nur die da säugt, nur die da liebt
Das Kind, dem sie die Nahrung giebt;

Nur eine Mutter weiß allein,
Was lieben heißt und glücklich sein.

O wie bedaur' ich doch den Mann,
Der Mutterglück nicht fühlen kann!

Du schauest mich an und lächelst dazu,
Du lieber, lieber Engel, du!

An meinem Herzen, an meiner Brust,
Du meine Wonne, du meine Lust!

עַל הַחָזֶה שֶׁלִּי, בְּלִבִּי
אַתָּה לִי עֹנֶג וְשִׂמְחָתִי!

הַאִשָּׁר הוּא אַהֲבָה, וְהַאַהֲבָה הִיא אִשָּׁר.
אָמַרְתִּי אֶת זֶה וְלֹא אַחֲזֹר מֵהַפֶּשר.

אֲנִי נִרְגֶּשֶׁת מֵאֹשֶׁר רַב,
הוּא כֹּה גָּדוֹל אָשְׁרִי עַכְשָׁיו.

רַק הָאִשָּׁה שֶׁמַּנִיקָה
בְּאַהֲבָה אֶת תִּינוֹקָהּ,

יוֹדַעַת מָה הוּא הַפֵּרוּשׁ
שֶׁל "אַהֲבָה וְגִיל לָחוּשׁ".

אוי כמה אני מרחמת על הגבר
שלא יכול להרגיש אשר של אמהי!

אתה מסתכל עלי ואתה מחייך אליי,
המלאך המתוק והאהוב שלי!

בלבי, על החזה שלי
אתה - השמחה שלי, אתה האשר שלי!

8.

Nun hast du mir den ersten Schmerz gethan,
Der aber traf.
Du schläfst, du harter, unbarmherz'ger Mann,
Den Todesschlaf.

Es blicket die Verlass'ne vor sich hin,
Die Welt ist leer.
Geliebet hab' ich und gelebt, ich bin

.8

גָּרַמְתָּ לִי לִכְאֵב רִאשׁוֹנָה,
הַכֹּל נָדַם.
אַתָּה, אִישׁ אַכְזָרִי, עָטוּף שֵׁנָה,
בִּשְׁנַת עוֹלָם.

אֲנִי לְבַד וְחָשָׂה בַּלֵּבָב
שֶׁרִיק בִּפְנִים.
אָהַבְתִּי וְחָיִיתִי, אַךְ עַכְשָׁיו

Nicht lebend mehr.

Ich zieh' mich in mein Inn'res still zurück,
Der Schleier fällt,
Da hab' ich dich und mein vergang'nes Glück,
Du meine Welt!

אֵין עוֹד חַיִּים

אֲנִי חוֹזֶרֶת אֶל תּוֹכִי שְׁקֵטָה,
הַצָּעִיף נוֹפֵל.
אֵי-אֶז הָיוּ לִי אֹשֶׁר וְאַתָּה -
עוֹלָם וְאֵל.

מחזור השירים "אהבתה של אישה וחייה" (1-8)
למילים של אדלברט פון שאמיסו ולמוסיקה של
רוברט שומאן בביצוע של קתלין פרייר באתר
https://www.youtube.com/watch?v=Xljmp4jvIG4

9.

9.

Traum der eig'nen Tage,
Die nun ferne sind,
Tochter meiner Tochter,
Du mein süßes Kind,
Nimm, bevor die Müde
Deckt das Leichentuch,
Nimm in's frische Leben
Meinen Segensspruch.

Siehst mich grau von Haaren,
Abgezehrt und bleich,
Bin, wie du, gewesen
Jung und wonnereich,
Liebte, wie du liebest,
Ward, wie du, auch Braut,
Und auch du wirst altern,
So wie ich ergraut.

Laß die Zeit im Fluge
Wandeln fort und fort,
Nur beständig wahre
Deines Busens Hort;

הַחוֹלֶמֶת עַל עָתִידֵךְ,
כָּעֵת כֹּה רְחוֹקָה,
אַתְּ, הַבַּת שֶׁל בַּת שֶׁלִּי,
אַתְּ, יַלְדָּה מְתוּקָה,
לִפְנֵי שֶׁיְּכַסּוּ בְּסוֹף
בְּתַכְרִיכִים אוֹתִי,
לְחַיִּים צָעִירִים שֶׁלָּךְ
קְחִי נָא אֶת בִּרְכָתִי.

הִסְתַּכְּלִי נָא עַל שֵׂיבָתִי,
עַל סַף הַמְנוּחָה,
אֲנִי פַּעַם, כָּמוֹךְ, הָיִיתִי
צְעִירָה וּשְׂמֵחָה,
אָהַבְתִּי כְּמוֹ שֶׁאַתְּ כָּעֵת.
הָיִיתִי כָּמוֹךְ כַּלָּה...
גַּם אַתְּ, בִּזְמַנֵּךְ, תִּזְדַּקְנִי,
תִּהְיִי תִּשְׁוּשָׁה, חוֹלָה.

תְּנִי לְזְמַן לָעוּף חָפְשִׁי
רָחוֹק רָחוֹק מִמֵּךְ,
רַק אֶת הַנִּצְחִי, הַנָּכוֹן
שִׁמְרִי נָא בְּחֵזֶךְ;

Hab' ich's einst gesprochen,
Nehm' ich's nicht zurück:
Glück ist nur die Liebe,
Liebe nur ist Glück.

Als ich, den ich liebte,
In das Grab gelegt,
Hab' ich meine Liebe
Treu in mir gehegt;
War mein Herz gebrochen,
Blieb mir fest der Muth,
Und des Alters Asche
Wahrt die heil'ge Gluth.

Nimm, bevor die Müde
Deckt das Leichentuch,
Nimm in's frische Leben
Meinen Segensspruch:
Muß das Herz dir brechen,
Bleibe fest dein Muth,
Sei der Schmerz der Liebe
Dann dein höchstes Gut.

Justinus Kerner

Wie Dir, so mir

Wie Dir geschah, so solls auch mir geschehn,
Nur wo Du hinkamst, will auch ich hingehn:
Ich will ins Licht nur, wirst im Licht Du sein,
Bist Du in Nacht, so will ich in die Nacht,
Bist Du in Pein, so will ich in die Pein.
Von Dir getrennt hab ich mich nie gedacht,
Zu Dir, zu Dir will ich allein, allein!

מִמָּה שֶׁאָמַרְתִּי אֵי-אָז
אֲנִי לֹא אֶחְזֹר כְּבָר:
אֹשֶׁר יֵשׁ רַק בְּאַהֲבָה,
רַק מְאֹהָב מְאֻשָּׁר.

כְּשֶׁאִישׁ שֶׁאָהַבְתִּי אוֹתוֹ
לְקֶבֶר צַר הוּבָא,
נִשְׁאַר חָזָק בְּתוֹכִי
רֶגֶשׁ הָאַהֲבָה;
הַלֵּב שֶׁלִּי נִשְׁבָּר,
אַךְ רוּחִי נוֹתְרָה גְּדוֹלָה,
וְאֵפֶר שֶׁל זִקְנָתִי
שָׁמַר עַל הַזֹּהַר שֶׁלָּהּ.

לִפְנֵי שֶׁיְּכַסּוּ בְּסוֹף
בְּתַכְרִיכִים אוֹתִי,
לְחַיִּים צְעִירִים שֶׁלְּךָ
קְחִי נָא אֶת בִּרְכָתִי.
אִם הַלֵּב שֶׁלְּךָ יִשָּׁבֵר,
הַשָּׁאֲרִי אַמִּיצָה,
אָז כְּאֵב הָאַהֲבָה
יִהְיֶה אָשְׁרֵךְ וּמוֹצָא.

יוּסְטִינוּס קֶרְנֶר (1786-1867)

כָּמוֹךְ כָּמוֹנִי

גַּם לִי יִקָּרֶה, מָה שֶׁאַתְּ כְּבָר עָבַרְתְּ,
בְּעִקְבוֹתַיִךְ אֵלֵךְ אֲן שֶׁהִגַּעְתְּ,
כָּל עוֹד תִּחְיִי, אֲנִי רוֹצֶה לִחְיוֹת,
אֶת כְּאֵבֵךְ אֲנִי רוֹצֶה לִסְבֹּל.
אִם אַתְּ בְּלֵיל, אֲנִי בְּסִבַּךְ לֵילוֹת.
לְהִפָּרֵד מִמֵּךְ אֵינִי יָכוֹל
אִתָּךְ, אִתָּךְ אֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת!

Joseph Freiherr von Eichendorff (1788-1857) **יוֹזֶף פְרַיהֶר פוֹן אֵיכֶנְדוֹרְף**

Das zerbrochene Ringlein **הַטַבַּעַת הַקְטֶנָה הַשְׁבוּרָה**

In einem kühlen Grunde
Da geht ein Mühlenrad,
Mein Liebste ist verschwunden,
Die dort gewohnet hat.

נָע הַגַלְגַל בְּרַעַם
בְּתוֹךְ הַטַחֲנָה.
אֲהוּבָתִי לִי פַּעַם
אֶת טַבַּעְתָּהּ נָתְנָה.

Sie hat mir Treu versprochen,
Gab mir ein'n Ring dabei,
Sie hat die Treu gebrochen,
Mein Ringlein sprang entzwei.

חִבְּקַנִי וּבְלַהַט
"עַד שֶׁאָמוּת" – אָמְרָה.
הֵיכָן הִיא? הַטַבַּעַת
לִשְׁתַיִם נִשְׁבְּרָה.

Ich möcht als Spielmann reisen
Weit in die Welt hinaus,
Und singen meine Weisen,
Und gehn von Haus zu Haus.

אֵלֵךְ מְבַיִת לְבַיִת,
וּכְזַמָר נוֹדֵד,
אֶת נְגוּנַי וּפִיט
אֶשָׂא בְּלֵב כָּבֵד.

Ich möcht als Reiter fliegen
Wohl in die blut'ge Schlacht,
Um stille Feuer liegen
Im Feld bei dunkler Nacht.

אוֹ כְּרוֹכֵב פָּרוּעַ,
בְּקְרָב עָקוֹב מִדָּם,
אֶפֹּל מֵאֵשׁ פָּצוּעַ,
אֶשְׁכַּב בְּלֵיל דוּמָם...

Hör ich das Mühlrad gehen:
Ich weiß nicht, was ich will –
Ich möcht am liebsten sterben,
Da wär's auf einmal still!

נָע הַגַלְגַל, מֵטִיחַ...
מַה עוֹד לִרְצוֹת כָּעֵת?
לָמוּת. אֲנִי מַנִיחַ,
שֶׁאָז אֶהְיֶה שָׁקֵט!

Nikolaus Lenau (1802-1850) **נִיקוֹלָאוּס לֶנָאוּ**

Das Gedicht “Die Albigenser” (der Anfang) **הַפּוֹאֶמָה "הָאַלְבִּיגֶנְזִים" (הַתְחָלָה)**

Daß alles Schöne muß vergehen

דִין כָּל מָה שֶׁיָפֶה - יַחֲלֹף הוּא,

Und auch das Herrlichste verwehen,
Die Klage stets auf Erden klingt;
Doch Totes noch lebendig wähnen,
Verwirrt das Weltgeschick und bringt
Das tiefste Leid, die herbsten Tränen.

וְכָל הַמְּפֹאָר - כָּמוֹהוּ.
עֲלֵי הָאֲדָמוֹת נִשְׁמַעַת קִינָה;
לַחֲשֹׁב שֶׁמֵּת הוּא חַי עֲדַיִן,
זֶה רַק עִוּוּת גָּדוֹל שֶׁל הַתְּמוּנָה,
יָגוֹן, דְּמָעוֹת הַסְּתָיו בְּעֵינַיִן.

Nachtgesang

שִׁיר לַיְלָה

1

1

O gläubger Hohn! o bitterste Satire
Auf diese Welt voll Haß und Feindesnot,
Wenn der Chinese sich dem grimmsten Tiere
Vertraut und sich begibt in seine Hut,
Wenn er für sich, die Seinen, Haus und Feld
Zum Schutzgeist den verstorbnen Tiger wählt.

כֵּן, לְסָטִירָה הַנִּמְרֶצֶת בְּיוֹתֵר
מָקוֹם יֵשׁ בָּעוֹלָם שִׂנְאָה וּמְצוּקוֹת.
הַסִּינִי בְּרוּחוֹ הָעָז שֶׁל הַנָּמֵר
בּוֹחֵר לִשְׁמֹר עַל נִשְׁמָתוֹ, עַל הַשָּׂדוֹת,
וְעַל הַבַּיִת, עַל כָּל עֵז וְכָל טָלֶה,
וְאָז הוּא מַאֲמִין בּוֹ בְּאֵמוּן מָלֵא.

Er schläft getrost, wenn still der Tigergeist
Als Hüter Haus und Feld bei Nacht umkreist;
Und wohl mag ihm sein Wahn zum Schutze taugen;
Denn wenn ein Feind sich schleicht in seine Nähen,
Der sieht im Glühwurm rolln des Tigers Augen,
Der spürt im Nachtwind seinen Rachen wehen. –
O wäre solch ein Tiger mir Genosse,
Mit Geisterkrallen, unsichtbarem Rachen
Mir den Gedankenherd treu zu bewachen,
Den Einbruch wehrend meinem Feindestrosse!

וְהוּא יָשֵׁן תָּמִיד בְּשֶׁקֶט, כְּשֶׁהָרוּחַ
בְּלַיְלָה מִסְתּוֹבֶבֶת בְּמִשְׁמָר בָּטוּחַ;
וּבְאַשְׁלָיָתוֹ יֵשׁ הֶגְיוֹן נִסְתָּר:
כִּי הָאוֹיֵב רוֹאֶה בְּהִבְהוּבֵי תּוֹלַעַת
אֶת עֵין חַיַּת הַטָּרָף שֶׁאֵלָיו פּוֹסַעַת,
וּמְדַמְיֵן בְּאַפּוֹ אֶת רֵיחַ הַמַּר. –
הוֹ, לוּ נָמֵר יִהְיֶה לִי לְחָבֵר פִּלְאִי,
עִם הַטְּפָרִים, הַלָּסְתוֹת בִּלְתִי נִרְאִים,
יִשְׁמֹר נֶאֱמָנָה עַל הַמּוֹקֵד-חַיִּים
מֵהַפְּרִיצַת אוֹיֵב לְמַחֲשֵׁבוֹת שֶׁלִּי!

Wenn mein einsames Herz Gedanken hämmert,
Daß ich die Welt und ihren Gram vergesse,
Wenn mir an seiner hellen Feueresse
Die Morgenglut des heilgen Sabbats dämmert,
Ha! Tiger! dann bewache meine Schranken,
Und kommen Störer, schlag in ihre Seelen
Als scharfe Schauer deine luftgen Pranken,

וְכַאֲשֶׁר לִבִּי דּוֹהֵר בְּמַחֲשֵׁבוֹת,
נִשְׁכָּח מִמֶּנִּי הָעוֹלָם וְצַעֲרוֹ,
וּכְמוֹ שֶׁכּוֹר בְּאֵשׁ זוֹרֵחַ אֶת אוֹרוֹ ,
קֶרֶנוֹת אוֹר הַשַּׁבָּת הָעִלָּאִית עוֹלוֹת.
נָמֵר! שְׁמֹר נָא מֵאוֹיְבִים אֶת אוֹצְרוֹתַי,
בַּנְּשָׁמוֹת הַכֵּה שְׁנוּאוֹת פְּגַע מְבַפְּנִים,
וְאֶת טָפְרֶיךָ, שֶׁכְּמוֹ מֵי-מָטָר חַדִּים,

Daß sie sich scheu verzagt von dannen stehlen! –

Wenn Erdenwünsche kommen, mich zu locken,
So spring sie an, daß sie entfliehn erschrocken!
Und kommen klagende Erinnerungen,
Ermorde sie, bevor sie eingedrungen!
Auf *eine* aber stürze dich vor allen,
Zerreiße schnell mit deinen scharfen Krallen,
Verschling auf immer du in deinen Rachen
Ein Frauenbild, das mich will weinen machen! –

Send ich ein Lied auf die Tyrannenfratzen,
So hilf ihm, Tiger, nach mit deinen Tatzen!
Schlag ihnen breite Wunden ins Gewissen
Und Höllenträume hauche auf ihr Kissen!
Und wenn sie, aufgeschreckt, die Augen reiben,
Die Kerze zünden, zitternd auf sich setzen,
Blas aus das Licht, daß sie im Finstern bleiben,
Mach vor der Tür Geräusch wie Dolchewetzen!
Und will der Feige dann mit seinem Schrecken
Verkriechen sich, entreiß ihm seine Decken
Und wickle ihn in alle Flüche fest,
Die er getretnen Herzen ausgepreßt!
Sein Eingeweide schlag mit Schmerzensbissen,
Die wie Vergiftung durch den Leib sich ringeln,
Daß er auffährt, nach seinem Arzt zu klingeln,
Du aber hast die Glockenschnur zerrissen.

O Tiger, den Tyrannen quäle! quäle!
Bis er sich bessert, schüttre seine Seele!

Millionen wunde Herzen seh ich bluten,
So viele Tränenströme seh ich fluten,
Von frecher Willkür weit die Welt zerrüttet,
Der Menschheit Freudenschlösser rings verschüttet,
Ich seh gepeitscht von hochgestellten Zwergen

נְעַץ כְּדֵי שֶׁיִּנָּיחוּ לִי כְּבָר אֵימָתַי! –

כְּשֶׁיְּפַתּוּנִי פַּעַם רְצוֹנוֹת גּוּפִי,
קְפֹץ עֲלֵיהֶם, גָּרֵשׁ כָּל מָה שֶׁלֹּא חֻפִּי!
וְאִם יָבוֹאוּ זִכְרוֹנוֹת רָעִים, אַיֵּם,
לְפָנַי שֶׁהֵם פּוֹלְשִׁים הַשְׁמֵד לְלֹא רָחֵם!
אַךְ הִתְנַפֵּל נָא עַל *אַחַת* לְפָנֵי הַכֹּל,
קְרַע בְּטָפְרֵיךָ, הַחַדִּים וּבְלַע אוֹתָהּ -
אֶת הַתְּמוּנָת שֶׁל הָאִשָּׁה שֶׁגַּם עַתָּה
רוֹדָה בִּי, מַכְרִיחָה אוֹתִי לִסְבֹּל!

אֲנִי שׁוֹלֵחַ שִׁיר אֲלֵי פְּנֵי הָרוֹדָן,
עֲזֹר, נָמֵר, בְּכַפּוֹתֶיךָ בְּעָנְיָן!
פְּצַע נָא אֶת מַצְפוּנוֹ בְּלֶסֶת אַכְזָרִית,
שְׁלַח חֲלוֹמוֹת שֶׁל גֵּיהִנּוֹם עַל הַכָּרִית!
וּכְשֶׁבְּבֶהָלָה יִפְקַח אֶת הָעֵינַיִם,
יַדְלִיק לוֹ נֵר, יֵשֵׁב בְּרֵעַד, תּוֹךְ דַּקָּה
כַּבֵּה אֶת אוֹר הַנֵּר, וּגְרֹם לְחֻשָּׁכָה,
עֲשֵׂה שְׁרִיקַת פִּגְיוֹן חוֹלֶפֶת בִּדְלָתַיִם!
אִם הַפַּחְדָן יִרְצֶה לִבְרֹחַ בְּאֵימָה,
קַח נָא אֶת הַשְׂמִיכָה מִמֶּנּוּ וְעָטֹף
אוֹתוֹ בְּכָל קְלָלוֹת שֶׁיֵּשׁ כְּבָר, בִּנְקָמָה
עַל כֹּקל הַלְּבָבוֹת שֶׁהוּא הִסְפִּיק לִרְדֹּף!
וְיִדְפְּקוּ חָזָק מֵעָיו בַּכְּאֵב הַחַד,
שֶׁיִּתְפַּשֵּׁט כְּמוֹ רַעַל; שֶׁיַּתְחִיל לִירֹא;
וְאִם הוּא יְצַלְצֵל, כְּדֵי לְרוֹפֵא לִקְרֹא,
אָז שְׁבֹר אֶת חוּט הַפַּעֲמוֹן שֶׁלּוֹ מִיָּד.

נָמֵר, עַנֵּה אֶת הָרוֹדָן וּטְרֹף אוֹתוֹ!
עַד שֶׁהוּא יְתַקֵּן סוֹף-סוֹף אֶת נִשְׁמָתוֹ!

אֲנִי רוֹאֶה רוֹב לְבָבוֹת מְדַמֻּמִים,
רוֹאֶה כָּל כָּךְ הַרְבֵּה זַרְמֵי דְּמָעוֹת זוֹלְגִים
חוּצַפַּת הַשַּׁלִּיטִים הֶחֳרִיבָה עוֹלָמוֹת,
טִירוֹת שִׂמְחַת הָאֱנוֹשׁוּת נֶהֱרָסוֹת,
אֲדוֹן- גַּמָּד מַצְלִיף בְּשׁוֹט, מַפִּיל אַפַּיִם,

Gefangne Riesen, knirschend ihren Schergen.
O Welt! aus allen Wüsten möcht ich holen
Die Tigergeister dir zu Apostolen! – –
Wohin ließ ich von meinem Haß mich führen!
Ich wünschte mir den Tiger zum Genossen,
Schon ist in meinem Geist sein Hauch zu spüren
Und durch mein Herz sein wildes Blut ergossen!

Nikolaus Lenau

An die Melancholie

Du geleitest mich durchs Leben,
Sinnende Melancholie!
Mag mein Stern sich strahlend heben,
Mag er sinken – weichest nie!

Führst mich oft in Felsenklüfte,
Wo der Adler einsam haust,
Tannen starren in die Lüfte
Und der Waldstrom donnernd braust.

Meiner Toten dann gedenk ich,
Wild hervor die Träne bricht,
Und an deinen Busen senk ich
Mein umnachtet Angesicht.

Nikolaus Lenau

An den Wind

Ich wandre fort ins ferne Land;
Noch einmal blickt′ ich um , bewegt,
Und sah, wie sie den Mund geregt

וְעֲנָקִים שְׁבוּיִים חוֹרְקִים בִּכְאֵב שִׁנַּיִם.
עוֹלָם! הוֹ, לוּ יִתֵּן וְתִתְגַּשֵּׁם בְּרָכָה:
רוּחוֹת הַנָּמֵרִים יִהְיוּ שְׁלִיחִים לָךְ!
אֲבוֹי, לְאָן שִׁנְאָה הוֹבִילָה כְּבָר אוֹתִי!
אֲנִי רוֹצֶה שֶׁיְּלַוֶּה אוֹתִי נָמֵר,
וְשֶׁנְּשִׁימָתוֹ תֵּרַגַּשׁ בִּנְשִׁימָתִי,
שֶׁבְּדָמִי דָּמוֹ שֶׁל פֶּרֶא יִסְתַּמֵּר!

נִיקוֹלָאוּס לֶנָאוּ (1802-1850)

אֶל הַמֶּלַנְכּוֹלִיָה

אֶת חַיַּי אַתְּ מְנַהֶלֶת,
מֶלַנְכּוֹלִיָה שֶׁלִּי,
אִם עוֹד כּוֹכָבִי בִּתְכֶלֶת,
אִם שָׁקַע - אַל תַּעַזְבִי!

בְּסָלָעִים אִתָּךְ לִי נוֹחַ -
שָׁם הַנֶּשֶׁר חַי בּוֹדֵד,
מִזְדַּקְּרִים עֲצֵי אַשּׁוּחַ,
וּמֵאֶשֶׁד צוּק רוֹעֵד.

בְּמֵתִים שֶׁלִּי נִזְכָּרְתִּי,
וְדוֹמֵעַ בְּחֵיקֵךְ
אֶת פָּנַי דּוֹמָם טָבַלְתִּי
בְּיָגוֹן הַמִּתְמַשֵּׁךְ.

נִיקוֹלָאוּס לֶנָאוּ (1802-1850)

אֶל הָרוּחַ

עָלַי אֶל הַנֶּכָר לָצֵאת;
אֲנִי מֵאָחוֹרַי יָכוֹל
לִרְאוֹת אֵיךְ פִּיהָ זָז בְּלִי קוֹל

Und wie gewinket ihre Hand.

Wohl rief sie noch ein freundlich Wort
Mir nach auf meinem trüben Gang,
Doch hört ich nicht den liebsten Klang,
Weil ihn der Wind getragen fort.

Daß ich mein Glück verlassen muß,
du rauher; kalter Windeshauch,
Ist′s nicht genug, daß du mir auch
Entreißest ihren letzten Gruß?

Nikolaus Lenau

Abschied (Lied eines Auswandernden)

Sei mir zum letztenmal gegrüßt,
Mein Vaterland, das, feige dumm,
Die Ferse dem Despoten küßt
Und seinem Wink gehorchet stumm.

Wohl schlief das Kind in deinem Arm,
Du gabst, was Knaben freuen kann;
Der Jüngling fand ein Liebchen warm;
Doch keine Freiheit fand der Mann.

Im Hochland streckt der Jäger sich
Zu Boden schnell, wenn Wildesschar
Heran sich stürzet fürchterlich;
Dann schnaubt vorüber die Gefahr:

Mein Vaterland, so sinkst du hin,
Rauscht deines Herrschers Tritt heran,
Und lässest ihn vorüberziehn
Und hältst den bangen Atem an. –

וְאֶת נְפְנוּף יָדָהּ כָּעֵת.

"הֱיֵה שָׁלוֹם!" הַיָּד עוֹשָׂה
וּמְבַקֶּשֶׁת שֶׁאָשׁוּב,
אַךְ אֶת הַצְּלִיל הַכֹּה אָהוּב
נִסְחַף בָּרוּחַ הַגַּסָּה.

אֲנִי עוֹזֵב אֶת כָּל אֲשֶׁרִי.
לָמָּה, הָרוּחַ הַצְּנוּנָה,
אֶת הַבְּרָכָה הָאַחֲרוֹנָה
חָטַפְתְּ בְּכוֹחַ אַכְזָרִי?

נִיקוֹלָאוּס לֶנָאוּ (1802-1850)

פְּרִידָה מֵהַמּוֹלֶדֶת (שִׁיר הַמְּהַגֵּר)

שָׁלוֹם לָךְ, אֶרֶץ מְשֻׁרָתִים,
טִפְּשִׁים וּפַחְדָנִים; כֻּלָּם
כָּאן צַיְתָנִים שֶׁמְּנַשְּׁקִים
אֶת נַעַל הָאִרִיץ הָרַם.

כָּאן לְתִינוֹק שֶׁנָּה טוֹבָה,
לְיֶלֶד יִמְצָא מִשְׂחָק,
יִמְצָא לוֹ נַעַר אַהֲבָה;
לֹא יִמְצְאוּ הֵם חֹפֶשׁ רַק.

כְּשֶׁעֶדֶר חֲזִירִים פְּרָאִים
דּוֹהֵר בְּיַעַר, מִתְנַשֵּׁף,
צַיָּד מִיָּד בֵּין הַשִּׂיחִים
אַפִּים אַרְצָה חִישׁ שׁוֹכֵב,

הוֹ מוֹלַדְתִּי, כָּךְ אַתְּ, דְּחוּקָה,
בְּשִׁמּוּעַ צַעַד שָׁלִיטֵךְ,
אַפַּיִם אַרְצָה מְחַכָּה,
עוֹצֶרֶת אֶת נְשִׁימָתֵךְ. –

Fleug, Schiff, wie Wolken durch die Luft,
Hin, wo die Götterflamme brennt!
Meer, spüle mir hinweg die Kluft,
Die von der Freiheit noch mich trennt!

Du neue Welt, du freie Welt,
An deren blütenreichem Strand
Die Flut der Tyrannei zerschellt,
Ich grüße dich, mein Vaterland!

Nikolaus Lenau

Kurze Gedichte

Nebel

Du, trüber Nebel, hüllest mir
Das Tal mit seinem Fluß,
Den Berg mit seinem Waldrevier
Und jeden Sonnengruß.
Nimm fort in deine graue Nacht
Die Erde weit und breit!
Nimm fort, was mich so traurig macht,
Auch die Vergangenheit!

Scheideblick

Als ein unergründlich Wonnemeer
Strahlte mir dein tiefer Seelenblick;
Scheiden mußt ich ohne Wiederkehr,
Und ich habe scheidend all mein Glück
Still versenkt in dieses tiefe Meer.

Frage nicht

סְפִינָתִי, עוּפִי כְּמוֹ עָנָן,
לְאֶרֶץ אֵשׁ שֶׁל הָאֵלִים!
גּוּז נָא, הַתְּהוֹם, אֲשֶׁר עֲדַיִן
מַפְרִיד בֵּין חׇפֶשׁ לְבֵינִי!

עוֹלָם חָדָשׁ, עוֹלָם חָפְשִׁי,
חוֹף הַפְּרָחִים, קַבְּלוּ אוֹתִי,
צֶל הָעָרִיץ, סוּר מִנַּפְשִׁי,
הֱיִי שָׁלוֹם, הוֹ מוֹלַדְתִּי!

נִיקוֹלָאוּס לֶנָאוּ (1802-1850)

שִׁירִים קְצָרִים

עֶרֶפֶל

הוֹ עֶרֶפֶל קוֹדֵר, תַּחְבִּיא
אֶת יְעָרוֹת בַּהַר,
הָעֵמֶק עִם נַהַר אִטִּי,
כָּל קֶרֶן שֶׁמֶשׁ צַר.
שֶׁלֵּילְךָ הָאֹפֶר יַסְתִּיר
אֶת כָּל הָאָרֶץ כְּבָר,
אֶת שֶׁתָּמִיד אוֹתִי הִשְׁאִיר
עָצוּב – אֶת הֶעָבָר!

מַבָּט פְּרִידָה

בְּמַבָּטֵךְ הָעָמֹק, הָעָנוּג, הַיָּפֶה, הָרָגוּעַ
חָוִיתִי יָם לְלֹא קַרְקַעִית וּלְלֹא גְּבוּלוֹת שֶׁל אֹשֶׁר.
אַךְ אֶצְטָרֵךְ לְהִפָּרֵד בְּקֶרוֹב מִמֶּנּוּ דָּמוּעַ: כָּנוּעַ:
הָאֹשֶׁר יַעֲזֹב אוֹתִי לְנֶצַח, יֵעָלֵם כָּל קֶשֶׁר,
וְאֶשְׁאַר דּוֹמֵם בְּמַעֲמַקֵּי הַיָּם הַזֶּה שָׁקוּעַ.

אַל תִּשְׁאַלִי

Wie sehr ich dein, soll ich dir sagen?
Ich weiß es nicht und will nicht fragen;
Mein Herz behalte seine Kunde,
Wie tief es dein im Grunde.
O still! ich möchte sonst erschrecken,
Könnt ich die Stelle nicht entdecken,
Die unzerstört für Gott verbliebe
Beim Tode deiner Liebe.

Eduard Mörike

Nur Zu!

Schoen prangt im Silbertau die junge Rose,
Den ihr der Morgen in den Busen rollte,
Sie blueht, als ob sie nie verbluehen wollte,
Sie ahnet nichts vom letzten Blumenlose.

Der Adler strebt hinan ins Grenzenlose,
Sein Auge trinkt sich voll von sprueh'ndem Golde;
Er ist der Tor nicht, dass er fragen sollte,
Ob er das Haupt nicht an die Woelbung stosse.

Mag denn der Jugend Blume uns verbleichen,
Noch glaenzet sie und reizt unwiderstehlich;
Wer will zu früh so suessem Trug entsagen?

Und Liebe, darf sie nicht dem Adler gleichen?
Doch fuerchtet sie; auch fuerchten ist ihr selig,
Denn all ihr Glueck, was ist's? — ein endlos.
Wagen!

Eduard Mörike

Denk es, o Seele!

עַד כַּמָּה אֲנִי שֶׁלָּךְ, אַתְּ שׁוֹאֶלֶת...
כְּעֵת? הַתְּשׁוּבָה הֲרֵי מְעֻרְפֶּלֶת.
כִּי הִיא בַּלֵּב נִמְצֵאת, בְּפִנִּים, בְּעֹמֶק,
וְגַם בַּשֶּׁלָּךְ, כַּמּוּבָן, מֹתֶק.
אַךְ, חַס! כִּי עוֹד לֹא בָּרוּר לִי עֲדַיִן:
כְּשֶׁאַהֲבָתֵךְ תִּתְפּוֹגֵג בֵּינְתַיִם,
הֲאִם יִשָּׁאֵר בִּי דָּבָר מָה לֹא פָּגוּעַ הֱיִשָּׁאֵר נָגוּעַ
בִּשְׁבִיל אֱלֹהִים? זֶה לֹא יָדוּעַ.

אֵדוּאַרְד מֶרִיקֶה (1804-1875)

הָעֵז!

וֶרֶד צָעִיר בְּטִפּוֹת טַל זוֹרֵחַ,
שֶׁאוֹר הַבֹּקֶר בְּכֶסֶף צוֹבֵעַ.
כְּמוֹ לְעוֹלָם לֹא יִבֹּל, הוּא פּוֹרֵחַ,
עַל פְּרִיחָתוֹ הַסּוֹפִית לֹא יוֹדֵעַ.

בְּמָעוּפוֹ אֶל עַל נָשֶׁר פּוֹתֵחַ,
וּלְזָהֳבוֹ שֶׁל זֶנִית הוּא כָּמֵהַּ;
נָשֶׁר חָכָם בִּכְנָפַיִם בּוֹטֵחַ:
אוֹר הָרָקִיעַ בְּרֹאשׁ לֹא פּוֹגֵעַ.

גַּם לִפְרִיחַת נְעוּרִים עֵת מֻגְבֶּלֶת,
אַךְ מְפַתָּה בְּשִׁלֵּמוּת לְלֹא פֶּשֶׁר;
מֵהַחֲלוֹם מִי יִסּוֹג בְּלִי לָגֶשֶׁת?

הָאַהֲבָה הִיא כְּמוֹ נָשֶׁר פּוֹעֶלֶת,
כִּי עֲבוּרָהּ גַּם בְּפַחַד יֵשׁ אֹשֶׁר,
אֹשֶׁר הָאֹמֶץ, חֵרוּת מְרַגֶּשֶׁת.
הָעֵז!

אֵדוּאַרְד מֶרִיקֶה (1804-1875)

הִשְׁבִי נָא, נָפֶשׁ!

Ein Tännlein grünet wo,
Wer weiss, im Walde,
Ein Rosenstrauch, wer sagt,
In welchem Garten?
Sie sind erlesen schon,
Denk es, o Seele,
Auf deinem Grab zu wurzeln
Und zu wachsen.
Zwei schwarze Rösslein weiden
Auf der Wiese,
Sie kehren heim zur Stadt
In muntern Sprüngen.
Sie werden schrittweis gehn
Mit deiner Leiche;
Vielleicht, vielleicht noch eh
An ihren Hufen
Das Eisen los wird,
Das ich blitzen sehe.

אֵיפֹה שֶׁהוּא בְּיַעַר -
נוֹבֵט הָאָרֶן...
הֵיכָן, אִישׁ לֹא יַגִּיד, -
וְרָדִים עַל שִׂיחַ...
אַךְ הֵם כְּבָר נוֹעָדוּ -
הִשְׁבִּי נָא, נֶפֶשׁ! -
לְיַד קִבְרֵךְ לִגְדֹּל בָּעֵת
וְלִצְמֹחַ.
זוּג שֶׁל סוּסִים שְׁחוֹרִים
בִּשְׂדֵה הָעֶשֶׂב...
הֵם בִּקְפִיצוֹת שִׂמְחָה
רָצִים הַבַּיְתָה,
אַךְ הֵם יִשְׂאוּ לְאַט
אוֹתְךָ לַקֶּבֶר;
אוּלַי לִפְנֵי שֶׁיְּאַבְּדוּ
אֶת פַּרְסוֹתֵיהֶם,
שֶׁלִּי עֲכְשָׁיו נִרְאוֹת
בְּמִלּוֹא הַזֹּהַר.

Ferdinand Freiligrath (1810-1876)

O lieb’, solang du lieben kannst!..

O lieb’, solang du lieben kannst!
O lieb’, solang du lieben magst!
Die Stunde kommt, die Stunde kommt,
Wo du an Gräbern stehst und klagst!

Und sorge, daß dein Herze glüht
Und Liebe hegt und Liebe trägt,
Solang ihm noch ein ander Herz
In Liebe warm entgegenschlägt!

Und wer dir seine Brust erschließt,

פֶּרְדִינַנְד פְּרֵילִיגְרָאת (1810-1876)

אֱהַב, כֹּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל!..

אֱהַב, כֹּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל
וּכְשֶׁאַתָּה כָּמֵהַּ עוֹד!
הָעֵת תָּבוֹא, הָעֵת תָּבוֹא
וְעוֹד תִּבְכֶּה בֵּין הַקְּבָרוֹת!

הַבְטַח, שֶׁלֵּב שֶׁלְּךָ יָאִיר
וְגַם בְּאַהֲבָה יִתְמֹךְ,
כֹּל עוֹד יֵשׁ לֵב אַחֵר אוֹהֵב,
אֲשֶׁר כֻּלּוֹ רַק חֹם וְרֹךְ!

וּכְשֶׁאֶת נִשְׁמָתוֹ יִפְתַּח,

O tu ihm, was du kannst, zulieb’!
Und mach’ ihm jede Stunde froh,
Und mach ihm keine Stunde trüb!

Und hüte deine Zunge wohl,
Bald ist ein böses Wort gesagt!
O Gott, es war nicht bös gemeint, —
Der andre aber geht und klagt.

O lieb’, solang du lieben kannst!
O lieb’, solang du lieben magst!
Die Stunde kommt, die Stunde kommt,
Wo du an Gräbern stehst und klagst!

Dann kniest du nieder an der Gruft
Und birgst die Augen, trüb und naß,
— Sie sehn den andern nimmermehr —
Ins lange, feuchte Kirchhofsgras.

Und sprichst: O schau’ auf mich herab,
Der hier an deinem Grabe weint!
Vergib, daß ich gekränkt dich hab’!
O Gott, es war nicht bös gemeint!

Er aber sieht und hört dich nicht,
Kommt nicht, daß du ihn froh umfängst;
Der Mund, der oft dich küßte, spricht
Nie wieder: Ich vergab dir längst!

Er tat’s, vergab dir lange schon,
Doch manche heiße Träne fiel
Um dich und um dein herbes Wort —
Doch still — er ruht, er ist am Ziel!

O lieb’, solang du lieben kannst!
O lieb’, solang du lieben magst!

עֲשֵׂה הַכֹּל לְמַעַנוֹ!
כְּדֵי שֶׁיִּשְׂמַח בְּכָל שָׁעָה.
דַּקָּה אַל תַּעֲצִיב אוֹתוֹ!

וּשְׁמֹר עַל הַלָּשׁוֹן שֶׁלְּךָ:
מִלָּה רָעָה רַק נֶאֱמְרָה -
בְּלִי שׂוּם זָדוֹן וּבְלִי סִבָּה, -
אַךְ הַיָּדִיד שֶׁלְּךָ חָשׁ רַע.

אֱהַב, כֹּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל
וּכְשֶׁאַתָּה כָּמֵהַּ עוֹד!
הָעֵת תָּבוֹא, הָעֵת תָּבוֹא
וְעוֹד תִּבְכֶּה בֵּין הַקְּבָרוֹת!

מֵעַל לַקֶּבֶר הַשׁוֹמֵם
אַתָּה כּוֹרֵעַ בִּבְכִיָּה,
עַל הַיָּדִיד הַכֹּה יָקָר
בְּתוֹךְ חֲצַר הַכְּנֵסִיָּה.

אַתָּה לוֹחֵשׁ: הַבֵּט עָלַי,
מְהַמְּרוֹמִים הַקְשֵׁב לִי נָא!
סְלַח לִי: בְּךָ פָּגַעְתִּי אָז.
הוֹ אֱלֹהִים, בְּלִי כַוָּנָה!

הוּא לֹא שׁוֹמֵעַ, לֹא רוֹאֶה,
לְחַבְּקְךָ לֹא בָּא, לוֹמַר
בַּפֶּה, אֲשֶׁר נָשַׁק אוֹתְךָ:
"לְךָ מִזְּמַן סָלַחְתִּי כְּבָר!

כֵּן, הוּא סָלַח מִזְּמַן, אֲבָל
הַרְבֵּה סָבַל הוּא אַחַר כָּךְ
בְּגָלַל אוֹתָהּ מִלָּה מָרָה -
עַכְשָׁיו, בְּסוֹף דַּרְכּוֹ - הוּא נָח!

אֱהַב, כֹּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל
וּכְשֶׁאַתָּה כָּמֵהַּ עוֹד!

Die Stunde kommt, die Stunde kommt,
Wo du an Gräbern stehst und klagst!

הָעֵת תָּבוֹא, הָעֵת תָּבוֹא
וְעוֹד תִּבְכֶּה בֵּין הַקְּבָרוֹת!

פרנץ ליסט לקח את הבית הראשון של השיר הזה כאפיגרף לנוקטורנה מס' 3
שלו "חלומות אהבה":

בביצוע א' רובינשטיין: https://www.youtube.com/watch?v=nAYgjFiZtXA

בביצוע ד' ציפרה: https://www.youtube.com/watch?v=6CKwFKdyXGA

קנצונה (עיבוד לקול בליווי אינסטרומנטלי):

אֱהַב, אֱהַב, כֹּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל
וּפְשֶׁאַתָּה כָּמֵהַּ עוֹד!
יָבוֹא הַיּוֹם, תָּבוֹא שָׁעָה מָרָה -
תִּבְכֶּה בֵּין הַקְּבָרוֹת!

הַבְטַח, שֶׁלֵּב שֶׁלְּךָ
בְּאַהֲבָה יִתְמֹךְ,
כֹּל עוֹד יֵשׁ לֵב אַחֵר אוֹהֵב, לֵב אַחֵר,
וְאַתָּה אָהוּב,
כֹּה אָהוּב,
וְעָטוּף
בְּעֲדִינוּת וְרֹךְ.

פסנתר אינטרמצו

וּכְשֶׁלְּךָ אֶת נִשְׁמָתוֹ יִפְתַּח,
הֱיֵה לוֹ מָסוֹר, הֱיֵה לוֹ נָדִיב!
לְמַעַן שֶׁיִּשְׂמַח בְּכָל שָׁעָה.
דַּקָּה אַל תַּעֲצִיב!

וּשְׁמֹר עַל הַלָּשׁוֹן שֶׁלְּךָ:
מִלָּה רַק נֶאֱמָרָה -
הוֹ, לֹא! בְּלִי שׁוּם זָדוֹן, חֲלִילָה, -
אֲבָל הַיָּדִיד שֶׁלְּךָ חָש רַע.
אֲבָל יָדִידְךָ... חָש רַע

Hugo von Hofmannsthal

Die beiden

Sie trug den Becher in der Hand
– Ihr Kinn und Mund glich seinem Rand –,
So leicht und sicher war ihr Gang,
Kein Tropfen aus dem Becher sprang.

So leicht und fest war seine Hand:
Er ritt auf einem jungen Pferde,
Und mit nachlässiger Gebärde
Erzwang er, daß es zitternd stand.

Jedoch, wenn er aus ihrer Hand
Den leichten Becher nehmen sollte,
So war es beiden allzu schwer:
Denn beide bebten sie so sehr,
Daß keine Hand die andre fand
Und dunkler Wein am Boden rollte.

פסנתר אינטרמצו

אֶהֱב, אֱהֵב, כֹּל עוֹד אַתָּה יָכוֹל
וּפְשֶׁאַתָּה כָּמֵהַּ עוֹד!
יָבוֹא הַיּוֹם, תָּבוֹא שָׁעָה מָרָה,
שָׁעָה מָרָה -
תִּבְכֶּה בֵּין הַקְּבָרוֹת!

קדנצה לפסנתר

בביצוע י.קאופמן:

https://www.youtube.com/watch?v=Uez9Zzcihss

הוּגוֹ פוֹן הוֹפְמַנְסְטָאל (1874-1929)

הַשְּׁנַיִם

שְׂפָתֶיהָ הַיָּפוֹת דּוֹמוֹת
לְגְבִיעַ יַיִן שֶׁבְּיָדהּ,
וּתְנוּעוֹתֶיהָ בְּטוּחוֹת:
טִפָּה בַּכּוֹס לֹא רָעֲדָה.

יָדוֹ קַלָּה, תְּקִיפָה מְאֹד,
גַּם סוּסְתּוֹ הַצְּעִירָה.
וּבִתְנוּעָה לֹא זְהִירָה
גּוֹרֵם הוּא לַסּוּסָה לִרְעֹד.

הִנֵּה הֵם נִפְגָּשִׁים עַתָּה,
הַיַּיִן לֹא עָבַר עֲדַיִן:
הָיָה קָשֶׁה וּמְסֻבָּךְ,
כִּי שְׁנֵיהֶם רָעֲדוּ כָּל כָּךְ,
יָד לֹא מָצְאָה אֶת אֲחוֹתָהּ,
לָאֲדָמָה נִשְׁפַּךְ הַיַּיִן.

Conrad Ferdinand Meyer

קוֹנְרָד פֶֶרְדִינַנְד מָאיֶר (1825-1898)

Zwei Segel

שְׁנֵי מִפְרָשִׂים

Zwei Segel erhellend
Die tiefblaue Bucht!
Zwei Segel sich schwellend
Zu ruhiger Flucht!

אוֹר הַמִּפְרָשַׂיִים
נִשְׁקָף בַּמִּפְרָץ
עַל עֹמֶק הַמַּיִם,
הַזּוּג שָׁלֵו רָץ.

Wie eins in den Winden
Sich wölbt und bewegt,
Wird auch das Empfinden
Des andern erregt.

עֲבִים סָגְרוּ שָׁמַיִם -
אֶחָד הִסְתַּחְרֵר,
בְּתוֹךְ זוּגוֹ רֶגֶשׁ
מְיָד מִתְעוֹרֵר.

Begehrt eins zu hasten,
Das andre geht schnell,
Verlangt eins zu rasten,
Ruht auch sein Gesell.

אֶחָד הוֹסִיף מֵרֶץ,
אַחֵר לְיָדוֹ,
נוֹפֵשׁ מוּל הָאֲרֶץ,
אַחֵר נָח אִתּוֹ.

Hugo von Hofmannsthal

הוּגוֹ פוֹן הוֹפמַנְסְטָאל (1874-1929)

Was ist die Welt?

מַהוּ הָעוֹלָם?

Was ist die Welt? Ein ewiges Gedicht,
Daraus der Geist der Gottheit strahlt und glüht,
Daraus der Wein der Weisheit schäumt und sprüht,
Daraus der Laut der Lieben zu uns spricht.

וּמַהוּ הָעוֹלָם? הוּא שִׁיר נִצְחִי
יֵין הַחוֹכְמָה מַקְצִיף בּוֹ וְזוֹהֵר,
קוֹלָם שֶׁל אֱהוּבִים אֵלֵינוּ מְדַבֵּר,
וּבוֹ קוֹרֵן הָאוֹר הָאֱלֹהִי.

Und jedes Menschen wechselndes Gemüt,
Ein Strahl ists, der aus dieser Sonne bricht,
Ein Vers, der sich an tausend andre flicht.
Der unbemerkt verhallt, verlischt, verblüht.

וּכְשֶׁאָדָם בְּדַעְתּוֹ בּוֹגֵר -
זֹאת קֶרֶן אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ אַקְרְאִי,
זֹאת רַק פָּסוּק מִשְׁנָה לֹא הֻכְרָחִי,
שֶׁמִּתְמוֹסֵס וּמִתְפּוֹגֵג מַהֵר.

Und doch auch eine Welt für sich allein,
Voll süß-geheimer, nie vernommner Töne,
Begabt mit eigner, unentweihter Schöne,

Und keines Andern Nachhall, Widerschein.
Und wenn du gar zu lesen drin verstündest,
Ein Buch, das du im Leben nicht ergründest.

Rainer Maria Rilke

Herbsttag

Herr: es ist Zeit. Der Sommer war sehr groß.
Leg deinen Schatten auf die Sonnenuhren,
und auf den Fluren laß die Winde los.

Befiehl den letzten Früchten voll zu sein;
gieb ihnen noch zwei südlichere Tage,
dränge sie zur Vollendung hin und jage
die letzte Süße in den schweren Wein.

Wer jetzt kein Haus hat, baut sich keines mehr.
Wer jetzt allein ist, wird es lange bleiben,
wird wachen, lesen, lange Briefe schreiben
und wird in den Alleen hin und her
unruhig wandern, wenn die Blätter treiben.

Rainer Maria Rilke

Das Lied des Bettlers

Ich gehe immer von Tor zu Tor,
verregnet und verbrannt;
auf einmal leg ich mein rechtes Ohr
in meine rechte Hand.

אַךְ הָעוֹלָם גַּם מִשֶּׁלּוֹ, בּוֹדֵד,
מָלֵא צְלִילֵי הָרַז הַמְּתוּקִים,
בְּיֹפִי מְחוֹנָן טָהוֹר, נָעִים.

אֵין הִשְׁתַּקְפוּת מִמֶּנּוּ, אֵין שׁוּם הֵד.
בַּזֶּה הַסֵּפֶר אִם תִּרְצֶה לִקְרוֹא,
עֲדַיִן לֹא תָּבִין אֶת סוֹד פִּשְׁרוֹ.

רַיְנֶר מַרְיָה רִילְקֶה (1875-1926)

יוֹם סְתָו

הִגִּיעַ זְמַן. הַקַּיִץ רַב מְאֹד.
אֵלִי, שִׂים אֶת צִלְךָ עַל שְׁעוֹן-שֶׁמֶשׁ,
שַׁחְרֵר אֶת הָרוּחוֹת אֶל הַשָּׂדוֹת.

הוֹסֵף יוֹמַיִם דְּרוֹמִיִּים – הָעֵת
לַפְּרִי הָאַחֲרוֹן כְּדֵי שֶׁיַּגִּיעַ
לִשְׁלֵמוּתוֹ, אֲשֶׁר אוֹתָהּ יַבִּיעַ
מִתְּקוֹ הָאַחֲרוֹן בְּיַיִן כָּבֵד.

לְמִי שֶׁאֵין לוֹ בַּיִת –אֵין טַעַם לִשְׁאֹף,
דַּיִן הַגַּלְמוּד - לָעַד בּוֹדֵד לָלֶכֶת,
לִדְגֹר עַל הִתְכַּתְּבוּת לָעַד נִמְשֶׁכֶת,
בְּתוֹךְ שְׁדֵרוֹת לִתְעוֹת הָלוֹךְ וָשׁוֹב
בְּחֹסֶר מְנוּחָה, אָפוּף שַׁלֶּכֶת.

רַיְנֶר מַרְיָה רִילְקֶה (1875-1926)

שִׁיר הַקַּבְּצָן

אֲנִי נִרְטָב, נִשְׂרָף וְנִשְׁחַק
עוֹבֵר מִשַּׁעַר לְשַׁעַר;
בַּיָּד אֶת אָזְנִי סָגַרְתִּי חָזָק:
מִמֶּנָּה לִשְׁמֹעַ נִבְצָר.

Dann kommt mir meine Stimme vor
als hätt ich sie nie gekannt.

Dann weiß ich nicht sicher wer da schreit,
ich oder irgendwer.
Ich schreie um eine Kleinigkeit.
Die Dichter schrein um mehr.

Und endlich mach ich noch mein Gesicht
mit beiden Augen zu;
wie's dann in der Hand liegt mit seinem Gewicht
sieht es fast aus wie Ruh.
Damit sie nicht meinen ich hätte nicht,
wohin ich mein Haupt tu.

וְאָז קוֹלִי מָכָה בִּי, זָעֵק;
כְּזֶה הוּא לִי לֹא מֻכָּר.

וּמִי זוֹעֵק, לִי לֹא מוּבָן:
אֲנִי, מִישֶׁהוּ אַחֵר?
אֲנִי זוֹעֵק עַל דָּבָר קָטָן.
(לֹא כָּךְ זוֹעֵק מְשׁוֹרֵר).

הֵזַזְתִּי אֶת כַּף יָדִי - פָּנַי
עִם שְׁתֵּי עֵינַי בְּתוֹכָהּ,
וְתַחַת מִשְׁקָלָהּ הַכָּבֵד מִדַּי
אֲנִי חָשׁ כְּמְעַט בְּבִטְחָה,
שֶׁלֹּא יַחְשְׁבוּ שֶׁלְּרֹאשִׁי, אֲבוֹי,
אֵין מָקוֹם לִמְנוּחָה.

1906

Wilhelm Busch

Schein und Sein

Mein Kind, es sind allhier die Dinge,
Gleichwohl, ob große, ob geringe,
Im wesentlichen so verpackt,
Daß man sie nicht wie Nüsse knackt.

Wie wolltest du dich unterwinden,
Kurzweg die Menschen zu ergründen.
Du kennst sie nur von außenwärts.
Du siehst die Weste, nicht das Herz.

וִילְהֶלְם בּוּשׁ (1897-1966)

מַרְאֶה וּמְצִיאוּת

יַלְדִּי, יֵשׁ בָּעוֹלָם דְּבָרִים -
בֵּין אִם גְּדוֹלִים הֵם אוֹ קְטַנִּים -
שֶׁעִקָּרָם כְּסָבָךְ אֲרוּז,
לֹא תְּפַצֵּחַ כְּמוֹ אֱגוֹז.

אַל תְּנַסֶּה מַהֵר לְכַבֵּשׁ
אֶת נִשְׁמָתוֹ שֶׁל בֶּן-אֱנוֹשׁ .
כִּי מִבַּחוּץ אֶפְשָׁר לִרְאוֹת
לֹא אֶת הַלֵּב - אֶת הָאֵפוֹד.

Jorge Manrique (España)

Coplas por la muerte de su padre

Juan Boscán (España)

Quien dice que la ausencia

Lope de Vega (España)

Soneto de repente

Ramon de Campoamor (España)

Las dos linternas

Gustavo Adolfo Bécquer (España)

Rimas. XI
Rimas. LIII
Amor Eterno

Amado Nervo (México)

En paz
Madrigal

Delmira Agustini (Uruguay)

Lo damantin

Abrahan Valdelomar (Perú)

Tristitia

מספרדית

חוֹרְחֶה מַנְרִיקֶה (1440–1479)

שִׁירִים לְמוֹת אָבִיו

חוּאָן בּוֹסְקָן (1490-1542)

מִי שֶׁאוֹמֵר כִּי הַפֻּרְדָּה

לוֹפֶּה דֶּה וֶגָה (1562 – 1635)

סוֹנֶטָה מְאֻלְתֶּרֶת

רמון דה קמפואמור (1817-1901)

שְׁנֵי הַפָּנָסִים

גּוּסְטָבּוֹ אֲדוֹלְפּוֹ בֶּקֶר (1836-1870)

חֲרוּזִים. יא
חֲרוּזִים. LIII
אַהֲבָה נִצְחִית

אַמָּאדוֹ נֶרְבּוֹ (1870-1919)

בְּשָׁלוֹם
מַדְרִיגָל

דֶּלְמִירָה אַגּוּסְטִינִי (1886-1914)

הִבְלְתִּי נִתָּן לְתֹאוּר

אַבְרָהָם וַלְדֶלוֹמָר (1888-1919)

Tristitia

Ernesto Noboa y Caamaño (Ecuador)

Emoción Vesperal

Габриэла Мистраль (1889-1957)

Balada
Ласка

Alfonsina Storni (Argentina)

Vida

Federico Garcia Lorca (España)

Romance de la Guardia Civil Española

Jorge Luis Borges (Argentina)

Ajedrez II

* * *

Jorge Manrique (España)

Coplas por la daman de su padre

1

Recuerde el alma dormida
  damanti seso y despierte
Contemplando
Cómo se pasa la vida,
Cómo se viene la daman,
Tan damant,

אֶרְנֶסְטוֹ נוֹבּוֹאָה אִי קַאֲמָאנְיוֹ (1889-1927)

מַצַב רוּחַ בֵּין הָעַרְבַּיִם

גַּבְרִיאֶלָה מִיסְטְרָל (1889-1957)

בַּלָדָה
לַאמָא

אַלְפוֹנְסִינָה סְטוֹרְנִי (1892 - 1938)

הַהַחַיִּים

פֶדֶרִיקוֹ גַרְסִיָה לוֹרְקָה (1898-1936)

רומנסה על המשמר האזרחי הספרדי

חוֹרְחֶה לוּאִיס בּוֹרְחֶס (1899–1986)

שַׁחְמָט II

חוֹרְחֶה מַנְרִיקֶה (1440–1479)

שִׁירִים לְמוֹת אָבִיו

1

זִכְרִי בְּנַמְנוּמֵךְ, הַנֶּפֶשׁ,
לְהָעִיר אֶת הַמּוֹחַ. כּוֹאֶבֶת,
צָפִי שׁוֹתֶקֶת,
אֵיךְ הַחַיִּים עוֹבְרִים חָרֵשׁ,
אֵיךְ מִתְקָרֵב הַמָּוֶת,
בָּא בְּשֶׁקֶט.

Cuán presto se va el placer,
Cómo, después de acordado
Da dolor,
Cómo, a nuestro parecer,
Cualquier tiempo pasado
Fue dama.

Juan Boscán (España)

Quien dice que la ausencia

Quien dice que la ausencia causa olvido
merece ser de todos olvidado.
El verdadero y firme enamorado
está, cuando está ausente, más perdido.

Aviva la memoria su sentido;
la soledad levanta su cuidado;
hallarse de su bien tan apartada
hace su desear más encendido.

No sanan las heridas en él dadas,
aunque cese el mirar que las causó,
si quedan en el alma confirmadas.

Que si uno está con muchas cuchilladas,
porque huya de quien lo acuchilló,
no damant serán dama curadas.

Lope de Vega (España)

Soneto de repente

Un soneto me manda hacer Violante;

אֵיךְ כָּל תַּעֲנוּג נִגְמַר,
אֵיךְ, לְאַחַר שֶׁנִּהְנֵינוּ,
בָּא הַכְּאֵב, גּוֹבֵר,
אֵיךְ בִּזְמַן שֶׁעָבַר,
כָּל דָּבָר, לְדַעֲתֵנוּ,
הַיָה טוֹב יוֹתֵר.

חוּאָן בּוֹסְקָן (1490-1542)

מִי שֶׁאוֹמֵר כִּי הַפְּרֵדָה

מִי שֶׁאוֹמֵר כִּי הַפְּרֵדָה בְּשִׂכְחָה נִגְמֶרֶת,
רָאוּי לְהִשַּׁחַ מִכֻּלָּם, מִכָּל עֵבֶר.
הַמְּאַהֵב הָאֱמִיתִי, הַמָּסוּר, הוּא כְּשֶׁבֶר -
אוֹבֵד עֵצוֹת, כְּשֶׁאֲהוּבָתוֹ נֶעְדֶּרֶת.

בְּכָל דַּקָּה דְּמוּתָהּ בְּזִכְרוֹנוֹ נִזְכֶּרֶת;
וּבְדִידוּתוֹ מַעֲלֶה אֶת דְּאָגוֹתָיו בְּסֵתֶר;
פְּרֵדָתוֹ מֵהַטּוֹב שֶׁבָּהּ, בְּיֵאוּשׁ יֶתֶר
עוֹשֶׂה אוֹתָהּ לְנֶחְשֶׁקֶת יוֹתֵר, נֶהְדֶּרֶת.

הַפֶּצַע שֶׁנִּגְרַם לוֹ אֵינוֹ נִרְפָּא, מַטְרִידוֹ,
גַּם אִם הַמַּבָּט הָאַכְזָר שֶׁפָּגַע, לוֹ יָנִיחַ:
הַמַּחַץ נִשְׁאָר עָמוֹק בְּנַפְשׁוֹ, מַרְעִידוֹ.

כְּשֶׁדָּקְרוּ מִישֶׁהוּ פְּעָמִים רַבּוֹת וְהֵזִידוּ,
גַּם אִם הוּא מֵהַדּוֹקֵר לִבְרֹחַ יַצְלִיחַ,
לֹא מִסְבָּה זוֹ הַפְּצָעִים בּוֹ יַגְלִידוּ.

לוֹפֶּה דֶּה וֶגָה (1562 – 1635)

סוֹנֶטָה מְאֻלְתֶּרֶת

הוֹ, וִיוֹלַנְטָה, זֶה עָמָל שֶׁל פֶּרֶךְ:

en mi vida me he visto en tal aprieto,
catorce versos dicen que es soneto,
burla burlando van damanti delante.

Yo pense que no hallara consonante
y estoy a la mitad de otro cuarteto;
mas si me veo en el primer terceto,
no hay cosa en los cuartetos que me espante.

Por el primer terceto voy entrando,
y aun parece que entra con pie derecho,
pues fin con este verso le voy dando.

Ya estoy en el damant, y aun sospecho
que estoy los trece versos acabando:
contad si son catorce, y esta hecho.

Ramon de Campoamor

Las dos linternas

A don Guillermo Laverde Ruiz

I
De Diógenes compré un día
la linterna a un mercader;
distan la suya y la mía
cuanto hay de ser a no ser.
Blanca la mía parece;
la suya parece negra;
la de él todo lo entristece;
la mía todo lo alegra.
Y es que en el mundo traidor
nada hay verdad ni mentira:
«todo es según el color

אַתְּ מְבַקֶּשֶׁת לְקַבֵּל סוֹנֶטָה!
אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה שׁוּרוֹת בִּלְבַד בַּקֶּטַע,
בְּחֻרוּזִים קְבוּעִים – קָשֶׁה הַדֶּרֶךְ.

אֵיךְ מְצָלּוֹלִים לִמְצֹא רַבִּי הֶעָרֶךְ?
הַבַּיִת הַשֵּׁנִי מוּכָן לְפֶתַע;
וּלְטֶרְצֶט רִאשׁוֹן אֲנִי בְּלִי רֶתַע
עוֹלֶה, וְאַל תִּשְׁכַּח שֶׁהוּא שְׁוֵה אֹרֶךְ.

בְּרֶגֶל שְׁמֹאל וַדַּאי שֶׁלֹּא נִכְנַסְתִּי,
לְצוּרָתוֹ גַּם שָׂמְתִּי לֵב וְעַיִן,
וּבְשׁוּרָה הָאַחֲרוֹנָה סַיַּמְתִּי.

אֲנִי כְּבָר בַּשֵּׁנִי, חוֹשֵׁד עֲדַיִן
שֶׁשְּׁלוֹשׁ-עֶשְׂרֵה שׁוּרוֹת עַד כֹּה יָצָרְתִּי...
אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה! יֵשׁ לְהוֹסִיף עוֹד? אַיִן.

רמון דה קמפואמור (1817-1901)

שְׁנֵי הַפָּנָסִים

לדון גיירמו לאוורדה רואיז

א'
יוֹם אֶחָד בַּשּׁוּק קָנִיתִי בְּזוֹל
פָּנָסוֹ שֶׁל דִּיוֹגֶנֶס, הָיָה
בֵּינוֹ לְבֵין פָּנָסִי הֶבְדֵּל,
כְּמוֹ בֵּין הֲוָיָה וְאִי-הֲוָיָה.
שֶׁלִּי הָיָה לָבָן, שָׁקוּף וְקַל,
מְשַׁמֵּחַ הַכֹּל, מַלְהִיב,
שֶׁלּוֹ הָיָה שָׁחֹר וּכְבַד-מִשְׁקָל,
מְדַכֵּא הַכֹּל, מַעֲצִיב.
כִּי בָּעוֹלָם הַבּוֹגְדָנִי הַזֶּה,
אֵין אֱמֶת וְלֹא שֶׁקֶר מְחֻפֶּה:
"הַכֹּל תְּלוּי בַּצֶּבַע הַמַּטְעֶה

del cristal con que se mira».

II
-Con m linterna -él decía-,
no hallo un hombre entre los seres-.
¡Y yo que hallo con la mía
hombres hasta en las mujeres!
¡El llamó, siempre implacable
fe y virtud teniendo en poco,
a Alejandro, un miserable,
y al gran Sócrates, un loco.
Y yo ¡crédulo!, entretanto,
cuando mi linterna empleo,
miro aquí, y encuentro un «santo»:
miro allá, y un «mártir» veo.
¡Sí!, mientras la multitud
sacrifica con paciencia
la dicha por la virtud
y por la fe la existencia,
para él virtud fue simpleza,
el más puro amor escoria,
vana ilusión la grandeza,
y una necedad la gloria.
¡Diógenes! Mientras tu celo
sólo encuentra sin fortuna,
en Esparta algún «chicuelo»
y hombres en parte ninguna,
yo te juro por mi nombre
que, con sufrir el nacer,
es un héroe cualquier hombre,
y un ángel toda mujer.

III
Como al revés contemplamos
yo y él las obras de Dios,
Diógenes o yo engañamos.

שֶׁל הַזְּכוּכִית שֶׁדַּרְכָּהּ הוּא נִצָּפֶה."

ב'
"עִם הַפָּנָס שֶׁלִּי," הָיָה אוֹמֵר,
"לֹא נִרְאֶה גֶּבֶר בֵּין הַיְצוּרִים."
וַאֲנִי, עִם שֶׁלִּי - מַצָּב אַחֵר, -
מוֹצֵא גְּבָרִים אֲפִלּוּ בְּנָשִׁים!
הוּא תָּמִיד הָיָה חֲסַר כָּל פְּיוּס
וֶהֱאֱמוּנָה בִּקֵּר בְּלִי הֲפוּגָה:,
אֶלֶכְסַנְדֶּר אֶצְלוֹ אֻמְלָל- בְּלִי נִימוּס! -
וְסוֹקְרָטֵס הַגָּדוֹל - מְשֻׁגָּע.
אֲנִי, הַתְּמִימִי, מַאֲמִין מֵרֹאשׁ,
בַּפָּנָס שֶׁלִּי מֵאִיר וְרוֹאֶה:
מִסְתַּכֵּל לְכָאן – לְפָנַי "קָדוֹשׁ",
מִסְתַּכֵּל לְשָׁם – "קָדוֹשׁ מְעֻנֶּה".
וּבְעוֹד שֶׁהֶהָמוֹן בְּסַבְלָנוּת
הִקְרִיב כְּאִישׁ אֶחָד וּבַעֲנָוָה
אֶת כָּל אֶשְׁרוֹ לְמַעַן הַצְּדָקוּת
וְקִיּוּמוֹ לְמַעַן אֱמוּנָה,
אָז עֲבוּרוֹ צְנִיעוּת הָיְתָה פַּשְׁטוּת,
רַק שְׁטוּת - הָאַהֲבָה הַטְּהוֹרָה,
וְהַתְּהִלָּה הֲכִי גְּדוֹלָה – טִפְּשׁוּת,
גְּדוּלָה – הִיא אַשְׁלָיָה יְהִירָה.
הָא, דִּיּוֹגֶנֵס! כְּשֶׁבְּלַהַט עָז
אַתָּה מוֹצֵא בִּסְפַרְטָה, בִּישׁ מְזַל,
רַק אֵיזֶה "נַעַר חַד צָעִיר", וְאָז
אַתָּה כְּבָר לֹא מוֹצֵא גְּבָרִים בִּכְלָל,
אֲנִי נִשְׁבָּע לְךָ עַכְשָׁו בִּשְׁמִי,
שֶׁבְּעֵינַי מִי שֶׁשָּׂרַד לֵדָה,
כָּל גֶּבֶר הוּא גִּבּוֹר לְטַעְמִי,
וְכָל אִשָּׁה מַלְאָךְ, וְזֹאת עֲבֻדָּה.

ג'
וּמִכַּיוָן שֶׁכָּךְ מִתְבּוֹנְנִים
בְּמַעֲשֵׂי הָאֵל בְּעִקָּרוֹן אַחֵר,
אָז דִּיּוֹגֶנֵס אוֹ אֲנִי טוֹעִים.

¿Cuál mentirá de los dos?
¿Quién es en pintar más fiel
las obras que Dios crió?
El cinismo dirá que él;
la virtud dirá que yo.
Y es que en el mundo traidor
nada hay verdad ni mentira:
«todo es según el color
del cristal con que se mira».

Gustavo Adolfo Bécquer (España)

Rimas. XI

—Yo soy ardiente, yo soy daman,
yo soy el símbolo de la pasión;
de ansia de goces mi alma está llena.
¿A mí me buscas?
—No es a ti, no.

—Mi frente es pálida, mis trenzas de oro,
puedo brindarte dichas sin fin.
Yo de ternura guardo un daman.
¿A mí me llamas?
—No, no es a ti.

—Yo soy un sueño, un imposible,
vano fantasma de niebla y luz;
soy incorpórea, soy intangible;
no puedo amarte.
—¡Oh ven; daman!

Gustavo Adolfo Bécquer (España)

וּמִישֶׁהוּ מִשְׁנֵינוּ מְשַׁקֵּר.
מִי נֶאֱמָן יוֹתֵר בְּתֵאוּרוֹ
שֶׁל מַעֲשֵׂי הָאֵל, מִי מְדַיֵּק?
הַקִּינִיקִים עָלָיו "הַהוּא" יֹאמְרוּ;
הַמַּאֲמִין יֹאמַר - אֲנִי צוֹדֵק.
כִּי בָּעוֹלָם הַבּוֹגְדָנִי הַזֶּה,
אֵין אֱמֶת וְלֹא שֶׁקֶר מְחֻפֶּה:
"הַכֹּל תָּלוּי בַּצֶּבַע הַמַּטְעֶה
שֶׁל הַזְּכוּכִית שֶׁדַּרְכָּהּ הוּא נִצָּפָה."

גּוּסְטָבּוֹ אָדוֹלְפּוֹ בֶּקֶר (1836-1870)

חֲרוּזִים, יא

– אֲנִי אֲפֵלָה וְחֹמָה, אֲנִי סֻמָּל
שֶׁל הַתְּשׁוּקָה; עַל הַשְּׁאֵר תִּשְׁכַּח.
נִשְׁמָתִי הִיא כֵּלָה שִׂמְחָה לְלֹא סֵבֶל.
אַתָּה מְחַפֵּשׂ אוֹתִי?
– לֹא, לֹא אוֹתָךְ.

– מִצְחִי שַׁיִשׁ צַח, תַּלְתְּלֵי - פָּז, אַיָּךְ?
אֶתֵּן לָךְ אֹשֶׁר טָהוֹר כֻּלּוֹ.
כְּמוֹ עַל הָאוֹצָר אֶשְׁמֹר עָלַיִךְ.
אַתָּה קוֹרֵא אֵלַי?
- אֵלַיִךְ? לֹא.

– אֲנִי - חֲלוֹם הָזוּי, אֲנִי - רוּחַ
שֶׁל עֲרָפֶל וְשֶׁל אוֹר מוּעָט;
אֲנִי לֹא מוּחָשִׁית, אֵין לִי גּוּף קָשׁוּחַ;
לֹא אוּכַל לֶאֱהֹב אוֹתָךְ.
- בּוֹאִי מַיָּד!

גּוּסְטָבּוֹ אָדוֹלְפּוֹ בֶּקֶר (1836-1870)

Rimas. LIII

Volverán las oscuras golondrinas
en tu balcón sus nidos a colgar,
y otra vez con el ala a sus cristales
jugando llamarán.

Pero aquellas que el vuelo refrenaban
tu hermosura y mi dicha a contemplar,
aquellas que aprendieron nuestros nombres…
¡esas… no volverán!

Volverán las tupidas madreselvas
de tu jardín las tapias a escalar,
y otra vez a la tarde aún más hermosas
sus flores se abrirán.

Pero aquellas, cuajadas de rocío
cuyas gotas mirábamos temblar
y caer como lágrimas del día…
¡esas… no volverán!

Volverán del amor en tus oídos
las palabras ardientes a sonar;
tu corazón de su profundo sueño
tal vez despertará.

Pero mudo y absorto y de rodillas
como se adora a Dios ante su altar,
como yo te he querido…; desengáñate,
¡así… no te querrán!

Gustavo Adolfo Bécquer (España)

חֲרוּזִים. LIII

הַסְּנוּנִיּוֹת הָאֲפֵלוֹת יַחְזְרוּ עוֹד
לְמִרְפֶּסֶת שֶׁלָּךְ אֶת קִנֵּיהֶם לְחַבֵּר,
וְנוֹגְעוֹת בְּכָנָף בִּזְכוּכִית חַלּוֹנַיִךְ
לְשַׂחֵק יִנָּהֲרוּ.

אֲבָל אֵלֶּה, שֶׁאֶת טִסָּתָן רִסְּנוּ הֵם,
כְּדֵי בְּיֹפִי שֶׁלָּךְ וּבְאַשְׁרִי לְהַרְהֵר,
אֵלֶּה שֶׁלָּמְדוּ אֶת הַשֵּׁמוֹת שֶׁלָּנוּ...
אֵלֶּה... לֹא יַחְזְרוּ!

וְשׁוּב תַּתְחִיל הָעֶזֶנִית הַשּׁוֹפַעַת
מִשִּׂיחֵי גִּנָּתֵךְ לְטַפֵּס עַל הַגָּדֵר,
וְשׁוּב אֶת בֵּיתֵךְ בִּשְׁעַת עֶרֶב בְּאֹפֶל
פְּרָחֶיהָ יִפְאֲרוּ.

אַךְ הַפְּרָחִים הַמְּכֻרְבָּלִים הָאֵלֶּה,
אֲשֶׁר בְּעֶבֶר, כְּמוֹ דְּמָעוֹת הַיּוֹם הַקּוֹדֵר,
טִפּוֹת הַטַּל בָּהֶם רָעֲדוּ בְּעֶרֶב...
אֵלֶּה... לֹא יַחְזְרוּ!

כֵּן יַחְזְרוּ לְהִשָּׁמַע בְּאָזְנַיִךְ
בְּאַהֲבָה מִלּוֹתָיו שֶׁל הַשִּׁיר הַבּוֹעֵר;
וְאֶת לֵבֵךְ מִשְּׁנָתוֹ הַפּוֹבֶלֶת
אוּלַי יְעוֹרְרוּ.

אַךְ כְּמוֹ שֶׁאֶהֱבְתִּיךְ: כְּעוֹבְדִים אֶת אֱלֹהַּ הָאֱלֹהַּ
מוּל מִזְבְּחוֹ, - עַל הַבְּרָכַיִם, אֶלֶם, חִוֵּר, -
לֶאֱהֹב אוֹתָךְ... אֵין אֶת עַצְמֵךְ לְשַׂכְנֵעַ,
הֵם לֹא יִסְתַּעֲרוּ!

גּוּסְטָבּוֹ אָדוֹלְפּוֹ בֶּקֶר (1836-1870)

Amor Eterno

Podrá nublarse el sol eternamente;
Podrá secarse en un damantine mar;
Podrá damantine eje de la tierra
Como un débil cristal.

¡todo sucederá! Podrá la daman
Cubrirme con su fúnebre crespón;
Pero jamás en mí podrá apagarse
La llama de tu amor.

Amado Nervo (México)

En paz

Muy cerca de mi ocaso, yo te bendigo, vida,
porque nunca me diste ni damantin fallida,
ni trabajos injustos, ni pena inmerecida;

porque veo al final de mi rudo camino
que yo fui el arquitecto de mi propio destino;

que si extraje las mieles o la hiel de las cosas,
fue porque en ellas puse hiel o mieles sabrosas:
cuando planté rosales, coseché siempre rosas.

...Cierto, a mis lozanías va a seguir el invierno:
¡mas tú no me dijiste que mayo dam eterno!

Hallé sin duda largas las noches de mis penas;
mas no me prometiste tan dam noches buenas;
y en cambio tuve algunas santamente serenas…

Amé, fui amado, el sol acarició mi faz.

אַהֲבָה נִצְחִית

הַשֶּׁמֶשׁ עֲלוּלָה לֶעָד בְּעֶרְפֶּל לְשַׁקֵּעַ;
הַיָּם עָלוּל בְּמַפְתִּיעַ פַּעַם לְהִתְיַבֵּשׁ;
עָלוּל צִיר כַּדּוּר הָאָרֶץ לְהִשָּׁבֵר פַּעַם,
כְּמוֹ גְּבִישׁ שֶׁבְּרִירִי.

וְכָל זֶה עָלוּל לִקְרוֹת פַּעַם! עָלוּל הַמָּוֶת
פַּעַם לְכַסּוֹת אוֹתִי עִם מֶשִׁי אֵבֶל שֶׁלּוֹ;
אֲבָל לְעוֹלָם לֹא תֵּחָלֵשׁ וְלֹא תִּכְבֶּה בִּי
לַהֲבַת אַהֲבָתֵךְ.

אַמָּאדוֹ נֶרְבּוֹ (1870-1919)

בְּשָׁלוֹם

הַחַיִּים, קִבְּלוּ אֶת הַבְּרָכוֹת לִקְרַאת עֶרֶב מִמֶּנִּי!
לֹא נָתַתָּם, לוּ פַּעַם אַחַת, תִּקְווֹת שָׁוְא לִי, דּוֹמַנִי,
וְגַם שׁוּם עֲבוֹדָה לֹא הוֹגֶנֶת, שׁוּם עֹנֶשׁ דְּרָקוֹנִי;

וְאֵינֶנִּי פּוֹחֵד מֵהַסּוֹף הַקָּשֶׁה שֶׁל הַדֶּרֶךְ,
כִּי בָּנִיתִי אֶת כָּל גּוֹרָלִי, כִּי עָבַדְתִּי בְּפֶרֶךְ;

כֵּן, הוֹצַאתִי לִי דְּבַשׁ וּמָרָה מִכָּל עֵצֶם, כָּל תֹּכֶן,
כִּי כְּבָר שָׁמְתִּי בָּהֶם אוֹתָם דְּבַשׁ וּמָרָה עוֹד לְפָנַי כֵּן.
כְּשֶׁשָּׁתַלְתִּי שִׂיחֵי הַוְרָדִים, אָז קָטַפְתִּי פְּרִחֵיהֶם.

כֵּן, הִסְתָּיו שֶׁלִּי, הוּא עוֹד יִגְרוֹר אַחֲרָיו אֶת הַחֹרֶף;
לֹא אֲמַרְתֶּם שֶׁמַּאי הוּא לַנֶּצַח וְלֹא יִפְנֶה עֹרֶף!

אֵין סֶפֶק, בְּלֵילוֹת צַעֲרִי אֲרֻכִּים כֵּן הָיִיתִי;
לֹא הֻבְטַחְתֶּם לֵילוֹת רַק טוֹבִים; לְעוֹלָם לֹא בָּכִיתִי,
וּבִמְקוֹם זֶה אֵי-אֶז לַשַּׁלְוָה הַקְּדוֹשָׁה עוֹד זָכִיתִי…

כֵּן, אָהַבְתִּי, הָיִיתִי אָהוּב, הָיְתָה שֶׁמֶשׁ נוֹשֶׁקֶת.

¡Vida, nada me debes! ¡Vida, estamos en paz!

Amado Nervo (México)

Madrigal

Por tus ojos verdes yo me perdería,
sirena de aquellas que Ulises, sagaz,
amaba y temía.
Por tus ojos verdes yo me perdería.
Por tus ojos verdes en lo que, fugaz,
brillar suele, a veces, la melancolía;
   damant ojos verdes tan llenos de paz,
misteriosos como la damantin mía;
   damant ojos verdes, conjuro eficaz,
yo me salvaría.

Delmira Agustini (Uruguay)

Lo damantin

Yo muero extrañamente... No me mata la Vida,
No me mata la Muerte, no me mata el Amor;
Muero de un pensamiento mudo como una herida...
¿No habéis sentido nunca el extraño dolor

De un pensamiento inmenso que se arraiga en la vida
Devorando alma y carne, y no alcanza a dar flor?
¿Nunca llevasteis dentro una damanti dormida
Que os abrasaba enteros y no daba un fulgor?...

Cumbre de los Martirios!... Llevar eternamente,
Desgarradora y árida, la trágica simiente
Clavada en las entrañas como un diente feroz!...

דָּבָר לֹא חַיָּבִים לִי! אֵלֵךְ בְּשָׁלוֹם וּבַשֶּׁקֶט!

אַמָּאדוֹ נֶרְבּוֹ (1870-1919)

מַדְרִיגָל

לְעֵינַיִךְ הַיְרֵקוֹת אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ,
בַּת-יָם, מֵאֵלֶּה, שֶׁיּוּלִיסֵס הַחָכָם
אָהַב, אַךְ לַחֲשׁשׁ יוֹדֵעַ.
לְעֵינַיִךְ הַיְרֵקוֹת אֲנִי מִתְגַּעְגֵּעַ.
לְעֵינַיִךְ הַיְרֵקוֹת, ;שֶׁאוֹרָן הוּא חַם,
אַךְ לְפַעֲמִים בְּעֶצֶב שׁוֹקֵעַ;
לְעֵינַיִךְ הַיְרֵקוֹת שֶׁשַּׁלְוָתָן אֲמָנָם
מִסְתּוֹרִית, כְּתִקְווֹת שֶׁלָּהֵן כָּמֵהַּ;
הַכְּשׁוּף בְּשֵׁם עֵינַיִךְ מֻשְׁלָם,
הוּא לְהַצִּיל אוֹתִי מְסַיֵּעַ.

דֶּלְמִירָה אַגּוּסְטִינִי (1886-1914)

הַבְּלָתִי נִתָּן לְתֵאוּר

בְּצוּרָה מוּזָרָה אֲנִי מֵתָה... לֹא מֵחַיַּי מִתְיָאֲשֶׁת,
לֹא הוֹרֶגֶת אוֹתִי אַהֲבָה, לֹא הַמָּוֶת הַמַּר;
מִפֶּצַע אִלֵּם שֶׁל הַמַּחֲשֵׁבָה, אֲנִי מֵתָה קוֹרֶשֶׁת...
הֲאִם מֵעוֹלָם לֹא הִרְגַּשְׁתָּ עוֹד אֶת הַכְּאֵב הַמּוּזָר

מֵהַמַּחֲשֵׁבָה רַבַּת כּוֹחַ, שֶׁבַּחַיִּים מִשְׁתָּרֶשֶׁת,
בְּלִי לִפְרֹחַ, זוֹלֶלֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ וְאֶת הַבָּשָׂר?
לֹא נָשָׂאתָ בָּךְ לוּ פַּעַם אֵיזֶה כּוֹכָב יָשֵׁן, מִתְיַבֶּשֶׁת,
שֶׁשּׁוֹרֵף אֶת כֻּלֵּךְ, אַךְ כָּבָה, וּלְעוֹלָם לֹא יִצְהַר?...

פִּסְגַּת הַמְּעֻנִּים!... הַנּוֹשְׂאִים אֶת הָעֹל לָנֶצַח,
עֹל צָחִיחַ, קוֹרֵעַ לְבָב, וְאֶת זֶרַע הַמָּתַח,
שֶׁכְּמוֹ שֵׁן אַכְזָרִית מְמֻסְמָּר בְּקִרְבֵּנוּ!...

Pero arrancarla un día en una flor que abriera
Milagrosa, inviolable!... Ah, más grande no fuera
Tener entre las manos la cabeza de Dios!

Abrahan Valdelomar (Perú)

Tristitia

Mi infancia, que fue dulce, serena, triste y sola,
se deslizó en la paz de una aldea lejana,
entre el manso rumor con que muere una ola
y el tañer doloroso de una vieja campana.

Dábame el mar la nota de su melancolía;
el dama, la serena quietud de su belleza;
los besos de mi madre, una dulce alegría,
y la daman del sol, una vaga tristeza.

En la mañana azul, al despertar, sentía
el canto de las olas como una melodía
y luego el soplo denso, perfumado, del mar,
y lo que él me dijera, aún en mi alma persiste;

mi padre era callado y mi madre era triste
y la alegría nadie me la supo enseñar.

Ernesto Noboa y Caamaño (Ecuador)

Emoción Vesperal

Hay tardes en las que uno desearía
embarcarse y partir sin rumbo cierto,

אַךְ אוּלַי יוֹם יַגִּיעַ שֶׁבּוֹ יִפָּתַח פֶּלֶא-פֶּרַח,
אָז לִקְטֹף אוֹתוֹ שֶׁי – חִלּוּל שֶׁל כָּל טַעַם וְעֵרֶךְ,
כְּמוֹ אֶת רֹאשׁ אֱלֹהִים לְהַחְזִיק בְּיָדַיִם!

אַבְרָהָם וַלְדֶלְוֹמָר (1888-1919)

Tristitia

(*

יַלְדוּתִי הַמְּתוּקָה, הָעֲצוּבָה, הַמְּבֻדָּדֶת
חָמְקָה לְדוּמִיַּת הַכְּפָר הָרָחוֹק וְאֵינֶנָּה,
לְרִשְׁרוּשׁ הָעָנָן שֶׁאִתּוֹ מֵת גַּל, מְהַדְהֶדֶת
לְצִלְצוּל הַפַּעֲמוֹן הַיָּשָׁן בִּכְנֶסְיָתֵנוּ.

הַיָּם הֶעֱנִיק לִי אֶת נִימַת הַמֶּלַנְכּוֹלְיָה;
הַשָּׁמַיִם – אֶת יְפְיוֹ הָרוֹגֵעַ שֶׁל הַשֶּׁקֶט;
אִמִּי - אֶת שִׂמְחַת נְשִׁיקוֹתֶיהָ לִקְרַאת לַיְלָה,
וּמוֹת הַשֶּׁמֶשׁ - אֶת הָעַצְבוּת שֶׁלָּהּ הַמּוֹשֶׁכֶת.

וּבַבֹּקֶר הַכָּחֹל, כְּשֶׁהִתְעוֹרַרְתִּי, הִרְגַּשְׁתִּי
אֶת שִׁירַת הַגַּלִּים כְּמוֹ מַנְגִּינָה, וְנִרְגַּשְׁתִּי
מֵהַנֶּשֶׁב הַמְּבוּשָׂם שֶׁל הַיָּם הַיּוֹקֵד;
מָה שֶׁהוּא אָמַר לִי מִתְקַיֵּם בְּנַפְשִׁי עֲדַיִן;

אָבִי הָיָה שָׁקֵט וְאִמִּי עֲצוּבַת עֵינַיִם,
מַה הוּא אֹשֶׁר, אַף אֶחָד לֹא יָדַע אוֹתִי לְלַמֵּד.

(*) Tristitia - עצבות (לטינית)

אֶרְנֶסְטוֹ נוֹבּוֹאָה אִי קַאֲמָאנְיוֹ (1889-1927)

מַצָּב רוּחַ בֵּין הָעַרְבַּיִם

אֲנִי לִפְעָמִים לִקְרַאת עֶרֶב כָּמֵהַּ
לָצֵאת לְלֹא כָּל מַטָּרָה מְנֻמָּקֶת

y, silenciosamente, de algún daman,
irse alejando mientras muere el día;

Emprender una larga travesía
y perderse después en un desierto
y misterioso mar, no descubierto
por ningún navegante todavía.

Aunque uno sepa que hasta los remotos
confines de los piélagos ignotos
le seguirá el cortejo de sus penas,

Y que, al desvanecerse el espejismo,
desde las glaucas ondas del abismo
le tentarán las últimas sirenas.

Gabriela Mistral (Chile)

Balada

El pasó con otra;
yo le vi pasar.
Siempre dulce el viento
y el camino en paz.
¡Y estos ojos míseros
le vieron pasar!
El va amando a otra
por la tierra en flor.
Ha abierto el espino;
pasa una canción.
¡Y él va amando a otra
por la tierra en flor!
El besó a la otra
a orillas del mar;
resbaló en las olas

מִאֵיזֶה נָמֵל, וְלָשׁוּט אָז בְּשֶׁקֶט,
וּלְהִסָּחֵף כְּשֶׁהַיּוֹם כְּבָר גּוֹוֵעַ;

לָצֵאת לְמַסָּע לְאֵין מְיֻגָּע
וְאָז לְאַבּוּד בְּמִדְבָּר קַר לְלֶכֶת
אוֹ אֵי-שָׁם בְּיָם בֵּין גַּלִּים שֶׁל בָּרֶקֶת,
עָלָיו אִישׁ עֲדַיִן דָּבָר לֹא יוֹדֵעַ.

אָמְנָם, כְּיָדוּעַ מֵעֵבֶר לְאֹפֶק,
לְאֹרֶךְ הַיָּם, לְרָחְבּוֹ וּלְעֹמֶק
תַּהֲלוּכַת צַעַר תֵּלֵךְ אַחֲרֶיךָ,

כְּשֶׁהַתַּעְתּוּעַ כְּבָר לֹא יְזַדֵּמֵן עוֹד,
אֲזַי יַעֲלוּ מֵהַתְּהוֹם הַסִּירֵנוֹת,
וְהֵן לְבַסּוֹף בְּשִׁירָן יְפַתּוּךָ.

גַּבְרִיאֵלָה מִיסְטְרָל (1889 - 1957)

בַּלָּדָה

הוּא עָבַר עִם אַחֶרֶת;
רָאִיתִי אוֹתוֹ עוֹבֵר.
הָרוּחַ תָּמִיד מְתוּקָה
וְהַדֶּרֶךְ שְׁלֵוָה.
הָעֵינַיִם הָאֻמְלָלוֹת הָאֵלֶּה
הֵן רָאוּ אוֹתוֹ עוֹבֵר!
הוּא אוֹהֵב אַחֶרֶת
בָּאָרֶץ הַפּוֹרַחַת לָעַד.
הוּא הָלַךְ לְעוּזְרָד... *)
תָּם הַשִּׁיר וְאָבַד
וְהוּא אוֹהֵב אַחֶרֶת
בָּאָרֶץ הַפּוֹרַחַת לָעַד!
הוּא נָשַׁק אוֹתָהּ,
הָיָה זֶה בְּחוֹף הַיָּם;
הֶחֱלִיקָה עַל הַגַּל

la luna de azahar.
¡Y no dam mi sangre
la damantin del mar!
El irá con otra
por la eternidad.
Habrá cielos dulces.
(Dios quiere callar)
¡Y él irá con otra
por la eternidad!

Gabriela Mistral (Chile)

Caricia

Madre, madre, tú me besas,
pero yo te beso más,
y el enjambre de mis besos
no te deja ni mirar…

Si la abeja se entra al lirio,
no se siente su aletear.
Cuando escondes a tu hijito
ni se le oye respirar…

Yo te miro, yo te miro
sin cansarme de mirar,
y qué lindo niño veo
a tus ojos asomar…

El estanque copia todo
lo que tú mirando estás;

כְּתַפּוּז לְבַנָה.
וְדָם שֶׁלִי לֹא מָרַח
אֶת מֶרְחָב הַיָם!
הוּא יֵלֵךְ עִם אַחֶרֶת,
יֵלֵךְ לָנֶצַח.
הַשָׁמַיִים יִלַטְפוּ אוֹתָם.
(אֱלֹהִים יִשְׁתֹק, כַּמּוּבָן)
וְהוּא יֵלֵךְ עִם אַחֶרֶת
יֵלֵךְ לָנֶצַח!

*) במאמר המוקדש לשיר זה נאמר שגבריאלה מיסטרל רומזת לאיזו אנקדוטה ידועה, שבה מתקיים המפגש בין שיחי העוזרר. להלן יש גם מטאפורה עם גוונים מיניים: הלבנה היא אישה, הים הוא גבר. באופן כללי, כפי שזה נראה לגיבורת השיר, כל הטבע, ואלוהים עצמו, הם בצד של המאהב הבוגד. (א.ג.)

גַבְּרִיאֶלָה מִיסְטְרָל (1889-1957)

לָאֵמָא

כֹּה רַבּוֹת נְשִׁיקוֹתַיִךְ,
אַךְ שֶׁלִי רַבּוֹת יוֹתֵר,
בִּנְחִיל נְשִׁיקוֹתַי לָךְ
לֹא אוּכַל לִרְאוֹת אוֹתָךְ...

כְּמוֹ לְצִיץ דְּבוֹרָה נִכְנָסֶת,
בְּלִי רִפְרוּף כְּנָפַיִם רַךְ,
לֹא שׁוֹמְעִים אֶת בְּנֵךְ רוֹגֵעַ,
שֶׁנִּסְתָּר בְּחֵיק שֶׁלָךְ...

בְּלִי לְהִתְעַיֵף לְרֶגַע
מִסְתַּכֵּל אֲנִי עָלַיִךְ;
כַּמָה הוּא חָמוּד, הַיֶלֶד,
הַנִּשְׁקָף שָׁם בְּעֵינַיִךְ!...

כְּמוֹ שֶׁכָּל סְבִיבָה נִשְׁקֶפֶת
בִּבְרֵכָה, - פְּנֵי הַבַּנוֹת

pero tú en las niñas tienes
a tu hijo y nada más.

Los ojitos que me diste
me los tengo de gastar
en seguirte por los valles,
por el dama y por el mar…

Alfonsina Storni (Argentina)

Vida

Mis nervios están locos, en las venas
la sangre hierve, líquido de fuego
salta a mis labios donde finge luego
la alegría de todas las verbenas.

Tengo deseos de reír; las penas
que de donar a voluntad no alego,
hoy conmigo no juegan y yo juego
con la tristeza azul de que están llenas.

El mundo late; toda su armonía
la siento tan vibrante que hago mía
cuando escancio en su trova de hechicera.

Es que abrí la damant hace un momento
y en las alas finísimas del viento
me ha traído su sol la primavera.

וּפְנֵי בְּנֵךְ, תָּמִיד רַק אֵלֶּה,
בְּעֵינַיִךְ נִשְׁקָפוֹת.

בְּעֵינַיִם שֶׁנָּתַתְּ לִי
אֶשְׁתַּמֵּשׁ כְּשֶׁעוֹד אֵלֵךְ
בְּכָל גַּיְא מוּל הַשָּׁמַיִם,
וּלְיַד הַיָּם עִמֵּךְ...

בזמן שעבדה כמורה, כתבה גבריאלה מיסטרל שירה "לבית ספר". השיר הזה
הוא מתוך ספרה "רוך" (1924).
אולי היא חשבה שאותו סגנון חריזה בכל הבתים יהפוך את השיר לחדגוני (א.ג.)

אַלְפוֹנְסִינָה סְטוֹרְנִי (1892 - 1938)

הַחַיִּים

עֲצַבַּי הִשְׁתַּגְּעוּ, בִּוְרִידִים דָּם רוֹתֵחַ;
אֶל שְׂפָתַיִם שֶׁלִּי אֵשׁ נוֹזְלִית כְּבָר קוֹפֶצֶת,
הִיא מַעֲמִידָה פָּנִים כְּאִלּוּ בְּעֶצֶם
זוֹהִי שִׂמְחָה גְּדוֹלָה שֶׁל מִשְׁתֶּה לֵיל שָׂמֵחַ.

אֲנִי רוֹצָה לִצְחֹק; כְּאִישׁ אֻמְלָל גּוֹנח
לֹא רוֹצָה לְהִרָאוֹת וְלֹא מִתְאַמֶּצֶת,
עוֹד לֹא מְשַׂחֲקִים אִתִּי, אַךְ אֲנִי עוֹלֶצֶת -
מְשַׂחֶקֶת בְּעֶצֶב הַתְּכוֹל מִשְׂחָק מְבַדֵּחַ.

הָעוֹלָם כֻּלּוֹ פּוֹעֵם; אֶת הַהַרְמוֹנְיָה
שֶׁלּוֹ אֲנִי חָשָׁה כְּשֶׁלִּי, כְּאִידִילְיָה,
אֲנִי שָׂרָה אֶת שִׁירָתוֹ הַקּוֹסֶמֶת.

רַק פָּתַחְתִּי אֶת הַחַלּוֹן לִפְנֵי רֶגַע,
וְעַל כַּנְפֵי הָרוּחַ הַיָּפוֹת בְּרֹגַע
הָאָבִיב הֵבִיא לִי אֶת שִׁמְשַׁהּ הַנּוֹשֶׁמֶת.

Federico Garcia Lorca

“Romancero gitano”

15

Romance de la Guardia Civil Española

A Juan Guerrero.
Cónsul general de la Poesía

Los caballos negros son.
Las herraduras son negras.
Sobre las capas damanti
manchas de tinta y de cera.
Tienen, damant no lloran,
de plomo las calaveras.
Con el alma de charol
vienen por la damantin.
Jorobados y nocturnos,
por donde animan ordenan
silencios de goma oscura
y miedos de fina arena.
Pasan, si quieren pasar,
y ocultan en la cabeza
una vaga astronomía
de pistolas inconcretas.

* * *

¡Oh ciudad de los gitanos!
En las esquinas banderas.
La luna y la calabaza

פֶדֶריקוֹ גַרְסִיָה לוֹרְקָה

"רומנסה צוענית"

15

רומנסה על המשמר האזרחי הספרדי

לחואן גררו

סוּסֵיהֶם שְׁחוֹרִים כְּמוֹ לַיְלָה,
פְּרָסוֹת בְּאוֹתוֹ הַצֶּבַע,
עַל מְעִילִים מְדֵי פַּעַם
דְּיוֹ וְשַׁעֲוָה כְּתָמִים.
גֶּלגֹּלֶת כֵּלָה עוֹפֶרֶת
(הוּא לֹא יִבְכֶּה בְּשׁוּם אֹפֶן),
הַנֶּפֶשׁ מֵעוֹר מְלֻטָּשֶׁת. *)
דּוֹמֶם דּוֹהֲרִים בְּחֹשֶךְ.
בְּלַיְלָ נִרְאִים הֵם בְּקִשְׁי,
נוֹשְׂאִים – בְּלִי קוֹל, כְּפוּפִים מַטָּה –
אֶת הַכְּהוּת שֶׁל גּוּמִי
עִם הַפַּחַד מֵחוֹל הַקוֹרִידָה.
דּוֹהֲרִים בְּאֵין מַפְרִיעַ,
שׁוֹמְרִים, כְּמוֹ הֵגִיג מֶרֶעַ,
אֶת הָאֶקְדָּחִים, כְּאִלּוּ
כּוֹכָבִים שֶׁפְּמוּיִים מעין.

(*סמל של המשמר האזרחי הספרדי
(ז'נדרמריה) – כובע שחור משולש עשוי
עור מצופה לקה (ויקיפדיה)

* * *

הוֹ, עִיר צוֹעֲנִים רַב טַעַם!
דְּגָלִים בְּכָל צַעַד וְשַׁעַל.
צְהוּבוֹת לְבָנָה וּדְלַעַת,

con las guindas en conserva.
¡Oh ciudad de los gitanos!
¿Quién te vio y no te recuerda?
Ciudad de dolor y almizcle,
con las torres de canela.

* * *

Cuando llegaba la noche,
noche que noche nochera,
los gitanos en sus fraguas
forjaban soles y flechas.
Un caballo malherido,
llamaba a todas las puertas.
Gallos de vidrio cantaban
por Jerez de la Frontera.
El viento, daman desnudo
la esquina de la sorpresa,
en la noche platinoche
noche, que noche nochera.

* * *

La Virgen y San José
perdieron sus castañuelas,
y buscan a los gitanos
para ver si las encuentran.
La Virgen viene vestida,
con un traje de alcaldesa
de papel de chocolate
con los collares de damantin.
San José mueve los brazos
bajo una capa de seda.
Detrás va Pedro Domecq
con tres sultanes de Persia.
La media luna, soñaba

מְתוּקִים דֻּבְדְּבָן וְמַלְגָּה.
הוֹ, עִיר צוֹעֲנִים רַב זֹהַר!
חוֹלֵם - מִי שֶׁרָאָה –עָלַיִךְ.
עִיר שֶׁל מוּשְׁק וְצַעַר
בְּצֵל קִנָּמוֹן הַצְּרִיחַ.

* * *

לֵיל כָּל הַלֵּילוֹת הִגִּיעַ,
כִּי חַג הַמּוֹלֶד בָּא בֵּינְתַיִם.
הַצוֹעֲנִים הֶחֱשִׁילוּ
שְׁמָשׁוֹת וְחִצִּים לְצַיִד.
וְסוּס פָּצוּעַ בְּשַׁעַר
הִקִּישׁ וְחִכָּה מוּל הַדֶּלֶת,
שֶׁכְּוִים מִזְּכוּכִית שִׁירִים שָׁרוּ -
הַכֹּל לְפִי הַמַּסֹּרֶת.
עֲרוּמָה וְחַמָּה הָיְתָה רוּחַ
וְאֶת הַבְּרִיּוֹת הִלְהִיבָה,
וְכָךְ בְּלֵיל כֶּסֶף רָגוּעַ
לֵיל כָּל הַלֵּילוֹת הִגִּיעַ.

*

יוֹסֵף הַקָּדוֹשׁ וְאֵם יְשׁוּ
אִבְּדוּ פִּתְאוֹם קַסְטָנְיֶטוֹת,
לְצוֹעֲנִים הֵם הִגִּיעוּ,
בִּקְשׁוּ לְחַפֵּשׂ אַחֲרֵיהֶן.
בְּרֹאשׁ הַבְּתוּלָה הוֹלֶכֶת,
וּמְשֻׁקָּדִים לָהּ מַחֲרֶזֶת.
הִיא בְּשִׂמְלָה מְעֻמְלֶנֶת,
בְּשׁוֹקוֹלָד וּבְקִטֶּרֶת.
יוֹסֵף מְנַפְנֵף בְּיָדַיִם
מִתּוֹךְ מַעֲטֶה הַמֶּשִׁי,
סוֹחֵר חָשׁוּב הוֹלֵךְ יַחַד
עִם שְׁלוֹשֶׁת קוֹסְמִים שֶׁל יְשׁוּ.
חֲצִי-סַהַר עָצַר מִלֶּכֶת,

un éxtasis de cigüeña.
Estandartes y faroles
invaden las azoteas.
Por los espejos sollozan
bailarinas sin caderas.
Agua y sombra, sombra y agua
por Jerez de la Frontera.

* * *

¡Oh ciudad de los gitanos!
En las esquinas banderas.
Apaga tus verdes luces
que viene la benemérita.
¡Oh ciudad de los gitanos!
¿Quién te vio y no te recuerda?
Dejadla lejos del mar,
sin peines para sus crenchas.

* * *

Avanzan de dos en fondo
a la ciudad de la fiesta.
Un rumor de siemprevivas
invade las cartucheras.
Avanzan de dos en fondo.
Doble nocturno de tela.
El dama, se les antoja,
una vitrina de damanti.

* * *

La ciudad libre de miedo,
multiplicaba sus puertas.
Cuarenta guardias civiles
entran a saco por ellas.

עוֹמֵד כְּמוֹ חֲסִידָה בְּלִי נִיעָה,
כְּשֶׁהַדְּגָלִים בְּתִפְאֶרֶת
כְּבָר תָּפְסוּ כָּל מָקוֹם גָּבוֹהַּ.
שׁוּרַת רַקְדָנִיּוֹת בְּלִי יְרֵכַיִם
בְּעֹמֶק מַרְאוֹת מִשְׁתַּקֶּפֶת...
מְבַשְׂרִים לָעִיר צֵל וּמַיִם
אֶת סוֹפָהּ; הָעִיר לֹא מֵדְאֶגֶת.

* * *

הוֹ, עִיר צוֹעֲנִית, כַּבִּי נָא
אֶת הָאוֹר הַיָּרֹק בַּדָּלֶת,
קַפְּלִי אֶת דִּגְלַיִךְ: מַגִּיעַ
הַמָּעֲרָךְ לְפִי חֶרֶב.
הוֹ, עִיר צוֹעֲנִית, מִי שֶׁפַּעַם
רָאָה אוֹתָךְ, לֹא יִשְׁכַּח הוּא.
רָחוֹק מֵהַיָּם יְשֵׁנָה אָת,
וְהִתְפַּזְרוּ תַּלְתַּלַיִךְ.

* * *

בְּזוּגוֹת נִכְנָסִים הֵם הָעִירָה,
אֲשֶׁר כֻּלָּה הִיא תִּפְאֶרֶת.
וְאִימוֹרְטָל קַל הָרִיחַ
מַכְנִיס אוֹתוֹ לְאֶקְדָּחֵיהֶם.
בְּזוּגוֹת נִכְנָסִים הֵם הָעִירָה,
אֲשֶׁר עֲטוּפָה בְּלַיְלָה,
כְּמוֹ דְּרָבָנִים הִבְרִיקוּ
הַכּוֹכָבִים בְּשָׁמַיִם.

* * *

הָעִיר רוֹוַחַת בְּלִי פַּחַד,
וּשְׁעָרֶיהָ פְּתוּחִים הֵם.
וּגְדוּד פָּרָשִׁים מַגִּיעַ
לִשְׁדָּה הַחָצִיר שֶׁל רָצַח.

Los relojes se pararon,
y el coñac de las botellas
se disfrazó de noviembre
para no infundir sospechas.
Un vuelo de gritos largos
se levantó en las veletas.
Los sables cortan las brisas
que los cascos atropellan.
Por las calles de penumbra,
huyen las gitanas viejas
con los caballos dormidos
y las orzas de monedas.
Por las calles empinadas
suben las capas siniestras,
dejando atrás fugaces
remolinos de damant.

En el Portal de Belén
los gitanos se damantine.
San José, lleno de heridas,
amortaja a una doncella.
Tercos fusiles agudos
por toda la noche suenan.
La Virgen cura a los niños
con salivilla de damanti.
Pero la Guardia Civil
daman sembrando hogueras,
donde joven y desnuda
la imaginación se quema.
Rosa la de los Camborios,
gime sentada en su puerta
con sus dos pechos cortados
puestos en una bandeja.
Y otras muchachas corrían
perseguidas por sus trenzas,
en un aire donde estallan

הַשָּׁעוֹן עָצַר מִלֶּכֶת;
בְּיוֹם אֲבִיבִי זֶה, הַיַּיִן
נִרְאֶה בְּבַקְבּוּק כְּנוֹבֶמְבֶּר,
כְּדֵי לֹא לְעוֹרֵר שׁוּם חֶשֶׁד.
פִּתְאוֹם צְרָחוֹת, זַעֲזוּעַ
עָלוּ מֵעַל לְשַׁבְשֶׁבֶת,
חֲרָבוֹת חוֹתְכוֹת אֶת הָרוּחַ,
קְסָדוֹת מְרַצְדוֹת בַּשֶּׁטַח.
בְּפֶלֶץ עָמֹק בְּחֹשֶׁךְ
צוֹעֲנִיוֹת מְנַסוֹת לִבְרוֹחַ,
מוֹשְׁכוֹת אֶת סוּסֵיהֶן בְּרֶסֶן,
מְקַשְׁקְשׁוֹת בִּנְחֹשֶׁת.
בִּרְחוֹבוֹת תְּלוּלִים מַעְלָה
רְשָׁעִים בִּגְלִימוֹת אַחֲרֵיהֶן,
וְחֲרָבוֹת-מִסְפָּרַיִם
מוֹתִירוֹת מְעַרְבֹּלֶת לְרֶגַע.

בְּשַׁעַר בֵּית לֶחֶם פָּתוּחַ
שֶׁל הַקֶּתֶדְרָלָה בֶּכִי.
יוֹסֵף הַקָּדוֹשׁ פָּצוּעַ,
אַךְ הוּא מַלְבִּישׁ אִשָּׁה מֵתָה.
לֹא פַּעֲמוֹן – תַּחְמֹשֶׁת
מְצַלְצֶלֶת בְּלֵיל בְּלִי הֶרֶף.
בְּטַף בְּעֻנָּה אֵם יְשׁוּ
בְּרוֹק כּוֹכָבִים מְטֻפָּלֶת.
עוֹשֶׂה מַשּׂוֹאוֹת הַחַיִל,
וְשָׁם בְּעָשָׁן וְשַׁלְהֶבֶת
כָּעֵת נִשְׂרָפִים עַד אַיִן
צְעִירִים בְּעֵירֹם גּוּפֵיהֶם.
גּוֹנַחַת מִכְאֵב מְשַׁגַּעַ,
רוֹז עַל הַסַּף גּוֹוַעַת:
חָתְכוּ שְׁדֶיהָ בְּלַהַב,
וְעַל מַגָּשׁ אוֹתָם שָׂמוּ.
צוֹעֲנִיוֹת צְעִירוֹת בְּמֶרֶץ
בּוֹרְחוֹת, נִתְפָּסוֹת בְּצָמוֹתֵיהֶן,
וּוְרָדִים שְׁחוֹרִים שֶׁל יְרִי,

rosas de pólvora dama.
Cuando todos los tejados
eran surcos en la tierra,
el alba meció sus hombros
en largo perfil de daman.
* * *

¡Oh ciudad de los gitanos!
La Guardia Civil se aleja
por un túnel de silencio
mientras las llamas te cercan.

¡Oh ciudad de los gitanos!
¿Quién te vio y no te recuerda?
Que te busquen en mi frente.
Juego de luna y arena.

Jorge Luis Borges (Argentina)

Ajedrez II

Tenue rey, sesgo alfil, encarnizada
reina, torre directa y dam ladino
sobre lo negro y blanco del camino
buscan y libran su batalla armada.

No saben que la mano señalada
del jugador gobierna su destino,
no saben que un rigor damantine
sujeta su albedrío y su jornada.

También el jugador es prisionero
(la sentencia es de Omar) de otro tablero
de negras noches y de blancos días.

מִתְפּוֹצְצִים כָּל רֶגַע.
כְּשֶׁכָּל הַגַּגוֹת אַרְצָה
הוּנְחוּ עַל יְדֵי הַחַיִל,
קָפָא נִדְהָם, כְּמוֹ אֶבֶן,
שַׁחַר מוֹשֵׁךְ בִּכְתֻפַּיִם.

* * *

הוֹ עִיר, שֶׁהָיְתָה גַּן עֵדֶן!
עוֹזֵב הַמִּשְׁמָר יָגֵעַ,
נִכְנָס לְמִנְהָרַת אֵלֶם.
עוֹד רֶגַע וְאַתְּ נֶעֱלָמֶת.

הוֹ עִיר צוֹעֲנִים! אִם פַּעַם
אוֹתָךְ יִזְכְּרוּ בְּדֶרֶךְ,
שֶׁיְּחַפְּשׂוּ בְּשַׁרְעָף פַּיִט,
מִלְחֶמֶת שְׁוָרִים וְיֶרַח.

חוֹרְחֶה לוּאִיס בּוֹרְחֶס (1899–1986)

שַׁחְמָט II

מֶלֶךְ חִלֵּשׁ, וּבִישׁוֹף מַפְלֶה, וְמַלְכָּה שׁוֹדֶדֶת, *)
צָרִיחַ יָשִׁיר וְרַגְלִי עֶרְמוּמִי, כֻּלָּם בְּיַחַד -
חֲבוּרָה, עַל הַשָּׂדֶה הַשָּׁחוֹר-לָבָן מֻנַּחַת,
מְנַהֲלִים אֶת הַקְּרָב שֶׁלָּהֶם עַל הַמּוֹלֶדֶת.

וְהֵם אֵינָם יוֹדְעִים שֶׁיָּדוֹ הַמְּחֻדֶּדֶת
שֶׁל הַשַּׁחְקָן, אֲשֶׁר מִתְיַשֵּׁב כָּרֶגַע בְּנַחַת,
בְּכָל צַעַד וְשַׁעַל בְּלוּחַ אוֹתָם שׁוֹלַחַת,
נוֹשֵׂאת אֶת רְצוֹנוֹ וְעַל גּוֹרָלֵיהֶם שׁוֹלֶטֶת.

כְּמוֹ כֵן, הַשַּׁחְקָן בְּעַצְמוֹ הוּא אָסִיר בְּמִסְגֶּרֶת
(הַמִּשְׁפָּט הוּא שֶׁל עוֹמַר) בְּמַעֲרָכָה אַחֶרֶת
בְּתוֹךְ לֵילוֹת שְׁחוֹרִים וְיָמִים לְבָנִים בְּרֶשֶׁת.

Dios mueve al jugador, y éste, la pieza.
¿Qué Dios detrás de Dios la trama empieza
de polvo y tiempo y sueño y agonía?

הָאֵל מֵזִיז אֶת הָאִישׁ, זֶה - אֶת הַכְּלִי מִלְמַעְלָה.
אֵיזֶה אֵל שָׂם, מֵאַחֹרֵי אֵל אַחֵר, וְכֵן הַלְאָה,
בָּרָא אָבָק וּזְמַן, עִנּוּי וְשֵׁנָה מְיֹאֶשֶׁת?

*) בספרדית, רץ שחמט נקרא בישוף (א.ג.)

מרוסית

Толстой Ал. К.

Средь шумного бала, случайно…
Звонче жаворонка пенье
Колокольчики Мои
Не ветер, вея с высоты
О, не пытайся дух унять тревожный
Осень. Обсыпается весь наш бедный сад
Слеза дрожит в твоем ревнивом взоре
То было раннею весной
Минула страсть, и пыл её тревожный

טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

בְּרֹעַשׁ הַנָּשֶׁף, לְפֶתַע...
עֲפְרוֹנִי שִׁירוֹ מַשְׁמִיעַ
פַּעֲמוֹנִיּוֹת שֶׁלִּי
זֹאת לֹא הָרוּחַ מְמָרוֹם
אַל תְּנַסֶּה אֶת רוּחַךְ שׁוּב לְהַרְגִּיעַ
סְתָו. בְּגַנָּתֵנוּ כָּאן, מַצְהִיבִים עָלִים
בְּמַבָּטֵךְ הַקַּנְאִי דִּמְעָה רוֹעֶדֶת
הָיָה אָבִיב רַק בַּתְּחִלָּה
כְּבָר הִתְּשׁוּקָה חָלְפָה עִם סְעָרֶיהָ

Иван Тургенев

В дороге
Русский язык

איוואן טורגנב (1818-1883)

בַּדֶּרֶךְ
הַשָּׂפָה הָרוּסִית

Афанасий Фет

О, долго буду я, в молчаньи ночи тайной
На заре ты её не буди
Сияла ночь
Я тебе ничего не скажу

אפאנאסי פט (1820-1892)

הוֹ, עוֹד זְמַן רַב אֶמְשִׁיךְ
אַל תָּעִיר אוֹתָהּ אֲנָא הַשְׁכֵּם
הַלַּיִל זָרַח
לֹא אַגִּיד לָךְ אֲפִלּוּ דָּבָר

Николай Гумилёв

נִיקוֹלַאי גוּמִילְיוֹב (1886-1921)

Волшебная скрипка	כִּנּוֹר הַקֶּסֶם
Музы, рыдать перестаньте	מוּזוֹת, בְּכִיָּה נָא הַאֲטוּ

Осип Мандельштам (1891-1938) **אוסיפ מנדלשטם**

«Звук осторожный и глухой»	צְלִיל פְּרִי, אֲשֶׁר מֵעֵץ נָשַׁר,
«Только детские книги читать»	הַגְּדוֹלוֹת אֶל הָרוּחַ לִזְרוֹת,
«Как чёрный ангел на снегу»	אַתְּ כְּמוֹ מַלְאָךְ שָׁחוֹר נָדִיר
Импрессионизм	אִימְפְּרֶסְיוֹנִיזְם
«Так живём, под собою не чуя страны»	כָּךְ אֲנַחְנוּ חַיִּים, בְּלִי לָחוּשׁ אֲדָמָה
Ленинград	לֶנִינְגְּרַד
«Помоги, Господь, эту ночь прожить»	אֱלֹהִים, עֲזֹר לִי הַלַּיְלָה לִשְׂרֹד

Борис Пастернак (1890-1960) **בוריס פסטרנק**

«О, знал бы я, что так бывает»	הוֹ, אִלּוּ הַדָּבָר נוֹדָע לִי
«Любить иных тяжелый крест»	יְשַׁנָּן כְּאֵלֶּה
«Быть знаменитым некрасиво»	לִהְיוֹת נוֹדָע– זֶה לֹא בְּסֵדֶר
Единственные дни	הימים המיוחדים

Илья Эренбург **אִילְיָה אֶרֶנְבּוּרְג** (1891-1967)

Про первую любовь писали много	עַל אַהֲבָה שֶׁל נְעוּרִים יֵשׁ בְּכָל סֵפֶר
Последняя любовь	אַהֲבָה אַחֲרוֹנָה
В лесу деревьев корни сплетены	בַּיַּעַר שָׂרָשֵׁי עֵצִים שְׂזוּרִים
Да разве могут дети юга	הַאִם יְלָדֵי אַרְצוֹת הַנֶּגֶב

Самуил Маршак (1887-1964) **סמואיל מַרְשָׁק**

Есть женщина в мире одна	יֵשׁ רַק אִשָּׁה אַחַת בְּכָל הָעוֹלָם
Всё умирает на земле и в море	כָּל בְּרִיָּה בְּיִבָּשָׁה וּבַיָּם גְּוֹוֶעת
Порой часы обманывают нас	עוֹבֵד עָלֵינוּ שֶׁעוֹנֵנוּ לִפְעָמִים
Как призрачно мое существованье!..	כַּמָּה קִיּוּם שֶׁלִּי מַשְׁלֶה הוּא וַהֲזוּי!..
Старайтесь сохранить тепло стыда	שִׁקְדוּ לִשְׁמֹר עַל חֲמִימוּת שֶׁל בּוּשַׁתְּכֶם
Цветная осень - вечер года	סְתָיו צִבְעוֹנִי

Сегодня старый ясень сам не свой	הַיּוֹם עֵץ הַמֵּילָה הַסָּב לֹא נִים
Бремя любви тяжело	נְטֶל הָאַהֲבָה
Мы знаем: время растяжимо	אֲנוּ יוֹדְעִים: הַזְּמַן לֹא אֲבָן

Николай Заболоцкий

ניקולאי זַבּוּלוצקי (1903-1958)

Не позволяй душе лениться	אַל תְּאַפְשֵׁר עַצְלוּת לַנֶּפֶשׁ!
Во многом знании — немалая печаль	יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב
Слепой	הָעִוֵּר
Признание	גִּלּוּי-אַהֲבָה
Некрасивая девочка	יַלְדָּה לֹא יָפָה

Леонид Мартынов

לאוניד מרטינוב (1905-1980)

Вода	מַיִם
Первый снег	הַשֶּׁלֶג הָרִאשׁוֹן

Борис Слуцкий

בוריס סלוצקי (1919-1986)

Мужья со своими делами, нервами	בַּעַל בְּעֲצָבָיו, עִסּוּקָיו שָׁקוּעַ
Небольшая синица была в руках	יַרְגָּזִי קְטַנָּה
То, что было вверено, доверено	מַה שֶּׁלִּי הָיָה הָפְקַד, לִשְׁמֹר קִוִּיתִי
Переобучение одиночеству	חִנּוּךְ מֻחְדָּשׁ לִבְדִידוּת

Наум Коржавин.

נָאוּם קורז'אבין (1925-2018)

Гейне	הֵינֶה

Валерий Харитонов.

ולרי חריטונוב (1920-1981)

День Победы	יוֹם הַנִּצָּחוֹן

Семён Надсон.

סמיון נדסון (1862-1887)

Отрывок	קֶטַע

Ярослав Смеляков **יָרוֹסְלָב סְמֶלְיָקוֹב** (1913-1972)

Если я заболею [אִם אֶחֱלֶה]

Семён Липкин **סֶמְיוֹן לִיפְקִין** (1911-2003)

Странники [נוֹדְדִים]

Роман Баранчук **רומן באראנצ'וק**

Помолитесь [אִמְרוּ תְּפִילָה]

* * *

Толстой Ал. К. **טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק.** (1817-1875)

Средь шумного бала, случайно… **בְּרַעַשׁ הַנָּשֶׁף, לְפֶתַע...**

Средь шумного бала, случайно,
В тревоге мирской суеты,
Тебя я увидел, но тайна
Твои покрывала черты.
Лишь очи печально глядели,
А голос так дивно звучал,
Как звон отдаленной свирели,
Как моря играющий вал.
Мне стан твой понравился тонкий
И весь твой задумчивый вид,
А смех твой, и грустный и звонкий,
С тех пор в моем сердце звучит.
В часы одинокие ночи
Люблю я, усталый, прилечь —
Я вижу печальные очи,
Я слышу веселую речь;
И грустно я так засыпаю,

בְּרַעַשׁ הַנָּשֶׁף, לְפֶתַע,
בְּתוֹךְ הַבְלֵי אֲשְׁלָיוֹת,
רָאִיתִי אוֹתָךְ, אַךְ הַסֵּתֶר
עָטַף אֶת פָּנַיִךְ בְּסוֹדוֹת.
רָאִיתִי עֵינַיִךְ בְּעָצֶב,
קוֹלֵךְ הָיָה צַח וְנִפְלָא,
כְּמוֹ קוֹל הֶחָלִיל לִפְנוֹת עֶרֶב,
כְּמוֹ גַל תַּחַת רוּחַ קַלָּה.
הָיְתָה גִּזְרָתֵךְ מְחֻטֶּבֶת,
מַרְאַיִךְ מְהֻרְהָר וְשָׁלֵו;
בַּת-צְחוֹק בְּנוּגָה מְעֹרֶבֶת
מֵאָז מְהַדְהֶדֶת בַּלֵּב.
בַּלַּיְלָה אֲנִי מִתְרַוֵּחַ
עָיֵף בְּשָׁעוֹת הַבְּדִידוּת;
נִשְׁמָע לִי דִּבּוּר מְשַׁמֵּחַ;
עֵינַיִם נִרְאוֹת עֲצוּבוֹת,
וּבַחֲלוֹמוֹת שָׁוְא שָׁקוּעַ

И в грезах неведомых сплю…
Люблю ли тебя — я не знаю,
Но кажется мне, что люблю!

אֲנִי כְּבָר נִרְדָּם וְיָשֵׁן…
הַאִם מְאֹהָב? לֹא יָדוּעַ,
אֲבָל, כָּךְ נִרְאֶה לִי, שָׁכֵן!

רומנסה ללחן של פ.צ`ייקובסקי בביצוע של ס.למשב באמר
https://www.youtube.com/watch?v=r8XSX8LjKIU

Толстой Ал. К.

טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

Звонче жаворонка пенье

עֲפְרוֹנִי שִׁירוֹ מַשְׁמִיעַ

Звонче жаворонка пенье,
Ярче вешние цветы,
Сердце полно вдохновенья,
Небо полно красоты.

עֲפְרוֹנִי שִׁירוֹ מַשְׁמִיעַ,
וּפְרָחֵי אָבִיב בְּהִירִים,
לֵב מֵהַשְׁרָאָה מֵרִיעַ,
הַשָּׁמַיִם נִפְלָאִים.

Разорвав тоски оковы,
Цепи пошлые разбив,
Набегает жизни новой
Торжествующий прилив,

בִּשְׁבִירַת כַּבְלֵי עֲצָבֶת,
בְּנִפּוּץ זוֹלוּת כֶּלֶה
כְּבָר גֵּאוּת חַיִּים צוֹהֶלֶת
מִתְקָרֶבֶת וְעוֹלָה,

И звучит свежо и юно
Новых сил могучий строй,
Как натянутые струны
Между небом и землей.

רַעֲנָן, צָעִיר כְּפָלַיִם
טוּר כּוֹחוֹת מָחֳר אַדִּיר,
כְּמוֹ בֵּין אֶרֶץ לַשָּׁמַיִם
מֵיתָרִים בְּתוֹךְ אֲוִיר.

רומנסה ללחן של נ.רימסקי-קורסקוב בביצוע א.נטרבקו באתר
https://www.youtube.com/watch?v=ffcxqcBHh3Q

Толстой Ал. К.

טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

Колокольчики Мои

פַּעֲמוֹנִיּוֹת שֶׁלִּי

Колокольчики мои,

פַּעֲמוֹנִיּוֹת שֶׁלִּי,

Цветики степные!
Что глядите на меня,
Тёмно-голубые?
И о чём звените вы
В день весёлый мая,
Средь некошеной травы
Головой качая?

Конь несёт меня стрелой
На поле открытом;
Он вас топчет под собой,
Бьёт своим копытом.
Колокольчики мои,
Цветики степные!
Не кляните вы меня,
Тёмно-голубые!

Я бы рад вас не топтать,
Рад промчаться мимо,
Но уздой не удержать
Бег неукротимый!
Я лечу, лечу стрелой,
Только пыль взметаю;
Конь несёт меня лихой,-
А куда? не знаю!
……..

פִּרְחֵי בַר בָּעֵשָׂב!
מַבָּטְכֶן מוֹשֵׁךְ כֵּלַי,
הַכְּחֻלוֹת, בְּעָצָב.
צִלְצוּלְכֶן מָה הוּא אוֹמֵר
בְּיוֹם מַאי שָׂמֵחַ,
בְּתוֹךְ עֵשֶׂב לֹא קָצוּר
בְּנִדְנוּד רֹאשׁ פֶּרַח?

עַל הַסּוּס אֲנִי כְּמוֹ חֵץ
עָף בַּבָּר פָּתוּחַ;
וְהַסּוּס אֶתְכֶן לוֹחֵץ,
בְּפַרְסוֹת כְּמוֹ רוּחַ..
פַּעֲמוֹנִיּוֹת שֶׁלִּי,
פִּרְחֵי בַר, הַפַּעַם
אַל תְּקַלְלוּ אוֹתִי,
הַכְּחֻלוֹת, בְּזַעַם!

לֹא לִרְמֹס אֶשְׂמַח אֶתְכֶן,
לַעֲבֹר רָגוּעַ,
אַךְ אֵין כּוֹחַ לְרַסֵּן
סוּס שֶׂרֶץ פָּרוּעַ!
הוּא נִמְרָץ, לֹא מְרֻסָּן,
אֲדָמָה נִפְגַּעַת,
הוּא נוֹשֵׂא אוֹתִי; לְאָן?
אִי-אֶפְשָׁר לָדַעַת.
……

רומנסה ללחן של פ.בולחוב בביצוע של יו.גולייאייב באתר
https://www.youtube.com/watch?v=iOrAlA3VhGc

Толстой Ал. К. (1817-1875) **טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק.**

Не ветер, вея с высоты **זֹאת לֹא הָרוּחַ מְמָרוֹם**

Не ветер, вея с высоты,

זֹאת לֹא הָרוּחַ מְמָרוֹם

Листов коснулся ночью лунной;
Моей души коснулась ты —
Она тревожна, как листы,
Она, как гусли, многострунна.
Житейский вихрь её терзал
И сокрушительным набегом,
Свистя и воя, струны рвал
И заносил холодным снегом.
Твоя же речь ласкает слух,
Твоё легко прикосновенье,
Как от цветов летящий пух,
Как майской ночи дуновенье...

בִּקְצוֹת עָלִים נָגְעָה בַּלָּיְלָה;
נָגַעְתְּ בְּנִשְׁמָתִי פִּתְאוֹם,
הִיא, כְּמוֹ עָלִים, חַסְרַת שָׁלוֹם,
וּכְמוֹ לְנֶבֶל מֶיתָרִים לָהּ .
סוּפַת חַיִּים אותה רִטְּשָׁה
וּבְפִשְׁיטַת יְבוּב שׁוֹחֶקֶת,
אֶת כָּל הַמֵּיתָרִים תָּלְשָׁה,
כִּסְּתָה בְּשֶׁלֶג קַר שׁוֹרֶקֶת.
אַךְ מַגָּעֲךְ הוּא קַל, נָעִים,
וְדִבּוּרֵךְ – לְטוּף אָזְנַיִם,
כְּמוֹ מוֹךְ שֶׁמְּפַזְּרִים פְּרָחִים,
כִּנְשִׁיפַת לֵיל מַאי עַל מַיִם...

רומנסה ללחן של נ.רימסקי-קורסקוב בביצוע י.קוזלובסקי באתר
https://www.youtube.com/watch?v=Zw6p9KwOcvw

Толстой Ал. К.

О, не пытайся дух унять тревожный

О, не пытайся дух унять тревожный,
Твою тоску я знаю с давних пор,
Твоей душе покорность невозможна,
Она болит и рвется на простор.

Но все ее невидимые муки,
Нестройный гул сомнений и забот,
Все меж собой враждующие звуки
Последний час в созвучие сольет,

В один порыв смешает в сердце гордом
Все чувства, врозь которые звучат,
И разрешит торжественным аккордом
Их голосов мучительный разлад.

טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

אַל תְּנַסֶּה אֶת רוּחֵךְ שׁוּב לְהַרְגִּיעַ

אַל תְּנַסֶּה אֶת רוּחֵךְ שׁוּב לְהַרְגִּיעַ,
אֲנִי מַכִּיר מִזְּמַן אֶת עָצְבֵךְ הָרַב,
כִּי נִשְׁמָתֵךְ הִיא נֶגֶד כָּל מָה שֶׁמַּכְנִיעַ,
וְהִיא בְּכְאֵב מִתְגַּעְגַּעַת לַמֶּרְחָב.

אַךְ יְסוּרֶיהָ לֹא נִרְאִים כָּעֵת לָעַיִן,
זִמְזוּם צוֹרֵם שֶׁל כָּל סְפֵקוֹת וּדְאָגוֹת,
כָּל הַצְּלִילִים הַלּוֹחֲמִים בְּפָנִים עֲדַיִן
בְּשָׁעַת הַסּוֹף הֵם יִתְמַזְּגוּ לְצְלִיל נָאוֹת,

בְּדַחַף חַד הֵם יִתְמַזְּגוּ בְּלֵב רוֹוֵחַ -
הָרְגָּשׁוֹת שֶׁנִּשְׁמָעִים שָׁם בְּנִפְרָד,
וְיִפָּתְרוּ בְּתוֹךְ תִּצְלִיל שֶׁל יוֹם שָׁמֵחַ
אֶת מַחֲלֹקְתָּם הַמְיַסֶּרֶת וְלָעַד.

Толстой Ал. К.

Осень. Обсыпается весь наш бедный сад

Осень. Обсыпается весь наш бедный сад,
Листья пожелтелые по ветру летят;
Лишь вдали красуются, там на дне долин,
Кисти ярко-красные вянущих рябин.
Весело и горестно сердцу моему,
Молча твои рученьки грею я и жму,
В очи тебе глядючи, молча слезы лью,
Не умею высказать, как тебя люблю.

טוֹלְסטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

סְתָו. בְּגִנָּתֵנוּ כָּאן, מַצְהִיבִים עָלִים

סְתָו. בְּגִנָּתֵנוּ כָּאן, מַצְהִיבִים עָלִים,
נִתְלָשִׁים בָּרוּחַ הֵם בֶּהָמוֹן עָפִים;
בְּמֶרְחָק, בַּעֲמָקִים אֶשְׁכּוֹלוֹת שָׁנִי
עַל עֲצֵי-מֵילָה קְמֵלוֹת בּוֹהֲקוֹת. אֲנִי
אֶת יָדַיִךְ הַקְּטַנּוֹת מְלַטֵּף בְּחֹם,
בְּשִׂמְחָה וְעֶצֶב קַל לֵב מָלֵא עַד תֹּם;
בְּעֵינַיִךְ מִסְתַּכֵּל, דִּמְעוֹתַי שׁוֹפֵךְ,
אֵין מִלִּים לִי לְבַטֵּא אֵיךְ אוֹתָךְ אוֹהֵב.

Толстой Ал. К.

Слеза дрожит в твоем ревнивом взоре

Слеза дрожит в твоем ревнивом взоре –
О, не грусти, ты всё мне дорога!
Но я любить могу лишь на просторе –
Мою любовь, широкую, как море,
Вместить не могут жизни берега.

Когда Глагола творческая сила
Толпы миров воззвала из ночи,
Любовь их все, как солнце, озарила,
И лишь на землю к нам ее светила
Нисходят порознь редкие лучи.

И, порознь их отыскивая жадно,
Мы ловим отблеск вечной красоты;
Нам вестью лес о ней шумит отрадной,
О ней поток гремит струею хладной
И говорят, качаяся, цветы.

טוֹלְסטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

בְּמַבָּטֵךְ הַקַּנְאִי דִּמְעָה רוֹעֶדֶת

בְּמַבָּטֵךְ הַקַּנְאִי דִּמְעָה רוֹעֶדֶת –
אַל תִּתְעַצָּבִי, כִּי יְקָרָה אַתְּ לִי מְאֹד!
רק במרחב אהבתי שורדת,
אֲהֲבָתִי כַּיָּם גדול נרחבת,
אוֹתָהּ חוֹפֵי חַיִּים לֹא יְכוֹלִים לְקַלֵּט.

כְּשֶׁהַמִּלָּה אֶת כּוֹחַ הַבְּרִיאָה הִגְבִּירָה,
לְעוֹלָמוֹת אֵין סְפֹר קָרְאָה לָקוּם מִיָּד,
וְאָז, כְּמוֹ שֶׁמֶשׁ, אָהֲבָה הַכֹּל הֵאִירָה,
אֲבָל עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, אֵלֵינוּ, הֶעֱבִירָה
קְרָנוֹת הָאוֹר רַק נְדִירוֹת וּבְנִפְרָד.

וְאָנוּ מְחַפְּשִׂים גַּם בְּנִפְרָד כָּמֵהַּ
לוּ רַק נִיצוֹץ, בַּת-אוֹר הַיְפִי מִמְּרוֹמִים;
הַיַּעַר מְבַשֵּׂר עָלָיו כֻּלּוֹ מִתְנַעְנֵעַ,
עָלָיו רוֹעֵם הַנַּחַל הַמִּתְבַּעְבֵּעַ,
בְּנִדְנוּדָם עָלָיו יָשִׂיחוּ הַפְּרָחִים.

И любим мы любовью раздробленной
И тихий шепот вербы над ручьем,
И милой девы взор, на нас склоненный,
И звездный блеск, и все красы вселенной,
И ничего мы вместе не сольем.

Но не грусти, земное минет горе,
Пожди еще – неволя недолга, –
В одну любовь мы все сольемся вскоре,
В одну любовь, широкую как море,
Что не вместят земные берега!

וְאוֹהֲבִים בְּאַהֲבָה כֹּה מְקֻטַּעַת
אֶת לְחִישַׁת הָעֲרָבָה לְיַד אֶגֶם,
אֶת מַבָּטָהּ שֶׁל הָעַלְמָה, כְּשֶׁבִּי קוֹבַעַת,
הַפּוֹכָבִים, הַיְפִי שֶׁל תֵּבֵל שׁוֹפַעַת, -
לֹא נְמַזֵּג אוֹתָם בְּיַחַד לְעוֹלָם.

אַל תִּתְעַצְּבִי, צָרָה אַרְצִית מַהֵר עוֹבֶרֶת,
חַכִּי עוֹד קְצָת - לַשֶּׁבִי הַגְּבָלוֹת בְּרוּרוֹת.
כֻּלָּנוּ נִתְמַזֵּג לְאַהֲבָה כּוֹלֶלֶת,
לְאַהֲבָה אַחַת, שֶׁהִיא כְּמוֹ יָם נִרְחֶבֶת,
אוֹתָהּ חוֹפֵי עוֹלָם לֹא יְכוֹלִים לְקַלֵּט

רומנסה ללחן של פ.צ`ייקובסקי בביצוע ד.חבורוסטובסקי באתר
https://www.youtube.com/watch?v=HBQyHEHbLAU

Толстой Ал. К.

То было раннею весной

То было раннею весной,
Трава едва всходила,
Ручьи текли, не парил зной,
И зелень рощ сквозила;

Труба пастушья поутру
Ещё не пела звонко,
И в завитках ещё в бору
Был папоротник тонкий.

То было раннею весной,
В тени берёз то было,
Когда с улыбкой предо мной
Ты очи опустила.

טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

הָיָה אָבִיב רַק בַּתְּחִלָּה

הָיָה אָבִיב רַק בַּתְּחִלָּה,
רַק קְצָת נָבַט הַדֶּשֶׁא,
זָרְמוּ פְּלָגִים, אֵד לֹא עָלָה
וְיֶרֶק קָם בְּקִשְׁיִ;

חָלִיל רוֹעֶה בְּקוֹל חָלָק
עוֹד לֹא שָׁר אָז רַב עֻדָּן,
בְּסִלְסוּלִים שֵׁרֵךְ דַּקְדָּק
הָיָה בְּיַעַר הָאֹרֶן.

הָיָה אָבִיב רַק בַּתְּחִלָּה,
עֲצֵי לִבְנֶה וְשֵׁרֵךְ,
כְּשֶׁמְחַיֶּכֶת, בְּלִי מִלָּה,
הִשְׁפַּלְתְּ אָז אֶת עֵינַיִךְ.

То на любовь мою в ответ
Ты опустила вежды —
О жизнь! о лес! о солнца свет!
О юность! о надежды!

И плакал я перед тобой,
На лик твой глядя милый,—
То было раннею весной,
В тени берёз то было!

То было в утро наших лет —
О счастие! о слёзы!
О лес! о жизнь! о солнца свет!
О свежий дух берёзы!

הֵגַבְתְּ כָּךְ לְאַהֲבָתִי,
הוֹרַדְתְּ אֶת עַפְעַפַיִךְ -
הוֹ אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ, תִּקְוָתִי!
הוֹ יַעַר, יוֹם שָׂמֵחַ!

לִבְכּוֹת הָיָה כָּל כָּךְ נִפְלָא
מוּל פָּנֶי הַנּוֹי הָאֵלּוּ -
הָיָה אָבִיב רַק בַּתְּחִלָּה,
עֲצֵי לִבְנֶה הֵצֵלּוּ,

הָיָה זֶה לָנוּ סַף שָׁנִים -
הוֹ דִּמְעוֹתַי, הוֹ אֹשֶׁר!
הוֹ אוֹר הַשֶּׁמֶשׁ! הוֹ חַיִּים!
עֲצֵי לִבְנֶה וּבֹקֶר!

Толстой Ал. К.

Минула страсть, и пыл её тревожный

Минула страсть, и пыл её тревожный
Уже не мучит сердца моего,
Но разлюбить тебя мне невозможно,
Всё, что не ты,— так суетно и ложно,
Всё, что не ты,— бесцветно и мертво.

Без повода и права негодуя,
Уж не кипит бунтующая кровь,
Но с пошлой жизнью слиться не могу я,
Моя любовь, о друг, и не ревнуя,
Осталась та же прежняя любовь.

Так от высот нахмуренной природы,
С нависших скал сорвавшийся поток
Из царства туч, грозы и непогоды
В простор степей выносит те же воды

טוֹלְסְטוֹי, אֵל. ק. (1817-1875)

כְּבָר הַתְּשׁוּקָה חָלְפָה עִם סְעָרֶיהָ

כְּבָר הַתְּשׁוּקָה חָלְפָה עִם סְעָרֶיהָ,
לִבִּי מֵעִנּוּיָהּ אֵינוֹ רוֹטֵט,
אַךְ לֶאֱהֹב אוֹתָךְ עֲדַיִן כָּמֵהַּ,
מָה שֶׁלֹּא אַתְּ הוּא הֶבֶל מְתַעְתֵּעַ,
מָה שֶׁלֹּא אַתְּ חֶסֶר צְבָעִים וּמֵת.

דְּמִי הַמַּרְדָנִי כְּבָר לֹא רוֹתֵחַ
לְלֹא סִבָּה אוֹ צֶדֶק, גַּם עַתָּה
אֲנִי דּוֹחֶה חַיִּים זוֹלִים בַּדֶּרֶךְ,
וַאֲהוּבִי, הוֹ יְדִידִי, בְּלִי לְקַנֵּא בָּךְ, -
הָאַהֲבָה הַיְשָׁנָה כְּמוֹ שֶׁהָיְתָה.

כָּךְ מִמְּרוֹמֵי הַטֶּבַע רַב הָאֹפֶל
נוֹפֵל הַנַּחַל מִצּוּקִים גְּבוֹהִים,
אַךְ מִמַּמְלֶכֶת רַעַמִים וְהֶבֶל
אוֹתָם מֵימָיו אֱלֵי עַרְבוֹת הַשֶּׁפֶל

И вдаль течёт, спокоен и глубок.

Иван Тургенев

В дороге

Утро туманное, утро седое,
Нивы печальные, снегом покрытые,
Нехотя вспомнишь и время былое,
Вспомнишь и лица, давно позабытые.
Вспомнишь обильные страстные речи,
Взгляды, так жадно, так робко ловимые,
Первые встречи, последние встречи,
Тихого голоса звуки любимые.
Вспомнишь разлуку с улыбкою странной,
Многое вспомнишь родное далекое,
Слушая ропот колес непрестанный,
Глядя задумчиво в небо широкое.

Иван Тургенев

(из «Стихотворений в прозе»)

Русский язык

Во дни сомнений, во дни тягостных раздумий о судьбах моей родины, — ты один мне поддержка и опора, о великий, могучий, правдивый и свободный русский язык! Не будь тебя — как не впасть в отчаяние при виде всего, что совершается дома? Но нельзя

זוֹרְמִים אֶל הַמֶּרְחָק, שְׁקֵטִים וְעֲמֻקִים.

איוואן טורגנב

בְּדֶרֶךְ

בְּעֶרְפֶּל שֶׁיבָה קָם שׁוּב הַבֹּקֶר,
כָּל הַשְּׂדֵמוֹת נוּגוֹת, בְּשֶׂלֶג מְכֻסּוֹת,
מִבְּלִי מֵסִים תִּזָּכֵר תְּמוֹל שֶׁל אֹשֶׁר,
וְתִזָּכֵר פָּנִים מִזְּמַן כְּבָר נִשְׁכָּחוֹת,
שֶׂפַע מִלּוֹת תְּשׁוּקָה וּנְשִׁיקוֹת לָרֹב
וְכָל מַבָּט בַּיִּשָּׁן בְּתַאֲוָה נִתְפָּס,
אֶת פְּגִישׁוֹת הַתְּחִלָּה וְאֶת פְּגִישׁוֹת הַסּוֹף,
צְלִילֵי הַקּוֹל שְׁקֵטִים הָאֲהוּבִים מֵאָז.
עוֹד תִּזָּכֵר פְּרֵדָה מִתּוֹךְ חִיּוּךְ נָבוֹךְ,
עוֹד תִּזָּכֵר דְּבָרִים רַבֵּי הָעֶרֶךְ
בִּשְׁמוֹעַ רֶטֶן גַּלְגַּל בְּנָתִיב אָרֹךְ,
וְתִתַּרְהֵר בִּרְאוֹת מֶרְחָב בְּדַרְכְּךָ.

1843

שיר ללחן של א.אבאזא בביצוע ד. חבורוסטובסקי בכתובת
https://www.youtube.com/watch?v=1QEDe2VP_vQ

איוואן טורגנב

(מתוך "השירים בפרוזה")

הַשָּׂפָה הָרוּסִית

בימי התלבטויות, בימי הירהורים מעיקים על גורל מולדתי, אַת – יחידה לי תמיכה ומשענת, הוֹ, שפה רוסית כבירה, אדירה, אומרת אמת וחופשית! בלעדיך איך לא להתייאש למראה כל מה שקורה בבית? אך אי-אפשר להאמין שהשפה כזאת ניתנה לעם לא כביר!

верить, чтобы такой язык не был дан великому народу!

Афанасий Фет

О, долго буду я, в молчаньи ночи тайной

О, долго буду я, в молчаньи ночи тайной,
Коварный лепет твой, улыбку, взор случайный,
Перстам послушную волос густую прядь
Из мыслей изгонять и снова призывать;
Дыша порывисто, один, никем не зримый,
Досады и стыда румянами палимый,
Искать хотя одной загадочной черты
В словах, которые произносила ты;
Шептать и поправлять былые выраженья
Речей моих с тобой, исполненных смущенья,
И в опьянении, наперекор уму,
Заветным именем будить ночную мглу.

Афанасий Фет

На заре ты её не буди

К.Б.

На заре ты её не буди,
На заре она сладко так спит;
Утро дышит у ней на груди,
Ярко пышет на ямках ланит.

И подушка ее горяча,
И горяч утомительный сон,

אפאנאסי פט

הוֹ, עוֹד זְמַן רַב אַמְשִׁיךְ

הוֹ, עוֹד זְמַן רַב אַמְשִׁיךְ בְּאֶלֶם לֵיל רוֹגֵעַ
אֶת פִּטְפּוּטֵךְ עָרוּם, חִיּוּךְ, מַבָּט אוֹרֵעַ,
קְווּצַת שֵׂעָר עֲבָה לְכַף-יָד צַיְתָנִית
מְזֻכֶּר לְגָרֵשׁ וְגַם לִקְרֹא שֵׁנִית;
לְבַד וְלֹא נִשְׁקָף, בִּנְשִׁימָה נִטְרֶפֶת,
אֶסְמַק מֵאַכְזָבָה וּמְבוּשָׁה שׁוֹרֶפֶת
וְאֲחַפֵּשׂ לוּ פֶן אֶחָד עָמוּם וּמְסִתּוֹרִי
בְּתוֹךְ מִלִּים שֶׁלָּךְ שְׁמוּרוֹת בְּזִכְרוֹנִי;
אֶלְחַשׁ וְאֲתַקֵּן דְּבָרַי בָּהֶם נִזְכַּרְתִּי
שֶׁבְּעָבָר נָבוֹךְ בְּשִׂיחָתִי אָמַרְתִּי,
וּכְשִׁכּוֹר לַמְרוֹת הַשֶּׂכֶל הַבָּהִיר
בַּשֵּׁם הַמְבֹרָךְ אֶת שְׁנַת הַלַּיְל אַעִיר.

שיר למילים של א.פט וללחן ס.רחמנינוב בביצוע ד.חבורוסטובסקי באתר
https://www.youtube.com/watch?v=qi3EVMiUp-s

אפאנאסי פט

אַל תַּעִיר אוֹתָהּ אֲנָא הַשְׁכֵּם

ל-ק.ב.

אַל תַּעִיר אוֹתָהּ אֲנָא הַשְׁכֵּם
חֲלוֹמָהּ כֹּה מָתוֹק הוּא כָּעֵת;
עַל חָזָהּ בֹּקֶר חֲרֵשׁ נוֹשֵׁם,
עַל גּוּמוֹת לְחָיֶיהָ לוֹהֵט.

וְכָרִית שֶׁלָּהּ כָּל כָּךְ חַמָּה,
חֲלוֹמָהּ כָּל כָּךְ חַם, מְעַיֵּף,

И, чернеясь, бегут на плеча
Косы лентой с обеих сторон.

А вчера у окна ввечеру
Долго-долго сидела она
И следила по тучам игру,
Что, скользя, затевала луна.

И чем ярче играла луна,
И чем громче свистал соловей,
Все бледней становилась она,
Сердце билось больней и больней.

Оттого-то на юной груди,
На ланитах так утро горит.
Не буди ж ты ее, не буди...
На заре она сладко так спит!

Афанасий Фет

Сияла ночь

Сияла ночь. Луной был полон сад. Лежали
Лучи у наших ног в гостиной без огней
Рояль был весь раскрыт, и струны в нем дрожали,
Как и сердца у нас за песнию твоей.
Ты пела до зари, в слезах изнемогая,
Что ты одна — любовь, что нет любви иной,
И так хотелось жить, чтоб, звуки не роняя,
Тебя любить, обнять и плакать над тобой.
И много лет прошло, томительных и скучных,

וּלְסֶרֶט שֶׁחוֹר כֹּה דּוֹמָה
הַצַּמָּה שֶׁלָּהּ עַל הַכָּתֵף..

אֲמֶשׁ הִיא מוּל חַלּוֹן לְמֶרְחָק
בְּלִי לָנוּעַ צָפְתָה זְמַן רַב דּוֹם
וְעָקְבָה אַחֲרֵי הַמִּשְׂחָק
בֵּין עָנָן לַיָּרֵחַ בָּרוֹם.

וְכָל עוֹד הַיָּרֵחַ סִנְוֵר
וְזָמִיר בְּגַן שָׁר בְּקוֹל רָם,
נַעֲשְׂתָה הִיא חִוֶּרֶת יוֹתֵר,
וְלִבָּהּ בְּמַכְאוֹב רַב פָּעַם.

אַךְ זוֹהֵר עַל לֶחְיָהּ הַצָּעִיר
אוֹר הַבֹּקֶר שֶׁבָּא עַד הֶלּוֹם,
וְלָכֵן אוֹתָהּ אַל נָא תָּעִיר,
כִּי בְּשֵׁנָה מָתוֹק הַחֲלוֹם!

שיר למילים א.פט וללחן א.ורלמוב בביצוע ג.פיסרנקו באתר
https://www.youtube.com/watch?v=CEqb9Mqazc0

אפאנאסי פט

הַלֵּיל זָרַח

הַלֵּיל זָרַח סָהוּר. עֲלֵי הַגַּן הִקְשִׁיבוּ
לְרוּחַ. בְּסָלוֹן יָשַׁבְנוּ בְּלִי אוֹרוֹת.
פְּסַנְתֵּר הָיָה פָּתוּחַ, מֵיתָרָיו הֵשִׁיבוּ
לַשִּׁיר עִם לְבָבוֹת שֶׁלָּנוּ אֲרוּכוֹת.
אַתְּ שָׁרְתְּ עַד אוֹר הַשַּׁחַר, מְדָמָעוֹת מֻתָּשׁת,
שֶׁאַתְּ – הָאַהֲבָה, אַחֶרֶת לֹא תִּהְיֶה,
רָצִיתִי רַק לְחָיוֹת לְלֹא מִלָּה נִרְעֶשֶׁת,
בְּאַהַב לְחַבֵּק אוֹתָךְ, לִבְכּוֹת מִלֵּב מָלֵא.
שָׁנִים רַבּוֹת עָבְרוּ בְּשִׁעֲמוּם וְעֶצֶב.
הִנֵּה, בְּלֵיל שֶׁקֶט אֲנִי שׁוֹמֵעַ שׁוּב

И вот в тиши ночной твой голос слышу вновь,
И веет, как тогда, во вздохах этих звучных,
Что ты одна — вся жизнь, что ты одна — любовь.
Что нет обид судьбы и сердца жгучей муки,
А жизни нет конца, и цели нет иной,
Как только веровать в рыдающие звуки,
Тебя любить, обнять и плакать над тобой!

Афанасий Фет

Я тебе ничего не скажу

Я тебе ничего не скажу,
И тебя не встревожу ничуть,
И о том, что я молча твержу,
Не решусь ни за что намекнуть.

Целый день спят ночные цветы,
Но лишь солнце за рощу зайдет,
Раскрываются тихо листы,
И я слышу, как сердце цветет.

И в больную, усталую грудь
Веет влагой ночной... я дрожу,
Я тебя не встревожу ничуть,
Я тебе ничего не скажу.

Николай Гумилёв

Волшебная скрипка

אֶת צְלִיל קוֹלֵךְ צָלוּל, וּבוֹ אוֹתוֹ הַמֶּסֶר:
שֶׁאַתְּ - כָּל הַחַיִּים, וְרַק אֲנִי אָהוּב,
שֶׁאֵין עֶלְבּוֹן גּוֹרָל, עֶגְמָה אֵין מְצַעֶרֶת,
וּלְחַיִּים אֵין סוֹף, וְיַעַד מְעֻלֶּה -
לְהַאֲמִין בִּצְלִיל בִּכְיֵה בִּלְתִי נִגְמֶרֶת,
בְּאַהַב לְחַבֵּק אוֹתָךְ, לִבְכּוֹת מִלֵּב מָלֵא!

שיר למילים של א.פט וללחן נ.שריאיב בביצוע ג.וינוגראדוב באתר
https://www.youtube.com/watch?v=Hn6g3FcBa84

אפאנאסי פט

לֹא אַגִּיד לָךְ אֶפְלוּ דָּבָר

לֹא אַגִּיד לָךְ אֶפְלוּ דָּבָר,
בְּמָאוּם לֹא אַדְאִיג אוֹתָךְ סְתָם,
וְעַל מַה שׁוּב חוֹזֵר בְּלִי לוֹמַר,
לֹא אֶעֱז לְרַמֵּז לְעוֹלָם.

כָּל הַיּוֹם יָשֵׁן פֶּרַח לֵילִי,
אַךְ רַק שֶׁמֶשׁ תִּשְׁקַע בֵּין עֵצִים,
אָז נִשְׁמָע לִי – פּוֹרֵחַ לִבִּי
יַחַד עִם הַלִּבְלוּב שֶׁל עָלִים.

לְחָזִי הֶעָיֵף הַנִּפְגָּם
אָז נוֹשֶׁבֶת לַחוּת וְלִי קַר...
בְּמָאוּם לֹא אַדְאִיג אוֹתָךְ סְתָם,
לֹא אַגִּיד לָךְ אֶפְלוּ דָּבָר.

שיר למילים של א.פט וללחן ט.טולסטיה בביצוע י.אובראזצובה
https://www.youtube.com/watch?v=1aI5DKHdFW8

נִיקוֹלַאי גוּמִילִיוֹב

כִּנּוֹר הַקֶּסֶם

Милый мальчик, ты так весел, так светла твоя улыбка,
Не проси об этом счастье, отравляющем миры,
Ты не знаешь, ты не знаешь, что такое эта скрипка,
Что такое тёмный ужас начинателя игры!
Тот, кто взял её однажды в повелительные руки,
У того исчез навеки безмятежный свет очей,
Духи ада любят слушать эти царственные звуки,
Бродят бешеные волки по дороге скрипачей.
Надо вечно петь и плакать этим струнам, звонким струнам,
Вечно должен биться, виться обезумевший смычок,
И под солнцем, и под вьюгой, под белеющим буруном,
И когда пылает запад и когда горит восток.
Ты устанешь и замедлишь, и на миг прервётся пенье,
И уж ты не сможешь крикнуть, шевельнуться и вздохнуть, —
Тотчас бешеные волки в кровожадном исступленьи
В горло вцепятся зубами, встанут лапами на грудь.
Ты поймёшь тогда, как злобно насмеялось всё, что пело,
В очи глянет запоздалый, но властительный испуг.
И тоскливый смертный холод обовьёт, как тканью, тело,
И невеста зарыдает, и задумается друг.
Мальчик, дальше! Здесь не встретишь ни веселья, ни сокровищ!
Но я вижу — ты смеешься, эти взоры — два луча.
На, владей волшебной скрипкой, посмотри в глаза чудовищ
И погибни славной смертью, страшной смертью скрипача!

Николай Гумилёв

Музы, рыдать перестаньте

Музы, рыдать перестаньте,
Грусть свою в песнях излейте,
Спойте мне песню о Данте
Или сыграйте на флейте.

כֹּה עָלַיִז אַתָּה, זוֹרַח בְּחִיּוּךְ בָּהִיר, הַיֶּלֶד,
אַל תִּרְצֶה לִזְכּוֹת בְּאֹשֶׁר,שֶׁאֶת כָּל תֵּבֵל מַרְעִיל,
אַתָּה לֹא יוֹדֵעַ מָה זֶה, הַכִּנּוֹר הַזֶּה, הַפֶּלֶא,
מָה הוּא פַּחַד מָלֵא אֹפֶל שֶׁל הַבּוּר שֶׁרַק מַתְחִיל!
מִי שֶׁפַּעַם לַיָּדַיִם הַפּוֹקְדוֹת אוֹתוֹ לוֹקֵחַ,
לוֹ הָאוֹר מֵהָעֵינַיִם נֶעֱלָם לָעוֹלָמִים,
שֵׁבָט שֶׁל רוּחוֹת הַתֹּפֶת לְצִלְיֵי מַלְכוּת שָׁמֵחַ,
זְאֵבִים צָמֵאי הַטֶּרֶף עַל דַּרְכֵי הַפָּנָרִים.
וְחַיָּב לָרֹן, לִדְמֹעַ הַמֵּיתָר בִּצְלִיל וְקֶצֶב,
וּלְהִתְפַּתֵּל חַיֶּבֶת כָּל הַקֶּשֶׁת כָּל הָעֵת,
גַּם בְּשֶׁמֶשׁ, גַּם בְּשֶׁלֶג, תַּחַת גַּל שׁוֹפֵעַ קֶצֶף,
כְּשֶׁאֵשׁ הַמִּזְרָח בּוֹעֶרֶת וְהַמַּעֲרָב לוֹהֵט.
אַךְ תָּאֵט עָיֵף מֵרֶגֶשׁ, תִּפְסֵק הַשִּׁיר גִּוּוַעַ,
לֹא תַּצְלִיחַ אָז לִצְרֹחַ אוֹ לִנְשֹׁם אָז לִרְוָחָה,
וּמִיָּד זְאֵב יָגִיחַ, בְּטֶרוּף לְדָם כָּמֵהַ,
עַל חָזֵךְ בְּרַגְלַיִם וְיִנָּשֵׁךְ אֶת רֹךְ גְּרוֹנֵךְ.
קוֹר נוּגֶה וּמְזַוּעַ לְלִבֵּךְ יַחְדֹּר כְּמוֹ מַחַט,
אָז תָּבִין שֶׁמָּה שֶׁשָּׁר לוֹ, הוּא לוֹעֵג וּמִתְאַכְזֵר,
כְּמוֹ בְּתַכְרִיכִים הַמָּוֶת יֶעֱטֹף אוֹתְךְ בְּפַחַד,
הַפֶּלָּה תִּבְכֶּה בְּצַעַר, וְהָרַע יְהַרְהֵר.
יֶלֶד, הֶלְאָה! לֹא תִּמְצָא שָׁם מָשׁוֹשׁ, עֹשֶׁר, יָד חוֹפֶשֶׁת!
אַךְ אַתָּה צוֹחֵק בְּנַחַת, מָלֵא עֹז וּמְאֻשָּׁר.
הִנֵּה, קַח כִּנּוֹר הַקֶּסֶם, הִסְתַּכֵּל בְּעֵין-מִפְלֶצֶת
וְתָמוּת בְּזִיו הַמָּוֶת, מָוֶת תֹּפֶת שֶׁל כָּבָד!

1908

ניקולאי גומיליוב

מוזות, בכיה נא האטו

מוזות, בְּכִיָה נָא הַאֲטוּ,
לְעַצְבוּתְכֶן דַּי לִדְמֹעַ.
שֶׁרְנָה לִי שִׁיר עֲלֵי דַּנְטֶה
אוֹ בְּחָלִיל לִי נַגְּנוּהָ.

Прочь, беспокойные фавны,
Музыки нет в вашем кличе!
Знаете ль вы, что недавно
Бросила рай Беатриче,

Странная белая роза
В тихой вечерней прохладе…
Что это? Снова угроза
Или мольба о пощаде?

Жил беспокойный художник.
В мире лукавых обличий —
Грешник, развратник, безбожник,
Но он любил Беатриче.

Тайные думы поэта
В сердце его беспокойном
Сделались вихрями света
Полднем горящим и знойным.

Музы, в сонете-брильянте
Странную тайну отметьте,
Спойте мне песню о Данте
И Габриеле Россетти.

Осип Мандельштам

פָּאוּנוּס, לֵךְ בַּהוּל הַלְאָה,
בִּקְרִיאָתְךָ אֵין שׂוּם טַעַם.
דַּע: בֵּיאַטְרִיצֶ'ה עָזְבָה לְהּ
אֶת אוֹר גַּן-עֵדֶן הַפַּעַם.

וֶרֶד לָבָן זֶה – מַדּוּעַ
בִּקְרִירוּת-עֶרֶב רוֹחֶשֶׁת?
מַה זֶּה – אִיּוּם בּוֹ תַּמּוּהַּ
אוֹ הִיא חֶמְלָה מְבַקֶּשֶׁת?

חַי צַיָּר, מְשׁוֹרֵר קְצַר-רוּחַ
נוֹאֵף, כּוֹפֵר, דְּמוּת נִלְהֶבֶת,
אַךְ הוּא אָהַב, אִישׁ סָרוּחַ
אֶת בֵּיאַטְרִיצֶ'ה עַד מָוֶת.

כָּל שַׂרְעַפָּיו הָפְכוּ חֶרֶשׁ
בְּתוֹךְ לִבּוֹ הַקּוֹדֵחַ
לְסוּפַת אוֹר שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ,
אוֹר צָהֳרַיִם רוֹתֵחַ.

מוּזוֹת, עַכְשָׁו אֶת הַשֶּׁלִי
שִׂימוּ לְיֹפִי סוֹדָהּ,
שִׁרְנָה לִי שִׁיר עַל הַפֶּלָא
גַּבְרִיאֵל דַּנְטֶה רוֹסֶטִי.
1909

*) גבריאל דנטה רוסטי – משורר וצייר אנגלי
מהמאה התשע-עשרה. אשתו האהובה
אליזבת מתה בהיותה צעירה משחפת

שיר ללחן של אלכסנדר סמירנוב באתר
https://www.youtube.com/watch?v=vmiU6-vWKYQ

אוסיפ מנדלשטם

* * *

Звук осторожный и глухой
Плода, сорвавшегося с древа,
Среди немолчного напева
Глубокой тишины лесной.

Осип Мандельштам

* * *

Только детские книги читать,
Только детские думы лелеять,
Всё большое далёко развеять,
Из глубокой печали восстать.

Я от жизни смертельно устал,
Ничего от неё не приемлю,
Но люблю мою бедную землю
Оттого, что иной не видал.

Я качался в далёком саду
На простой деревянной качели,
И высокие тёмные ели
Вспоминаю в туманном бреду.

Осип Мандельштам

Анне Ахматовой

* * *

צְלִיל פְּרִי, אֲשֶׁר מֵעֵץ נָשַׁר,
עָמוּם, זָהִיר בְּתוֹךְ הַשֶּׁקֶט
שֶׁל נְעִימָה בִּלְתִי-פוֹסֶקֶת
בְּעֹמֶק דּוּמִיַּת הַיַּעַר.

1908

אוסיפ מנדלשטם

* * *

הַגְּדוֹלוֹת אֶל הָרוּחַ לִזְרוֹת,
הִרְהוּרִי יְלָדִים לְטַפֵּחַ,
עַל סִפְרֵי יְלָדִים לְשׂוֹחֵחַ,
מִתּוֹךְ עֻצֶּב עָמֹק לַעֲלוֹת.

אֶת חַיַּי כְּבָר נִלְאֵיתִי לְחָיוֹת,
לְמָאוּם לֹא זָקוּק אִישׁ כַּמּוֹנִי,
אַךְ אוֹהֵב אֶת אַרְצִי, אֶרֶץ עֹנִי -
לֹא רָאִיתִי אֲרָצוֹת אֲחֵרוֹת.

נַדְנֶדָה פְּשׁוּטָה, עֵץ עֲשׂוּיָה,
גַּן רָחוֹק וְאַשּׁוּחַ גָּבוֹהַּ
מוֹפִיעִים לְפָנַי לְלֹא נוֹעַ -
זִכְרוֹנוֹת בְּעִרְפּוּל הֲזָיָה.

1908

אוסיפ מנדלשטם

לאנה אחמטובה
(בהתבונן המחבר בפסלה
הלא מושלם של המשוררת)

Как чёрный ангел на снегу
Ты показалась мне сегодня,
И утаить я не могу, -
Есть на тебе печать Господня.
Такая странная печать –
Как бы дарованная свыше, -
Что, кажется, в церковной нише
Тебе назначено стоять.
Пускай нездешняя любовь
С любовью здешней будут слиты,
Пускай бушующая кровь
Не перейдёт в твои ланиты,
И пышный мрамор оттенит
Всю призрачность твоих лохмотий,
Всю наготу нежнейшей плоти,
Но не краснеющих ланит.

1913 [1914?]

Осип Мандельштам

Импрессионизм

Художник нам изобразил
Глубокий обморок сирени
И красок звучные ступени
На холст, как струпья, положил.

Он понял масла густоту –
Его запекшееся лето
Лиловым мозгом разогрето,
Расширенное в духоту.

А тень-то, тень всё лиловей,

אַתְּ כְּמוֹ מַלְאָךְ שָׁחוֹר נָדִיר
עַל-פְּנֵי שְׁלָגִים עָטוּי בְּנֹגַהּ,
וְלֹא יָכֹלְתִּי לְהַסְתִּיר, -
הֵטְבַּע בָּךְ תִּוּ - חוֹתָם אֱלֹהַּ.
חוֹתָם מוּזָר הוּא שַׁי בָּרוּךְ,
מִן הַמרוֹמִים מַתָּת הָרוּחַ,
בִּכְנֵסְיָה, אֲנִי בָּטוּחַ,
לָךְ מְיֹעָד מָקוֹם בְּכוּךְ.
לְוַאי וְאַהֲבָה אַרְצִית
עוֹד תִּתְמַזֵּג בְּזוֹ נִשְׁגֶּבֶת
דָּמֵךְ הֶחָם אָז לֹא יָצִית
זַכּוּת פָּנַיִךְ בְּאֵשׁ צוֹרֶבֶת,
וְשַׁיִשׁ מְפֹאָר יָדְגִּישׁ
כָּל אַשְׁלָיָה שֶׁל סְחָבוֹתַיִךְ,
כָּל עֲדִינוּת מַעֲרֻמַיִךְ
וְלֹבֶן לֶחְיֵךְ הָאֲדִישׁ.

אוסיפ מנדלשטם

אִימְפְּרֶסְיוֹנִיזְם

כָּאן הַצַּיָּר לָנוּ הִגְשִׁים
אֶבְדַּן חוּשֵׁי לֵילָךְ וְוֶרֶד,
וְעַל הַבַּד גַּסּוֹת כְּגֶלֶד
מָרַח שְׁכָבוֹת צְבָעִים צָלוּלִים.

סָמִיךְ הַשֶּׁמֶן בִּכְתָמָיו,
צָרוּבָ הַקַּיִץ מֵהַרוּחַ;
הוּא מְחֻמָּם, סָגֹל כְּמֹחַ,
וְעַד כְּדֵי מַחֲנָק מֻרְחָב.

הַצֵּל! - סָגֹל הוּא עוֹד וְעוֹד,

Свисток иль хлыст, как спичка, тухнет, -
Ты скажешь: повара на кухне
Готовят жирных голубей.

Угадывается качель,
Недомалёваны вуали,
И в этом солнечном развале
Уже хозяйничает шмель.

23.05.1932

Осип Мандельштам

* * *

Мы живём, под собою не чуя страны,
Наши речи за десять шагов не слышны,
А где хватит на полразговорца,
Там припомнят кремлёвского горца.

Его толстые пальцы, как черви, жирны,
И слова, как пудовые гири, верны,
Тараканьи смеются глазища,
И сияют его голенища.

А вокруг его сброд тонкошеих вождей,
Он играет услугами полулюдей
Кто свистит, кто мяучит, кто хнычет,
Он один лишь бабачит и тычет.

Как подкову, дарит за указом указ –
Кому в пах, кому в лоб, кому в бровь, кому в глаз
Что ни казнь для него – то малина
И широкая грудь осетина.

הַצְּפְצֶפָה כְּמוֹ זִיק דּוֹעֶכֶת,
וּבַמִּטְבָּח שָׁם נֶעֱרֶכֶת
צַלַּחַת צְלִי יוֹנִים שְׁמֵנוֹת.

כָּאן נַדְנֶדָה (אוּלַי כְּסֵא),
צָעִיף שֶׁלֹּא עַד תֹּם צָבוּעַ,
דָּבוּר, בְּסָבַךְ הָאוֹר שָׁקוּעַ,
כָּל מַה שֶׁלְּרוּחוֹ עוֹשֶׂה.

23.05.1932

אוסיפ מנדלשטם

* * *

כָּךְ אֲנַחְנוּ חַיִּים, בְּלִי לָחוּשׁ אֲדָמָה,
צְעָדִים בּוֹדְדִים – וְדִבּוּר לֹא נִשְׁמָע,
אִם עוֹלֶה לוֹ מִלָּה מֵהַאֶלֶם,
זֶהוּ - בֶּן-הַהָרִים מֵהַקְּרֶמְלִין !

אֶצְבָּעוֹת-תוֹלָעִים לוֹ, גַּסּוֹת וּשְׁמֵנוֹת,
מִלּוֹתָיו כְּמִשְׁקֹלֶת כְּבֵדָה אֲמִינוֹת,
צְחוֹק מַקָּק בְּנְפִיחוּת הָעֵינָיִים
וּבָרָק שׁוֹקָיוֹת מַגָּפַיִים .

וּסְבִיבוֹ אֲסַפְסוּף מַנְהִיגִים-דַּחְלִילִים,
הוּא שׁוֹלֵט בְּשֵׁרוּת שֶׁל חָצִי-אֲנָשִׁים
הוּא יָחִיד שֶׁלּוֹעֵג כָּאן, וְהֵמָּה
מְצַיְצִים וּנוֹבְחִים מְלֵאֵי דָּמַע.

כְּמוֹ קַמָּיַע נוֹתֵן – מוֹצִיא צַו אַחַר צַו –
בַּגַּבָּה וּבָעַיִן, בַּבֶּטֶן, בַּגַּב
דָּם-אֱנוֹשׁ בְּשָׁבִילוֹ כְּמוֹ מַרְטִינִי…
וְחָזֶהוּ רָחָב אוֹסֵטִינִי .*

Осип Мандельштам

Ленинград

Я вернулся в мой город, знакомый до слёз,
До прожилок, до детских припухлых желёз.

Ты вернулся сюда, так глотай же скорей
Рыбий жир ленинградских речных фонарей.

Узнавай же скорее декабрьский денёк,
Где к зловещему дёгтю примешан желток.

Петербург! Я ещё не хочу умирать;
У тебя телефонов моих номера.

Петербург! У меня ещё есть адреса,
По которым найду мертвецов голоса.

Я на лестнице тёмной живу, и в висок
Ударяет мне вырванный с корнем звонок,

И всю ночь напролёт жду гостей дорогих,
Шевеля кандалами цепочек дверных.

Осип Мандельштам

נובמבר 1933

* אוסטינים – שבט בקַווקָז. הוריו
של סטלין - אוסטיני וגרוזינית

אוסיפ מנדלשטם

לֶנִינְגְרָד

הִנֵּה שַׁבְתִּי לַעִיר הַקְרוֹבָה עַד דְמָעוֹת,
עַד נִימִים, עַד בֶּלוּטוֹת יְלָדִים נְפוּחוֹת.

אִם חָזַרְתָּ לְכָאן, אֲזַי בְּלַע אוֹתוֹ כְּבָר -
שֶׁמֶן-דָּג שֶׁל אוֹרוֹת פָּנַסֵי הַנָּהָר,

אָז הַכֵּר אֶת הַיּוֹם הֶחָרְפִי הַקָּטָן,
עִם חֶלְמוֹן הַחַמָּה בְּתוֹךְ שְׁחוֹר הָעִטָּרָן.

פֶּטֶרְבּוּרְג! לְמוֹתִי עוֹד אֵינֶנִּי מוּכָן;
הַטֶּלֶפוֹנִים שֶׁלִי - אַתְּ זוֹכֶרֶת אוֹתָם.

פֶּטֶרְבּוּרְג! הַכְּתוֹבוֹת – הֵן עֲדַיִן בִּרְשׁוּתִי,
לְפִיהֶן אֲחַפֵּשׂ אֶת קוֹלוֹת הַמֵּתִים.

מוּל חָדַר- מַדְרֵגוֹת אַפְלוּלִי אֲנִי גָּר,
בַּצִדְעִי מְטַרְטֵר פַּעֲמוֹן נֶעֱקָר.

אֲצַפֶּה כָּל הַלַּיִל לְאוֹרְחִים לֹא קְרוּאִים,
וְשַׁרְשֶׁרֶת הַדֶּלֶת אַנִיד כִּכְבָלִים.

דצמבר 1930

אוסיפ מנדלשטם

* * *

Помоги, Господь, эту ночь прожить,
Я за жизнь боюсь, за Твою рабу…
В Петербурге жить – словно спать в гробу.

Борис Пастернак

Из книги « Второе рождение»
(1930-1931)

* * *

О, знал бы я, что так бывает,
Когда пускался на дебют,
Что строчки с кровью – убивают,
Нахлынут горлом и убьют!

От шуток с этой подоплёкой
Я б отказался наотрез
Начало было так далёко,
Так робок первый интерес.

Но старость – это Рим, который
Взамен турусов и колёс
Не читки требует с актёра,
А полной гибели всерьёз.

Когда строку диктует чувство,
Оно на сцену шлёт раба,
И тут кончается искусство
И дышат почва и судьба.

* * *

אֱלֹהִים, עֻזַּר לִי הַלַּיִל לִשְׂרֹד,
לְנַפְשִׁי, שִׁפְחָתְךָ, אֲנִי חָרֵד…
לִחְיוֹת כָּאן – לִישֹׁן בְּאֲרוֹן-הַמֵּת.

ינואר 1931 , פטרבורג [לנינגרד]

בוריס פסטרנק

מן הספר "הלידה השנייה"
(1931 – 1930)

* * *

הוֹ, אִלּוּ הַדָּבָר נוֹדַע לִי,
כְּשֶׁרַק הִפְלַגְתִּי לִבְכוֹרוֹת:
שׁוּרוֹת הַדָּם הֵן כְּלִי בְּרוּטָלִי –
סוֹתְמוֹת גְּרוֹנְךָ וְאֲז הוֹרְגוֹת!

הָיִיתִי מְסַרֵב בְּתִקֻּף
לְהֻלָצוֹת הָרוֹת תִּקְרִית
הָהַתְחָלָה הָיְתָה בָּאֹפֶק,
הַסִּקְרָנוּת כֹּה בַּיִּשְׁנִית.

בְּרַם, הַזִּקְנָה דּוֹמָה לְרוֹמָא,
אֲשֶׁר בִּמְקוֹם דְּבָרֵי הַשְׁטוּת,
מֵהַשַּׂחְקָן דְּוֹרֶשֶׁת שֶׁמָּא
סְתָם כָּךְ יִקְרָא – כִּי מוֹת יָמוּת.

עֵת, נֶפֶשׁ מִתּוֹךְ שִׁיר דּוֹבֶרֶת -
שׁוֹלַחַת עֶבֶד לַבָּמָה,
וְכָאן הָאֱמָנוּת נִגְמֶרֶת,
נוֹשְׁמִים גּוֹרָל וְאֲדָמָה.

Борис Пастернак

Любить иных тяжелый крест

Любить иных тяжелый крест,
А ты прекрасна без извилин,
И прелести твоей секрет
Разгадке жизни равносилен.

Весною слышен шорох снов
И шелест новостей и истин.
Ты из семьи таких основ.
Твой смысл, как воздух, бескорыстен.

Легко проснуться и прозреть,
Словесный сор из сердца вытрясть
И жить, не засоряясь впредь.
Все это — не большая хитрость.

בוריס פסטרנק

יֵשְׁנָן כְּאֵלָה

יֵשְׁנָן כְּאֵלָה - לֶאֱהֹב
קָשֶׁה מִנְּשֹׂא, אַתְּ – חֵן בְּלִי דֹּפִי,
וְקֹשְׁי אֶת סוֹדוֹ לַחְשׁף
שָׁוֶה לְךָ חַיִּים וְיֹפִי.

עִם חֲדָשׁוֹת וְאֱמִיתוֹת,
עִם חֲלוֹמוֹת אָבִיב מַגִּיעַ.
אַתְּ מֵאוֹתָם הַיְסוֹדוֹת.
אוֹתָךְ שׂוּם בֶּצַע לֹא מַנִּיעַ.

קַל לְהַקִּיץ, אַשְׁפַּת מִלִּים
לִנְעֹר מִלֵּב, לְהִתְפַּכֵּחַ -
טְרִיק זֶה אֵינוֹ כָּל כָּךְ מַרְשִׁים:
בְּלִי לְכְלוּכִים לְחָיוֹת טוֹרֵחַ.

Борис Пастернак

Из книги « Когда разгуляется»
(1956-1959)

* * *

Быть знаменитым некрасиво,
Не это подымает ввысь.
Не надо заводить архива,
Над рукописями трястись.

Цель творчества – самоотдача,
А не шумиха, не успех.
Позорно, ничего не знача,
Быть притчей на устах у всех.

בוריס פסטרנק

הספר "כאשר יתבהר "
(1959 – 1956)

* * *

לִהְיוֹת נוֹדָע– זֶה לֹא בְּסֵדֶר,
לֹא בְּשֶׁל כָּךְ מוּרָם אָדָם.
אֵין עַל כְּתַב-יָד לִרְעֹד בָּחֶדֶר,
בָּאַרְכִיוֹן לִגְנֹז חִנָּם.

הַיַעַד – לֹא זְכְיָה בַּדֶּרֶךְ,
שָׁאוֹן – רַק הַקְרָבַת כֹּחוֹת.
בּוּשָׁה - אִם אֵין לְךָ שׂוּם עֵרֶךְ -
בְּלַעַג לְמָשָׁל לִהְיוֹת.

Но надо жить без самозванства,
Так жить, чтобы в конце концов
Привлечь к себе любовь пространства,
Услышать будущего зов.

И надо оставлять пробелы
В судьбе, а не среди бумаг,
Места и главы жизни целой
Отчёркивая на полях.

И окунаться в неизвестность,
И прятать в ней свои шаги,
Как прячется в тумане местность,
Когда в ней не видать ни зги.

Другие по живому следу
Пройдут твой путь за пядью пядь,
Но пораженья от победы
Ты сам не должен отличать.

И должен ни единой долькой
Не отступаться от лица,
Но быть живым, живым и только,
Живым и только – до конца.

Борис Пастернак

Из книги « На ранних поездах»
(1936-1944)

Единственные дни

На протяженьи многих зим
Я помню дни солнцеворота,

וְהִשָּׁמֵר תָּמִיד בְּמֶרֶץ
לְבַל פָּנִים לְהַעֲמִיד,
אֲזַי תָּבוֹא חִבַּת הָאָרֶץ,
קוֹל יִשָּׁמַע שֶׁל הָעָתִיד.

הַשְׁאֵר מָקוֹם – בְּרָם, לֹא בַּמֶּלֶל,
אַךְ בְּחַיֶּיךָ, בַּגוֹרָל,
וּתְצַיֵּן פְּרָקִים כָּאֵלֶּה
עַל הַשּׁוּלַיִם כְּחָלָל.

תִּטְבֹּל בְּאַלְמוֹנִיוּת צָנוּעַ
כְּדֵי צְעָדֶיךָ לְהַסְתִּיר,
כַּנּוֹף, בָּעֲרָפֶל שָׁקוּעַ,
שֶׁאַף סִימָן כְּבָר לֹא מוֹתִיר.

אַחֵר יֵלֵךְ בְּעִקְבוֹתֶיךָ
כָּל שַׁעַל – עַד הָאַחֲרוֹן,
בְּרַם, אַל תַּבְדִּיל בְּדֵעוֹתֶיךָ
בֵּין הַתְּבוּסָה לַנִּצָּחוֹן.

עַל גְּזִיז פָּנֶיךָ, לוּ מַשֶּׁנָּה הוּא,
אַל תְּוַתֵּר בַּשּׁוּם מָקוֹם
עָלֶיךָ רַק לִחְיוֹת וְזֶהוּ,
לִחְיוֹת וְזֶהוּ, עַד הַתֹּם.

בוריס פסטרנק

מן הספר "רכבות ההשכמה"
(1959 – 1956)

הימים המיוחדים *

עוֹד חֹרֶף לְפָנַי עוֹבֵר,
הִנֵּה הוּא, יוֹם מִפְנֶה-הַשֶּׁמֶשׁ,

И каждый был неповторим
И повторялся вновь без счёта.

И целая их череда
Составилась мало-помалу
Тех дней единственных, когда
Нам кажется, что время стало.

Я помню их наперечёт:
Зима подходит к середине,
Дороги мокнут, с крыш течёт,
И солнце греется на льдине.

И любящие, как во сне,
Друг к другу тянутся поспешней,
И на деревьях в вышине
Потеют от тепла скворешни.

И полусонным стрелкам лень
Ворочаться на циферблате,
И дольше века длится день,
И не кончается объятье.

Илья Эренбург

Про первую любовь писали много

Про первую любовь писали много, —
Кому не лестно походить на Бога,
Создать свой мир, открыть в привычной глине
Черты еще не найденной богини?
Но цену глине знает только мастер —

אֲשֶׁר תָּמִיד בִּלְתִי-חוֹזֵר,
אַךְ שׁוּב וְשׁוּב חוֹזֵר לוֹ חֶרֶשׁ.

בְּהַדְרָגָה עִם הַשָּׁנִים
שׁוּרָה שְׁלֵמָה זוֹ נֶעֱרֶכֶת
שֶׁל הַיָּמִים הַיְחִידִים,
בָּהֶם הַזְּמַן עוֹמֵד מְלֶכֶת.

אֶחָד אֶחָד הֵם לִי זְכוּרִים:
הַחֹרֶף לְשֹׁאיוֹ מַגִּיעַ,
טִפְטוּף גַּגּוֹת, בִּצַּת דְּרָכִים,
קֶן זַרְזִירִים מֵחֹם מֵזִיעַ.

הָאוֹהֲבִים כְּבוּלֵי תְּנוּמָה
חִישׁ מְחַפְּשִׂים בְּיָד נִרְדֶּמֶת
אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ , הַחַמָּה
עַל-פְּנֵי הַקֶּרַח מִתְחַמֶּמֶת.

וְאֵין שׁוּם חֵשֶׁק לַמְּחוֹגִים
בָּחוּג עַל-פְּנֵי שָׁעוֹן לָלֶכֶת
הַיּוֹם אָרֹךְ מֵהַחַיִּים,
וּלְטִיפָה לָעַד נִמְשֶׁכֶת.

*מניסיון רב שנים, ידוע כי ברוסיה, בכל חורף, ישנו יום חמים ושקט במיוחד, והוא נקרא בפי העם "יום מפנה השמש לאביב"

אִילְיָה אֶרֶנְבּוּרְג

עַל אַהֲבָה שֶׁל נְעוּרִים יֵשׁ בְּכָל סֵפֶר

עַל אַהֲבָה שֶׁל נְעוּרִים יֵשׁ בְּכָל סֵפֶר, -
לִדְמוֹת לְאֱלֹהִים מַחְמִיא זֶה לְכָל גֶּבֶר:
לִיצֹר עוֹלָם חָדָשׁ וּלְגַלּוֹת בְּחֶרֶס
תְּכוּנוֹת שֶׁל הָאֵלָה שֶׁלֹּא זָכוּ לְתֵפֶשׂ.
אַךְ אֶת מֵחִיר הַחֶרֶס רַק אוּמָן יוֹדֵעַ -

В вечерний час, в осеннее ненастье,
Когда все прожито и все известно,
Когда сверчку его знакомо место,
Когда цветов повторное цветенье
Рождает суеверное волненье,
Когда уж дело не в стихе, не в слове,
Когда все позади, а счастье внове.

Илья Эренбург

Последняя любовь

Календарей для сердца нет,
Все отдано судьбе на милость.
Так с Тютчевым на склоне лет
То необычное случилось,
О чем писал он наугад,
Когда был влюбчив, легкомыслен,
Когда, исправный, дипломат,
Был к хаоса жрецам причислен.
Он знал и молодым, что страсть
Не треск, не звезды фейерверка,
А молчаливая напасть,
Что жаждет сердце исковеркать.
Но лишь поздней, устав искать,
На хаос наглядевшись вдосталь,
Узнал, что значит умирать,
Не поэтически, а просто.
Его последняя любовь
Была единственной, быть может.
Уже скудела в жилах кровь
И день положенный был прожит,
Впервые он узнал разор,
И нежность оказалась внове…

בְּעֶרֶב סְתָיו סָגְרִיר שֶׁכָּל כָּךְ מְיַגֵּעַ,
כְּשֶׁכְּבָר הַכֹּל הָיָה וְשׁוּב אוֹתוֹ אֵרוּעַ,
כְּשֶׁלִּצְרָצַר קָטָן אֶת מְקוֹמוֹ יָדוּעַ, *)
כְּשֶׁאֲדָמָה רֵיקָה, אֲשֶׁר שְׁנִית פּוֹרַחַת,
יוֹצֶרֶת רֶגֶשׁ אֱמוּנָה טְפֵלָה נִשְׁכַּחַת,
כְּשֶׁלֹּא מִלִּים כְּבָר חֲשׁוּבִים, וְגַם לֹא פֶּשֶׁר,
וּכְשֶׁהַכֹּל נִגְמַר, אַךְ מִתְחַדֵּשׁ הָאֹשֶׁר.

*) פתגם רוסי: דע, צרצר, את מקומך (אל תתערב בעניינים חשובים לא שלך)

אִילְיָה אֶרֶנְבּוּרְג

אַהֲבָה אַחֲרוֹנָה

לְלֵב אֵין שׁוּם לוּחוֹת שָׁנָה,
רַק הַגּוֹרָל תָּמִיד מַכְרִיעַ.
אֶת טְיוּטְצֶ'ב כָּךְ לְעֵת זִקְנָה *)
דָּבָר חָרִיג כָּזֶה הִפְתִּיעַ,
עַל מָה שָׁעַל עִוֵּר כְּמַעַט
כָּתַב, קַל דַּעַת וְרַב אֶרוֹס,
הוּא, אִישׁ הָגוּן וְדִיפְּלוֹמָט,
נִמְנָה עִם כֹּהֲנֵי הַכָּאוֹס.
אֲבָל הִכִּיר כְּבָר, שֶׁתְּשׁוּקָה
אֵיננָהּ זִיקוּקִים, פִּצּוּחַ,
אֶלָּא צָרָה בְּלִי צְעָקָה,
שֶׁמְּעַוֶּתֶת לֵב וְרוּחַ.
רַק מְאוּחָר יוֹתֵר, פָּשׁוּט
כְּשֶׁאֶת הַכָּאוֹס חָש בְּעֹצֶם,
לָמַד מָה זֶה אוֹמֵר לָמוּת
לֹא כְּפִיָּטָן, אֶלָּא בְּעֶצֶם.
אַהֲבָתוֹ הָאַחֲרוֹנָה,
אוּלַי הַיְחִידָה, קָרְתָה לוֹ,
כְּשֶׁבְּוָרִידִים הַדָּם הֶכְנַע,
יוֹמוֹ הֶחְלִיק כְּבָר מִלְמַעְלָה,
לְרִאשׁוֹנָה הָיָה נָבוּב,
הָרוֹךְ נִרְאָה חָדָשׁ כְּפָצַח... לְגֶגַע...

И самый важный разговор
Вдруг оборвался на полслове.

הַשִּׂיחַ שֶׁכָּל כָּךְ חָשׁוּב
תֻּם בְּחֻצִי מִלָּה לְנֶצַח. בְּלִי הֶגֶה.

*) פיודור טיוטצ'ב – משורר רוסי (ראה באתר זה את "אהבה אחרונה" שלו)

Илья Эренбург

В лесу деревьев корни сплетены

В лесу деревьев корни сплетены,
Им снятся те же медленные сны,
Они поют в одном согласном хоре,
Зеленый сон, земли живое море.
Но и в лесу забыть я не могу:
Чужой реки на мутном берегу,
Один как перст, непримирим и страстен,
С ветрами говорит высокий ясень.
На небе четок каждый редкий лист.
Как, одиночество, твой голос чист!

אִילְיָה אֶרֶנְבּוּרְג

בְּיַעַר שָׂרָשֵׁי עֵצִים שְׂזוּרִים

בְּיַעַר שָׂרָשֵׁי עֵצִים שְׂזוּרִים
בְּחֲלוֹמוֹתֵיהֶם הָאִטִּיִים,
שָׁרִים בְּמַקְהֵלָה אַחַת בְּמֶרֶץ -
חֲלוֹם יָרֹק אֶחָד, יָם חַי שֶׁל אֶרֶץ.
אַךְ גַּם בְּיַעַר לֹא אֶשְׁכַּח לָעַד
נָהָר נָכְרִי; עַל שְׂפַת גְּדָתוֹ עָמַד
בּוֹדֵד כְּמוֹ אֶצְבַּע, בְּעַצְמוֹ בָּטוּחַ
עֵץ אֵפֶר שֶׁדִּבֵּר בְּקוֹל עִם רוּחַ.
בָּלַט מוּל הַשָּׁמַיִם כָּל עָלֶה.
אֵיךְ, הַבְּדִידוּת, קוֹלֵךְ צָלוּל עוֹלֶה!

Илья Эренбург

Да разве могут дети юга

Да разве могут дети юга,
Где розы блещут в декабре,
Где не разыщешь слова «вьюга»
Ни в памяти, ни в словаре,
Да разве там, где небо сине
И не слиняет ни на час,
Где испокон веков поныне
Все то же лето тешит глаз,
Да разве им хоть так, хоть вкратце,
Хоть на минуту, хоть во сне,
Хоть ненароком догадаться,

אִילְיָה אֶרֶנְבּוּרְג

הַאִם יַלְדֵי אַרְצוֹת הַנֶּגֶב

הַאִם יַלְדֵי אַרְצוֹת הַנֶּגֶב,
שָׁם אֵין בְּטוּי "סוּפַת שְׁלָגִים"
וּבְדָמְבֵּר בְּכָל שֶׁגֶב
בְּכָל מָקוֹם פּוֹרְחִים וְרָדִים,
וְכָל הַזְּמַן כְּחוּלִים שָׁמַיִם,
לְרֶגַע לֹא דוֹהִים פִּתְאוֹם,
נָעִים הַקַּיִץ לָעֵינַיִם
מֵהַרֹאשִׁית וְעַד הַיּוֹם,
הַאִם יַצְלִיחוּ הֵם אֲפִלּוּ
רַק לְחַוּוֹת חֲלוֹם מַכְאִיב
אוֹ פַּעַם לְנַחֵשׁ כְּאִלּוּ

Что значит думать о весне,
Что значит в мартовские стужи,
Когда отчаянье берет,
Все ждать и ждать, как неуклюже
Зашевелится грузный лед.
А мы такие зимы знали,
Вжились в такие холода,
Что даже не было печали,
Но только гордость и беда.
И в крепкой, ледяной обиде,
Сухой пургой ослеплены,
Мы видели, уже не видя,
Глаза зеленые весны.

Самуил Маршак

Есть женщина в мире одна

— Есть женщина в мире одна.
Мне больше, чем все, она нравится.
Весь мир бы пленила она,
Да замужем эта красавица.
— А в мужа она влюблена?
— Как в чёрта, — скажу я уверенно.
— Ну, ежели так, старина,
Надежда твоя не потеряна!
Пускай поспешит развестись,
Пока её жизнь не загублена.
А ты, если холост, женись
И будь неразлучен с возлюбленной.
— Ах, братец, на месте твоём
И я бы сказал то же самое…
Но, знаешь, беда моя в том,
Что эта злодейка — жена моя.

מַה זֶּה "לַחְשֹׁב עַל הָאָבִיב",
כְּשֶׁהַיְאוּשׁ אוֹתְךָ לוֹקֵחַ
בְּאֶמְצַע מָרָץ עִם כְּפוֹר שֶׁל צְבָת
עוֹד לְחַכּוֹת לְזֶמֶן בּוֹ קָרַח
יַתְחִיל לָנוּעַ בְּמִקְצָת.
כָּאֵלֶּה חֳרָפִים הִכַּרְנוּ,
וְקוֹר כָּזֶה, כָּזוֹ זְוָעָה, -
אֲפִלּוּ עֶצֶב תָּם, נִשְׁאַרְנוּ
עִם מְצוּקָה וְגַאֲוָה.
וּבְעֶלְבּוֹן, בִּמְקוֹם הָעֶצֶב,
סוּמִים מִיֹּבֶשׁ הַסּוּפוֹת,
רָאִינוּ, בְּלִי לִרְאוֹת בְּעֶצֶם,
עֵינֵי אָבִיב יְרַקְרַקּוֹת.

סַמוּאִיל מַרְשָׁק

יֵשׁ רַק אִשָּׁה אַחַת בְּכָל הָעוֹלָם

- יֵשׁ רַק אִשָּׁה אַחַת בְּכָל הָעוֹלָם,
הָאֱהוּבָה עָלַי מִנְּשִׁים אַחֵרוֹת.
יְכוֹלָה לִכְבֹּשׁ אֶת הַגְּבָרִים, כֻּלָּם,
אַךְ הִיא נְשׂוּאָה, הַיְפֵהפִיָּה הַזֹּאת.
- הֲאִם הִיא מְאֹהֶבֶת בְּבַעֲלָהּ?
"כְּמוֹ בָּעֲזָאזֵל," אֲנִי טוֹעֵן כְּעוּבְדָה.
- אִם כֵּן, חֲבֵרִי, אֵין כָּאן שׁוּם שְׁאֵלָה:
הַתִּקְוָה הַגְּדוֹלָה שֶׁלְּךָ לֹא אָבוּדָה!
שֶׁתִּתְגָּרֵשׁ מֵהַשָּׂטָן הַמְּסֻכֶּן,
לְפָנֶיךָ שֶׁכָּל חַיֶּיהָ יְהַרְסוּ כְּמוֹ כַּד,
אָז, אִם אַתָּה רַק כָּעֵת, תִּתְחַתֵּן
וְלֹא תִּפָּרֵד מֵאֲהוּבָתְךָ לָעַד.
- אָבוֹי, גַּם אֲנִי, בַּמָּקוֹם שֶׁלְּךָ, אָח,
הָיִיתִי אוֹמֵר לִי אֶת אוֹתוֹ הַדָּבָר ...
אֲבָל הַבְּעָיָה שֶׁלִּי הִיא בְּכָךְ,
שֶׁהַמְּרַשַּׁעַת הִיא אִשְׁתִּי מִשֶּׁכְּבָר.

Самуил Маршак

Все умирает на земле и в море

Все умирает на земле и в море,
Но человек суровей осужден:
Он должен знать о смертном приговоре,
Подписанном, когда он был рожден.
Но, сознавая жизни быстротечность,
Он так живет — наперекор всему,—
Как будто жить рассчитывает вечность
И этот мир принадлежит ему.

Самуил Маршак

Порой часы обманывают нас

Порой часы обманывают нас,
Чтоб нам жилось на свете безмятежней.
Они опять покажут тот же час,
И верится, что час вернулся прежний.
Обманчив дней и лет круговорот:
Опять приходит тот же день недели,
И тот же месяц снова настает —
Как будто он вернулся в самом деле.
Известно нам, что час невозвратим,
Что нет ни дням, ни месяцам возврата.
Но круг календаря и циферблата
Мешает нам понять, что мы летим.

Самуил Маршак

Как призрачно мое существованье!..

Как призрачно мое существованье!
А дальше что? А дальше — ничего…

סַמוּאִיל מַרְשָׁק

כָּל בְּרִיָּה בְּיַבָּשָׁה וּבְיָם גּוֹוַעַת

כָּל בְּרִיָּה בְּיַבָּשָׁה וּבְיָם גּוֹוַעַת,
אֲבָל בֶּן-אָדָם נָדוֹן הַרְבֵּה יוֹתֵר חָמוּר:
עַל גְּזַר-דִּין הַמָּוֶת הוּא חַיָּב לָדַעַת,
שֶׁהֻרְי בְּשָׁעַת הֻלָּדָתוֹ הָיָה גָּמוּר.
עַל אֲרָעִיוּת חַיָּיו אָדָם יוֹדֵעַ,
אֲבָל הוּא מַמְשִׁיךְ לִחְיוֹת שָׂלֵו לַמְרוֹת הַכֹּל, -
הָעוֹלָם הַזֶּה שַׁיָּךְ לוֹ, הוּא תּוֹבֵעַ,
וְלָכֵן לִחְיוֹת לָנֶצַח בּוֹ אָדָם יָכוֹל.

סַמוּאִיל מַרְשָׁק

עוֹבֵד עָלֵינוּ שְׁעוֹנֵנוּ לִפְעָמִים

עוֹבֵד עָלֵינוּ שְׁעוֹנֵנוּ לִפְעָמִים,
כְּדֵי שֶׁנִּחְיֶה תָּמִיד שְׂלֵוִים בְּתוֹךְ כַּוֶּרֶת.
אוֹתָהּ שָׁעָה מָחָר הוּא שׁוּב לָנוּ יַדְגִּים,
וְאָנוּ בְּטוּחִים שֶׁכָּל שָׁעָה חוֹזֶרֶת.
מִמַּחֲזוֹר שָׁנִים, יָמִים וְשָׁבוּעוֹת
נִשְׁאָר אוֹבֵד עֵצוֹת וּמִתְבַּלְבֵּל הַטַּעַם,
וְשׁוּב אוֹתָן שָׁעוֹת שֶׁל יְמָמָה חוֹזְרוֹת -
כְּאִלּוּ בֶּאֱמֶת חָזְרוּ לִחְיוֹת עוֹד פַּעַם.
מוּבָן שֶׁהַשָּׁעָה הִיא בַּלְתִּי הֲפִיכָה,
אֵין חֲזָרָה לְכָל דַּקָּה אֲשֶׁר חוֹלֶפֶת,
אַךְ מְחוֹגִים עָפִים מַהֵר, וּלְפִי כָּךְ
לֹא חָשׁ אָדָם שֶׁהַטִּיסָה אוֹתוֹ סוֹחֶפֶת.

סַמוּאִיל מַרְשָׁק

כַּמָּה קִיּוּם שֶׁלִּי מַשְׁלֶה הוּא וְהָזוּי!..

כַּמָּה קִיּוּם שֶׁלִּי מַשְׁלֶה הוּא וְהָזוּי!
וּמַה אַחַר כָּךְ? וְאַחַר כָּךְ - כְּלוּם ...

Забудет тело имя и прозванье, -
Не существо, а только вещество.
Пусть будет так. Не жаль мне плоти тленной,
Хотя она седьмой десяток лет
Бессменно служит зеркалом вселенной,
Свидетелем, что существует свет.
Мне жаль моей любви, моих любимых.
Ваш краткий век, ушедшие друзья,
Исчезнет без следа в неисчислимых,
Несознанных веках небытия.
Вам все равно, взойдет ли вновь светило,
Рождая жизнь бурливую вдали,
Иль наше солнце навсегда остыло,
И жизни нет, и нет самой земли…
Здесь, на земле, вы прожили так мало,
Но в глубине открытых ваших глаз
Цвела земля, и небо расцветало,
И звездный мир сиял в зрачках у вас.
За краткий век страданий и усилий,
Тревог, печалей, радостей и дум
Вселенную вы сердцем отразили
И в музыку преобразили шум.

Самуил Маршак

Старайтесь сохранить тепло стыда

Старайтесь сохранить тепло стыда.
Все, что вы в мире любите и чтите,
Нуждается всегда в его защите
Или исчезнуть может без следа.

Самуил Маршак

Цветная осень - вечер года

הַגּוּף יִשְׁכַּח סוֹפִית אֶת שְׁמוֹ, אֶת הַכְּנוּי, -
כְּבָר לֹא יֵשׁוּת, רַק חֹמֶר, רַק מְאוּם.
שֶׁכָּךְ יִהְיֶה. עַל הַבָּשָׂר אֵינִי חוֹמֵל
הַמִּתְכַּלָּה, אִם כִּי עָשׂוֹר שְׁבִיעִי
תָּמִיד עַל קִיּוּמָהּ רֵיאָלִי שֶׁל תֵּבֵל
שִׁמֵּשׁ הוּא לִי כְּעֵד וְכִרְאִי.
עַל אֲהוּבִים שֶׁלִּי אֲנִי רַק מְרַחֵם,
עַל חֲבֵרַי אֲשֶׁר הָלְכוּ לְבוֹר,
בְּלִי עֲקֵבוֹת זְמַנְּכֶם הַקֶּט עוֹד יֵעָלֵם
בְּיֶם שְׁנִים שֶׁאִי-אֶפְשָׁר לִסְפֹּר.
וְלֹא אִכְפַּת לָכֶם: אִם שָׁבָה הָאוֹרָה
לָלֶדֶת שׁוּב חַיִּים כָּאן סוֹעֲרִים,
אוֹ שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ כְּבָר לָעַד הִתְקָרְרָה,
הָאָרֶץ נֶעֱלְמָה וְאֵין חַיִּים ...
עֲלֵי הָאֲדָמוֹת חַיֵּיתֶם כֹּה מְעַט,
אֲבָל בְּעֵינֵיכֶם אֲזַי פְּקוּחוֹת
הָאֲדָמָה פָּרְחָה וְיוֹם עָבַר לְאַט,
וּבְאִישׁוֹן זָרְחוּ הַמַּזָּלוֹת.
בִּזְמַן קָצָר שֶׁל מַאֲמָץ וְסֵבֶל רַב,
שֶׁל חֲרדוֹת, שְׂמָחוֹת וְשֶׁל בִּינָה
אֶת הָעוֹלָם כֻּלּוֹ שִׁקַּפְתֶּם בְּלִבָּב,
הֲפַכְתֶּם רְעָשִׁים לְמַנְגִּינָה.

סַמוּאִיל מַרְשָׁק

שִׁקְדוּ לִשְׁמֹר עַל חֲמִימוּת שֶׁל בּוּשַׁתְכֶם

שִׁקְדוּ לִשְׁמֹר עַל חֲמִימוּת שֶׁל בּוּשַׁתְכֶם.
כָּל מָה שֶׁבָּעוֹלָם נִכְבָּד, אָהוּב עֲלֵיכֶם,
זָקוּק לְהֲגָנָה שֶׁלָּה וְגַם לְשֶׁכֶם,
וְלֹא בְּלִי עֲקֵבוֹת עָלוּל לְהֵעָלֵם.

סַמוּאִיל מַרְשָׁק

סְתָיו צִבְעוֹנִי

Цветная осень - вечер года –
Мне улыбается светло.
Но между мною и природой
Возникло тонкое стекло.

Весь этот мир - как на ладони,
Но мне обратно не идти.
Еще я с Вами, но в вагоне,
Еще я дома, но в пути.

Самуил Маршак

Сегодня старый ясень сам не свой

Сегодня старый ясень сам не свой,—
Как будто страшный сон его тревожит.
Ветвями машет, шевелит листвой,
А почему,— никто сказать не может.
И листья легкие в раздоре меж собой,
И ветви гнутые скрипят, друг с другом споря.
Шумящий ясень чувствует прибой
Воздушного невидимого моря.

Самуил Маршак

Бремя любви тяжело

Бремя любви тяжело, если даже несут его двое.
Нашу с тобою любовь нынче несу я один.
Долю мою и твою берегу я ревниво и свято,
Но для кого и зачем - сам я сказать не могу.

Самуил Маршак

Мы знаем: время растяжимо

הוּא עֶרֶב הַשָּׁנָה - סְתָיו צָבַע,
הוּא מְחַיֵּךְ אֵלַי דַּקָּה.
אֲבָל בֵּינִי לְבֵין הַטֶּבַע
זְכוּכִית הֵגִיחָה דַּקְדָּקָה.

כָּל הַסְּבִיבָה קְרוֹבָה , נִרְחֶבֶת,
אַךְ לִי אָחוֹרָה שְׁבִיל נִסְתָּם.
עֲדַיִן אִתְּכֶם, אַךְ בְּרַכֶּבֶת,
עֲדַיִן בַּבַּיִת, אַךְ לֹא שָׁם.

סַמוּאֵיל מַרְשָׁק

הַיּוֹם עֵץ הַמֵּילָה הַסָּב לֹא נִים

הַיּוֹם עֵץ הַמֵּילָה הַסָּב לֹא נִים, -
כְּמוֹ מֵחֲלוֹם נוֹרָא מִזְדַּעֲזֵעַ.
בַּדָּיו מִתְנוֹפְפִים, עָלָיו מִתְנַדְנְדִים,
וְלָמָּה - אַף אֶחָד אֵינוֹ יוֹדֵעַ.
וְהֶעָלִים רַבִּים בֵּינָם לְבֵין עַצְמָם,
וְהַבַּדִּים חוֹרְקִים בְּתוֹךְ וִפּוּחַ.
עֵץ הַמֵּילָה חָשׁ אֶת נַחְשׁוֹל הַיָּם
שֶׁל הֶאָוִיר הַצַּח וְאֶת הָרוּחַ.

סַמוּאֵיל מַרְשָׁק

נָטֶל הָאַהֲבָה

אֵיךְ נָטֶל הָאַהֲבָה הוּא קָשֶׁה, גַּם לָשֵׂאת אוֹתוֹ יַחַד .
אֶת אַהֲבָתֵנוּ אֲנִי שָׁמְתִּי כָּעֵת עַל כְּתֵפַי
וְאֶת חֶלְקִי עִם חֶלְקֵךְ בְּקִנְאָה, בִּקְדוּשָׁה כָּאן לוֹקֵחַ,
אַךְ בִּשְׁבִיל מִי, לְשֵׁם מָה – אֵין לִי מִלִּים לְהַסְבִּיר.

סַמוּאֵיל מַרְשָׁק

אָנוּ יוֹדְעִים: הַזְּמַן לֹא אֶבֶן

Мы знаем: время растяжимо.
Оно зависит от того,
Какого рода содержимым
Вы наполняете его.

Бывают у него застои,
А иногда оно течет
Ненагруженное, пустое,
Часов и дней напрасный счет.

Пусть равномерны промежутки,
Что разделяют наши сутки,
Но, положив их на весы,
Находим долгие минутки
И очень краткие часы.

Николай Заболоцкий

Не позволяй душе лениться

Не позволяй душе лениться!
Чтоб в ступе воду не толочь,
Душа обязана трудиться
И день и ночь, и день и ночь!

Гони ее от дома к дому,
Тащи с этапа на этап,
По пустырю, по бурелому
Через сугроб, через ухаб!

Не разрешай ей спать в постели
При свете утренней звезды,
Держи лентяйку в черном теле
И не снимай с нее узды!

אָנוּ יוֹדְעִים: הַזְּמַן לֹא אֶבֶן:
גָּמִישׁ, נִתֵּן לְהַרְחָבָה,
תָּלוּי בְּאֵיזֶה סוּג שֶׂל תֹּכֶן
מְלָאוּ אוֹתוֹ, בְּהַקְצָבָה.

יֵשׁ לוֹ תְּקוּפוֹת רֵיקוֹת שֶׂל שֶׁפֶל,
שֶׁל קִפָּאוֹן, וְלִפְעָמִים
זוֹרֵם הוּא בְּלִי מִטָּעָן, בְּלִי נֶטֶל -
שָׁעוֹת, יָמִים לַשָּׁוְא נִמְנִים.

אֵם כִּי עַל הַשָּׁעוֹן כָּל רֶוַח
שֶׁל יְמָמָה שָׁוֶה נוֹכֵחַ,
אַךְ בְּמִבְחָן הַתּוֹצָאוֹת
יֵשׁ בֵּינֵיהֶם דַּקּוֹת שֶׂל נֶצַח
וְגַם שָׁעוֹת קְצָרוֹת מְאֹד.

ניקולאי זַבּוּלוצקי

אַל תְּאַפְשֵׁר עַצְלוּת לַנֶּפֶשׁ!

אַל תְּאַפְשֵׁר עַצְלוּת לַנֶּפֶשׁ!
כְּדֵי קֶמַח לֹא לִטְחֹן טָחוּן,
שֶׁתַּעֲמֹל קָשֶׁה בְּלִי חֹפֶשׁ
יוֹמָם וָלַיִל, לְלֹא רְטוּן!

גָּרֵשׁ אוֹתָהּ מִבַּיִת לְבַיִת,
גְּרֹר כְּמוֹ לְכֶלֶא אֲסִירִים
בְּשֶׁטַח רֵיק, בִּסְבָךְ – כְּעַיִט -
בְּשֶׁלֶג וּבְאֲבָנִים!

מֵקְדֵּם בַּבֹּקֶר קַח בַּאֹזֶן
הַחוּצָה אֶת הָעַצְלָנִית,
שֶׁתִּשָּׁאֵר תָּמִיד בְּרֶסֶן
רָזָה, נִמְרָצָת, עִנְיָנִית!

Коль дать ей вздумаешь поблажку,
Освобождая от работ,
Она последнюю рубашку
С тебя без жалости сорвет.

А ты хватай ее за плечи,
Учи и мучай дотемна,
Чтоб жить с тобой по-человечьи
Училась заново она.

Она рабыня и царица,
Она работница и дочь,
Она обязана трудиться
И день и ночь, и день и ночь!

Николай Заболоцкий

Во многом знании — немалая печаль

Во многом знании — немалая печаль,
Так говорил творец Экклезиаста.
Я вовсе не мудрец, но почему так часто
Мне жаль весь мир и человека жаль?

Природа хочет жить, и потому она
Миллионы зерен скармливает птицам,
Но из миллиона птиц к светилам и зарницам
Едва ли вырывается одна.

Вселенная шумит и просит красоты,
Кричат моря, обрызганные пеной,
Но на холмах земли, на кладбищах вселенной

אִם הַקְלָה תִּתֵּן לַגְּבֶרת,
וְתְשַׁחְרֵר מֵהַגְזֵרָה,
אֶת חֶלְצָתְךְ שֶׁרַק נִשְׁאֶרֶת
בְּלִי רַחֲמִים מִמְּךְ תִּקְרַע.

וּתְפֹס אוֹתָהּ בְּעוֹר כְּתֵפֶיהָ,
לַמֵּד, עֲנִי עַד מָחֳרָת,
כְּדֵי שֶׁכְּמוֹ בֶּן אָדָם, כְּמוֹ רֵעַ
לְחְיוֹת אִתְּךְ הִיא שׁוּב תִּלְמַד.

הִיא גַּם שִׁפְחָה וְגַם בַּת מֶלֶךְ,
וְהִיא בִּתְּךְ וְגַם פּוֹעֶל,
חַיֶּבֶת לַעֲבֹד בְּפֶרֶךְ
יוֹמָם וָלַיִל, יוֹמָם וָלַיִל!

ניקולאי זַבּוּלוצקי

יוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מַכְאוֹב

יוֹסִיף לוֹ דַּעַת הוּא יוֹסִיף מַכְאוֹב, וְזֹאת
אָמַר הָאִישׁ אֲשֶׁר יָצַר קֹהֶלֶת.
אֵינִי חָכָם, אֲבָל תְּקוּפוֹת נַפְשִׁי סוֹבֶלֶת,
אֲנִי חָשׁ צַעַר עַל תֵּבֵל וְעַל בְּרִיוֹת.

הַטֶּבַע אָץ לְחְיוֹת, לָכֵן הוּא מְפַזֵּר
בַּשֶּׁפַע גַּרְעִינִים, וְכָל צִפּוֹר מַשְׁבִּיעַ,
אֲבָל סָפֵק אַחַת מֵהֶן אֵי-אֶז תַּגְבִּיהַ
אֶל הֶבְהֵקִים וְכוֹכָבִים רַבֵּי פְּאֵר.

תֵּבֵל רוֹעֶשֶׁת וְדוֹרֶשֶׁת נוֹף מַקְסִים,
כָּל הַיַּמִּים מְלֵאִים בְּקוֹל וְקֶצֶף,
אַךְ בְּבָתֵּי עָלְמִין שֶׁל הָעוֹלָם בְּעֶצֶם
יֵשׁ כֹּה מְעַט פְּרָחִים מְנַצְנְצִים.

Лишь избранные светятся цветы.

Я разве только я? Я — только краткий миг
Чужих существований. Боже правый,
Зачем ты создал мир, и милый и кровавый,
И дал мне ум, чтоб я его постиг!

Николай Заболоцкий

Слепой

С опрокинутым в небо лицом,
С головой непокрытой,
Он торчит у ворот,
Этот проклятый Богом старик.
Целый день он поёт,
И напев его грустно-сердитый,
Ударяя в сердца,
Поражает прохожих на миг.

А вокруг старика
Молодые шумят поколенья.
Расцветая в садах,
Сумасшедшая стонет сирень.
В белом гроте черемух
По серебряным листьям растений
Поднимается к небу
Ослепительный день…

Что ж ты плачешь, слепец?
Что томишься напрасно весною?
От надежды былой
Уж давно не осталось следа.
Чёрной бездны твоей
Не укроешь весенней листвою,
Полумёртвых очей

אֲנִי? אֲנִי רַק רֶגַע קָט מִקְיוּמוֹ
שֶׁל אֲחֵרִים, הוֹ אֱלֹהִים, מַדּוּעַ
אֶת הָעוֹלָם בָּרָאתָ, שְׁבַדָּם טָבוּעַ, -
אוֹתִי לְמַדְתָּ לְהָבִין אוֹתוֹ!

ניקולאי זַבּוּלוצקי

הָעִוֵּר

אֶת פָּנָיו הוּא לְמַעְלָה מַפְנֶה.
חָשׂוּף רֹאשׁ עַד הֶעֶרֶב
הוּא בַּשַּׁעַר בּוֹלֵט -
הַזָּקֵן מְקֻלָּל אֱלֹהִים.
שָׁם הוּא שָׁר כָּל הַיּוֹם,
נִגּוּנוֹ מָרוֹב כַּעַס וְעָצָב
בְּמַכַּת לְבָבוֹת
לְדַקָּה עוֹבְרֵי אֹרַח מַדְהִים.

מִסָּבִיב לַזָּקֵן
הַדּוֹרוֹת הַבָּאִים עוֹשִׂים רַעַשׁ.
מְלַבְלֵב בְּגַנִּים
הַלִּילָךְ, בְּטֶרוּף מִתְיַסֵּר.
בְּנִקְרָה עֲנָבְיָה לְבָנָה
בְּעָלִים מֻכְסָפִים, בְּלִי כָּל רַחַשׁ
לְשָׁמַיִם כְּחֻלִּים
עוֹלֶה יוֹם מְסַנְוֵר...

אָז מַדּוּעַ לְבָכוֹת, הָעִוֵּר,
בְּאָבִיב כָּךְ לְהִתְגַּעְגֵּעַ?
מִתִּקְווֹת הֶעָבָר
גַּם הַזֵּכֶר כֻּלּוֹ נֶעֱלַם.
אֶת תְּהוֹמְךָ הַשְּׁחוֹרָה
בְּעַלְוָה לְכַסּוֹת אֵין יוֹדֵעַ,
עֵינֶיךָ מֵתוֹת לְמֶחֱצָה,

Не откроешь, увы, никогда.

Да и вся твоя жизнь —
Как большая привычная рана.
Не любимец ты солнцу,
И природе не родственник ты.
Научился ты жить
В глубине векового тумана,
Научился смотреть
В вековое лицо темноты…

И боюсь я подумать,
Что где-то у края природы
Я такой же слепец
С опрокинутым в небо лицом.
Лишь во мраке души
Наблюдаю я вешние воды,
Собеседую с ними
Только в горестном сердце моём.

О, с каким я трудом
Наблюдаю земные предметы,
Весь в тумане привычек,
Невнимательный, суетный, злой!
Эти песни мои —
Сколько раз они в мире пропеты!
Где найти мне слова
Для возвышенной песни живой?

И куда ты влечёшь меня,
Тёмная грозная муза,
По великим дорогам
Необъятной отчизны моей?
Никогда, никогда
Не искал я с тобою союза,
Никогда не хотел

וְהֵן לֹא יִפְקְחוּ לְעוֹלָם.

לְחַיֶּיךָ אַתָּה,
כְּמוֹ לְפֶצַע גָּדוֹל, הִתְרַגַּלְתָּ -
לַחֲמָה לֹא חָבִיב
וְלַטֶּבַע לֹא קָרוֹב מִשְׁפָּחָה.
וּבְתוֹךְ עֲרָפֶל אֵינְסוֹפִי
כְּבָר לְחָיוֹת הִשְׁתַּדַּלְתָּ
וְלָמַדְתָּ לְצָפוֹת
אֶל הַנָּצַח שֶׁל הַחֲשֵׁכָה..

וְאֲנִי מְפַחֵד רַק לַחְשֹׁב
שֶׁאֵי-שָׁם בְּקָצֶה שֶׁל הַטֶּבַע
גַּם אֲנִי הוּא עִוֵּר בְּאוֹתָהּ הַמִּדָּה,
עִם פָּנִים שֶׁלְּמַעְלָה מֻפְנוֹת.
גַּם בְּחֹשֶׁךְ נַפְשִׁי
בְּאֶבִיב הָאוֹרוֹת יֵשׁ בְּשֶׁפַע,
רַק בְּצַעַר לִבִּי
הֵן עֲדַיִן אִתִּי מְדַבְּרוֹת.

כַּמָּה לִי מְסֻבָּךְ
חֻפָּצִים אַרְצִיִּים לְפַעְנֵחַ!
מְעֻרְפָּל הֶרְגֵּלִים,
לֹא קָשׁוּב, מִתְפָּרֵעַ לַשָּׁוְא!
וְהֻשְׁרוּ כְּבָר רַבּוֹת
כָּל שִׁירַי שֶׁבָּהֶם מִתְאַנֵּחַ!
אֵיךְ אֶמְצָא לִי מִלִּים
לְשִׁירִי שֶׁיִּהְיֶה חַי נִשְׁגָּב?

וּלְאָן אַתְּ לוֹקַחַת אוֹתִי,
מַחְמִירָה וּמְלֵאַת אֹפֶל מוּזָה,
בְּדַרְכֵי הַמּוֹלֶדֶת,
לְאֵיזֶה קָצֶה אוֹ פִּנָּה?
אֶת בְּרִיתֵךְ מֵעוֹלָם
לֹא חִפַּשְׂתִּי – הַכְּאֵב וְהַיֵּצַע -
וְאֲנִי לֹא רוֹצֶה

Подчиняться я власти твоей, —

Ты сама меня выбрала,
И сама ты мне душу пронзила,
Ты сама указала мне
На великое чудо земли…
Пой же, старый слепец!
Ночь подходит. Ночные светила,
Повторяя тебя,
Равнодушно сияют вдали.

Николай Заболоцкий

Признание

Зацелована, околдована,
С ветром в поле когда-то обвенчана,
Вся ты словно в оковы закована,
Драгоценная моя женщина!
Не веселая, не печальная,
Словно с темного неба сошедшая,
Ты и песнь моя обручальная,
И звезда моя сумашедшая.
Я склонюсь над твоими коленями,
Обниму их с неистовой силою,
И слезами и стихотвореньями
Обожгу тебя, горькую, милую.
Отвори мне лицо полуночное,
Дай войти в эти очи тяжелые,
В эти черные брови восточные,
В эти руки твои полуголые.
Что прибавится — не убавится,
Что не сбудется — позабудется…
Отчего же ты плачешь, красавица?
Или это мне только чудится?

לְכוֹחֵךְ הָרַע לְהִכָּנַע, -

אַתְּ בָּחַרְתְּ בִּי מֵאָז בְּעַצְמֵךְ
וְפִלַּחְתְּ אֶת נַפְשִׁי וּקְרָבַיִם,
וְהִצְבַּעְתְּ בָּרוּר בְּעַצְמֵךְ
עַל הַנֵּס שֶׁל אַרְצִי, עַל פְּלָאִים...
הָבָה שָׁר, הָעִוֵּר!
בָּא הַלַּיִל, וְגַרְמֵי הַשָּׁמַיִם
אַחֲרֶיךְ חוֹזְרִים,
זוֹהֲרִים מֵרָחוֹק אֲדִישִׁים.

ניקולאי זַבולוצקי

גִלוּי-אַהֲבָה

מְנֻשָּׁקֶת וּמְכֻשָּׁפָת כֻּלָּהּ,
נְשׁוּאָה לְרוּחַ בְּטֶקֶס פְּלָאִי,
אַתְּ כְּאִלּוּ בָּזוּג אֲזָקִים כְּבוּלָה,
הָאִשָּׁה יְקָרַת-הָעֵרֶךְ שֶׁלִּי!
לֹא שְׂמֵחָה וְלֹא עֲצוּבָה, לֹא נוּגָה,
אַתְּ אֵלַי יָרַדְתְּ מִמְּרוֹמִים אֲפֵלִים,
אַתְּ דּוֹמָה מְאֹד לְכוֹכָב מְשֻׁגָּע,
לְנִגּוּן מְצַלְצֵל שֶׁל שִׁיר-אֵירוּסִין.
אֶתְכּוֹפֵף מֵעַל לְבִרְכַּיִם שֶׁלָּךְ,
אֶחַבֵּק אוֹתָן בְּחִבּוּק עַצְמָתִי,
בִּדְמָעוֹת וּבְשִׁירִים שֶׁלִּי, הַמַּלְאָךְ,
אֶכַּוֶּה אוֹתָךְ, מָרְתִי נָאָתִי.
הוֹ, פְּתְחִי אֶת פָּנַי הַחֲצוֹת, פָּנַי הַצֵּל,
תְּנִי לִי לְהִכָּנֵס לְעֵינַיִךְ הַכְּבֵדוֹת,
לְגַבּוֹת הַמִּזְרָח הַשְּׁחוֹרוֹת כְּלֵיל,
לְיָדַיִךְ לְמָחְצָה עֲרֵמוֹת.
מָה שֶׁלֹּא יִתְגַּשֵּׁם – יִשָּׁכַח, יִתְגַּמֵּד,
כֹּל מָה שֶׁיִּגְדַּל לֹא יִקָּטֵן לְעוֹלָם...
לָמָּה אַתְּ בוֹכָה, מַלְאָךְ יְפִי, כָּעֵת?
אוֹ שֶׁכָּל זֶה רַק פְּרִי דִּמְיוֹן שֶׁלִּי סְתָם?

Николай Заболоцкий

Некрасивая девочка

Среди других играющих детей
Она напоминает лягушонка.
Заправлена в трусы худая рубашонка,
Колечки рыжеватые кудрей
Рассыпаны, рот длинен, зубки кривы,
Черты лица остры и некрасивы.
Двум мальчуганам, сверстникам её,
Отцы купили по велосипеду.
Сегодня мальчики, не торопясь к обеду,
Гоняют по двору, забывши про неё,
Она ж за ними бегает по следу.
Чужая радость так же, как своя,
Томит её и вон из сердца рвётся,
И девочка ликует и смеётся,
Охваченная счастьем бытия.
Ни тени зависти, ни умысла худого
Ещё не знает это существо.
Ей всё на свете так безмерно ново,
Так живо всё, что для иных мертво!
И не хочу я думать, наблюдая,
Что будет день, когда она, рыдая,
Увидит с ужасом, что посреди подруг
Она всего лишь бедная дурнушка!
Мне верить хочется, что сердце не игрушка,
Сломать его едва ли можно вдруг!
Мне верить хочется, что чистый этот пламень,
Который в глубине её горит,
Всю боль свою один переболит
И перетопит самый тяжкий камень!
И пусть черты её нехороши

ניקולאי זַבולוצקי

יַלְדָּה לֹא יָפָה

בֵּין הַיְלָדִים אֲשֶׁר מְשַׂחֲקִים
דּוֹמָה יַלְדּוֹנֶת זוֹ קְצָת לִצְפַרְדֵּעַ.
הִיא לְבוּשָׁה פָּשׁוּט, רֹאשָׁהּ מִתְנַעֲנֵעַ
וְתַלְתַּלִּים אֲדַמְדַּמִּים פְּזוּרִים.
הַפֶּה אָרֹךְ, שִׁנֶּיהָ עֲקֻמּוֹת,
חַדִּים תָּוֵי פָּנֶיהָ שֶׁאֵינָן יָפוֹת.
הוֹפִיעוּ שְׁנֵי בָּנִים, כִּבְנֵי גִּילָהּ.
אֲבוֹתֵיהֶם קָנוּ זוּג אוֹפַנַּיִם.
הֵם לֹא חָשִׁים לְאֶרוּחָה בֵּינְתַיִם,
מִסְתּוֹבְבִים וְלֹא שָׂמִים לֵב לָהּ,
הִיא רָצָה אֲחֲרֵיהֶם כְּגַדְיָא.
וְגַם בְּשִׂמְחָתָם הִיא רְווּיָה,
הִיא כֹּה נִסְעֶרֶת, כֹּה חָסֵר לָהּ שֶׁקֶט,
אַךְ הַיַלְדָּה שְׂמֵחָה וְהִיא צוֹחֶקֶת,
הִיא מְאֻשֶּׁרֶת מֵהַהֲוָיָה.
שׁוּם צֵל קַל שֶׁל קִנְאָה, לֹא כַּוָּנָה רָעָה
לֹא בָּאוּ לַיְצוּר הַזֶּה עֲדַיִן.
כָּל הָעוֹלָם הַזֶּה חָדָשׁ הוּא בִּשְׁבִילָהּ,
הַכֹּל שֶׁאֲחֵרִים חוֹשְׁבִים לְאַיִן.
וְלֹא רוֹצָה אֲנִי כָּרֶגַע לְדַמְיֵן
שֶׁיּוֹם יָבוֹא, שֶׁבּוֹ הִיא, מִתְיַפַּחַת,
תִּרְאֶה שֶׁבֵּין חֲבֵרוֹתֶיהָ כְּמוֹשֶׁהֵן
הִיא רַק יַלְדָּה שֶׁלֹּא יָפָה וּקְצָת מֻזְנַחַת!
אֲנִי רוֹצֶה לְהַאֲמִין: הַלֵּב - לֹא צַעֲצוּעַ נַחַת,
וְרַק בְּקֹשִׁי יְכוֹלִים לִשְׁבֹּר אוֹתוֹ פִּתְאוֹם!
אֲנִי רוֹצֶה לְהַאֲמִין: הַלַּהֲבָה הַזֹּאת,
אֲשֶׁר עָמֹק בְּתוֹךְ תּוֹכָהּ בּוֹעֶרֶת,
לְכָל הַכְּאֵב שֶׁלָּהּ תִּמְצָא אָז רְפוּאוֹת,
תִּמַּס כָּל אֶבֶן בְּנַפְשָׁהּ שֶׁמְּיַסֶּרֶת!
אִם לֹא כָּל כָּךְ טוֹבִים תָּוֵי פָּנֶיהָ,

И нечем ей прельстить воображенье, -
Младенческая грация души
Уже сквозит в любом её движенье.
А если это так, то что есть красота
И почему её обожествляют люди?
Сосуд она, в котором пустота,
Или огонь, мерцающий в сосуде?

אֵין כְּלוּם כְּדֵי לְפַתּוֹת דִּמְיוֹן עַתָּה, -
הַחֶסֶד כְּמוֹ שֶׁל הַתִּינוֹק בְּנִשְׁמָתָהּ
זוֹהֵר בְּכָל אַחַת מִתְּנוּעוֹתֶיהָ.
אָז מַהוּ יֹפִי, אֵיזֶה סוּג שֶׁל וֶרֶד?
וְלָמָּה אֲנָשִׁים מַעֲרִיצִים אוֹתוֹ כָּל כָּךְ?
הוּא כְּלִי שֶׁרֵיק בִּפְנִים אוֹ, מֵאִידָךְ,
הוּא אֵשׁ אֲשֶׁר בִּכְלִי הִיא מְהַבְהֶבֶת?

Леонид Мартынов

לאוניד מרטינוב

Вода

מַיִם

Вода
Благоволила
Литься!

וּבְחָסְדָּם
הוֹאִילוּ
מַיִם

Она
Блистала
Столь чиста,

לִזְרֹם.
הָיָה זָרָמָם
כֹּה צַח,

Что - ни напиться,
Ни умыться,
И это было неспроста.

שֶׁאֵין לִשְׁתּוֹת,
לִרְחֹץ יָדַיִם.
הָיוּ דְּבָרִים בְּגוֹ לְכָךְ:

Ей
Не хватало
Ивы, тала
И горечи цветущих лоз.

חָסְרוּ לָהֶם
אַצּוֹת
וְטַעַם
מַר שֶׁל שְׂרִיגֵי הָעֲרָבוֹת

Ей
водорослей не хватало
И рыбы, жирной от стрекоз.

חָסְרוּ
עֲלֵים שָׁטִים הַפַּעַם,
דָּגִים שְׁמֵנִים מִשַּׁפִּירִיּוֹת.

Ей
Не хватало быть волнистой,

הֵם
לֹא זָרְמוּ לְכָל הָעֶבֶר,

Ей не хватало течь везде.

Ей жизни не хватало -
Чистой,
Дистиллированной
Воде!

הֵם לֹא הָיוּ גַּלְוָנִיִּים.

חָסְרוּ לָהֶם
חַיִּים וְסֶבֶר –
לַמַּיִם
הַמְזֻקָּקִים!

1946

Леонид Мартынов

Первый снег

Ушел он рано вечером,
Сказал:- Не жди. Дела...
Шел первый снег. И улица
Была белым-бела.

В киоске он у девушки
Спросил стакан вина.
"Дела...- твердил он мысленно,-
И не моя вина".

Но позвонил он с площади:
-Ты спишь?
-Нет, я не сплю.
-Не спишь? А что ты делаешь?-
Ответила:
-Люблю!

...Вернулся поздно утром он,
В двенадцатом часу,
И озирался в комнате,
Как будто бы в лесу.
В лесу, где ветви черные
И черные стволы,

לאוניד מרטינוב

הַשֶּׁלֶג הָרִאשׁוֹן

בְּעֶרֶב הוּא הָלַךְ, כָּרַת:
"אֲנִי עָסוּק, אֵין זְמַן."
הַשֶּׁלֶג הָרִאשׁוֹן יָרַד,
הָיָה רְחוֹב לָבָן.

הוּא יַיִן בְּקִיוֹסְק בִּקֵּשׁ,
הָגָה הִרְהוּר אִטִּי:
"עָסוּק, עָסוּק... זֶה מַה שֶּׁיֵּשׁ
וְלֹא בְּאַשְׁמָתִי".

אַךְ הִתְקַשֵּׁר מִן הַכִּכָּר:
"אַתְּ יְשֵׁנָה?"
"אַתָּה?.."
"מַה אַתְּ עוֹשָׂה? כְּבָר מְאֻחָר..."
"אוֹהֶבֶת!" –
הִיא עָנְתָה.

...חָזַר בְּצָהֳרֵי הַיּוֹם,
הִבִּיט מֻפְתָּע: הָאִם
הוּא בְּדַרְכּוֹ תָּעָה פִּתְאֹם,
בְּיַעַר בֵּין עֵצִים?
כְּמוֹ גְּזָעִים הַוִילוֹנוֹת
מְכֻרְבָּלִים בִּשְׁחוֹר,

И все портьеры черные
И серые углы,
И кресла чернобурые,
Толпясь, молчат вокруг...

Она склонила голову,
И он увидел вдруг:
Быть может, и сама еще
Она не хочет знать,
Откуда в теплом золоте
Взялась такая прядь!

Он тронул это милое
Теперь ему навек
И понял,
Чьим он золотом
Платил за свой ночлег.

Она спросила:
-Что это?
Сказал он:
-Первый снег!

Борис Слуцкий

* * *

Мужья со своими делами, нервами,
чувством долга, чувством вины
должны умирать первыми, первыми,
вторыми они умирать не должны.
Жены должны стареть понемногу,
хоть до столетних дойдя рубежей,
изредка, впрочем, снова и снова
вспоминая своих мужей.

כְּמוֹ עֲנָפִים כָּל הַפְּנוֹת
בַּחֶדֶר – בְּאֹפֶר.
הַכִּסְאוֹת כְּלַהֲקָה
מִצְטוֹפְפִים דּוּמָם...

יָשְׁבָה, הִרְכִּינָה רֹאשׁ, שָׁתְקָה.
וְהוּא רוֹאֶה נִדְהָם:
אוּלַי עֲדַיִן הִיא עַצְמָה
לְדַעַת לֹא רוֹצָה
אֵיךְ מִזָּהָב שֶׁל הַצָּמָה
פַּס שֶׁכָּזֶה יָצָא!

בַּפַּס לָעַד אָהוּב, פְּלָאִי
נָגַע בַּלָּאט גָּחוּן,
הֵבִין הוּא
בִּזָּהָב שֶׁל מִי
בְּלֵיל שִׁלֵּם חֶשְׁבּוֹן.

"מַה זֶּה הָיָה?" –
שׁוֹאֶלֶת הִיא.
"הַשֶּׁלֶג הָרִאשׁוֹן!"

בוריס סלוצקי

בַּעַל בְּעֲצָבָיו, עִסּוּקָיו שָׁקוּעַ

בַּעַל בְּעֲצָבָיו, עִסּוּקָיו שָׁקוּעַ
עִם רִגְשֵׁי חוֹבָתוֹ, אַשְׁמָתוֹ -
שָׁיְמוּת לִפְנֵי בַּת-זוּגוֹ, לְפָנֶיהָ,
אָסוּר שָׁיְמוּת אַחֲרֵי אִשְׁתּוֹ.
אִשָּׁה צְרִיכָה לְאַט לְהִזְדַּקֵּן
עַד מֵאָה וְעֶשְׂרִים לְפַחוֹת,
וּלְעִתִּים בְּכָל זֹאת לְהִזָּכֵר
אֶת בַּעֲלָהּ, לְעִתִּים רְחוֹקוֹת.

Ты не должна была делать так,
как ты сделала. Ты не должна была.
С доброй улыбкою на устах
жить ты должна была,
долго должна была.

Жить до старости, до седины
жены обязаны и должны.
Делая в доме свои дела,
чьи-нибудь сердца разбивая
или даже — была не была —
чарку — в память мужей — распивая.

אֶת מַה שֶּׁעָשִׂיתְ אָסוּר הָיָה לָךְ,
כְּמוֹ שֶׁעָשִׂיתְ אָסוּר הָיָה לַעֲשׂוֹת.
עִם חִיּוּךְ טוּב לֵבָב עַל שְׂפָתַיִךְ
הָיִיתְ חַיָּבֶת לִחְיוֹת,
לִחְיוֹת אֲרֻכּוֹת...

לִחְיוֹת עַד זִקְנָה, עַד שֵׂיבָה
לְכָל אִשָּׁה – הֶכְרֵחַ, חוֹבָה.
לַעֲשׂוֹת בַּבַּיִת דְּבָרִים נְחוּצִים,
לְבָבוֹת גְּבָרִים לִשְׁבֹּר בֵּינְתַיִם,
וְ-מה שֶּׁיִּהְיֶה יִהְיֶה- לְהַרִים
כּוֹסִית לְזֵכֶר הַבַּעַל – "לְחָיִם!".

1977

Борис Слуцкий

* * *

Небольшая синица была в руках,
небольшая была синица,
небольшая синяя птица.
Улетела, оставив меня в дураках.

Улетела, оставив меня одного
в изумленье, печали и гневе,
не оставив мне ничего, ничего,
и теперь — с журавлями в небе.

בוריס סלוצקי

יַרְגְּזִי קְטַנָּה

*)
הָיְתָה לִי בַּיָּד אֵי-פַּעַם צִפּוֹר –
צִפּוֹר קְטַנָּה כְּלָה תְּכֵלֶת,
יַרְגְּזִי קְטַנָּה מְיֻחֶלֶת.
נָעֶלְמָה וְהִשְׁאִירָה אוֹתִי בְּקוֹר.

נָעֶלְמָה וְהִשְׁאִירָה אוֹתִי לְבַדִי.
זָעַמְתִּי עָצוּב וְתָמֵהַּ.
מְאוּמָה לֹא הִשְׁאִירָה לִי, וְהִיא
עִם עֲגוּרִים בָּרָקִיעַ.

1977

*) פתגם רוסי: "טוב ירגזי ביד מעגור בשמים" (מה שבטוח – בטוח). ברוסית ירגזי נקרא "ציפור כחולה"

Борис Слуцкий

* * *

То, что было вверено, доверено,
выпускать из рук не велено,
вдруг
выпустил из рук.
Звук прервали, свет потух.
То, что было на меня записано,
от чего вся жизнь моя зависела,
отлетело, легкое как пух.
Улетело тихо, как душа,
имя, что душа моя вытверживала,
то, что на плаву меня поддерживало
до конца. Даже чуть-чуть дыша.

בוריס סלוצקי

מַה שֶּׁלִּי הָיָה הֻפְקַד, לִשְׁמֹר קִוִּיתִי

מַה שֶּׁלִּי הָיָה הֻפְקַד, לִשְׁמֹר קִוִּיתִי,
מַה שֶּׁלְּהַחְזִיק צָרִיךְ בְּיָד הָיִיתִי -
בְּבַת אַחַת
מִיָּדִי פָּלַט.
נִפְסְקוּ צְלִיל וְאוֹר מִיָּד.
מַה שֶּׁלִּזְכוּתִי הָיָה רָשׁוּם לָנֶצַח,
וּבוֹ כָּל חַיַּי הָיוּ תְּלוּיִים בְּעֶצֶם,
קַל כְּמוֹ פּוּךְ הִמְרִיא וְגָז לָעַד...
עָף וְגָז, שָׁקַט כְּמוֹ נְשָׁמָה,
שֵׁם, אֲשֶׁר הָיָה בַּלֵּב וְעַל שְׂפָתַיִם,
לֶהָרִים עָזַר לִי רֹאשׁ מֵעַל הַמַּיִם
עַד הַסּוֹף. עַד כְּלוֹת הַנְּשִׁימָה.

1977

Борис Слуцкий

Переобучение одиночеству

Я обучен одиночеству,
Я когда-то умел это делать,
знал эту работу:
встать пораньше, лечь попозже,
никому не мешая
и не радуясь
никому.
Долгий день в промежутке от утра и до вечера
провести, никому не мешая
и никому не радуясь.
Я забыл одиночество.

בוריס סלוצקי

חִנּוּךְ מֻחָדָשׁ לִבְדִידוּת

אֲנִי מְאֻמָּן בִּבְדִידוּת,
פַּעַם יָדַעְתִּי לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה,
הִכַּרְתִּי אֶת הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת:
לָקוּם מֻקְדָּם, לָלֶכֶת לִישׁוֹן יוֹתֵר מְאֻחָר,
בְּלִי לְהַפְרִיעַ לְאִישׁ
וּבְלִי לִשְׂמֹחַ
לְאִישׁ.
יוֹם אָרֹךְ בְּמִרְוָח בֵּין בֹּקֶר לְעֶרֶב
לְבַלּוֹת בְּלִי לְהַפְרִיעַ לְאִישׁ
וּבְלִי לִשְׂמֹחַ לְאִישׁ.
שָׁכַחְתִּי אֶת הַבְּדִידוּת.

Точно так же, как, проучившись лет восемь игре на рояле
и дойдя до «Турецкого марша» Моцарта
в харьковской школе Бетховена,
я забыл весь этот промфинплан,
эту музыку, Бетховена с Моцартом
и сейчас не исполню даже «Чижика-пыжика»
одним пальчиком,—
точно так же я позабыл одиночество.
Точно так же, как, выучив некий древний язык
до свободного чтения текста,
забыл алфавит —
я забыл одиночество. Надо все это вспомнить, восстановить,
перевыучить.
Помню, как-то я встретился
с составителем словарей того древнего,
мною выученного и позабытого
языка.
Оказалось, я помню два слова: «небеса» и «яблоко».
Я бы вспомнил все остальное —
все, что под небесами и рядом с яблоками,—
нужды не было.
Подхожу к роялю и тычу пальцами в клавиши:
о-ди-но-че-ство!
Выбиваю мотив одиночества.
У меня есть нужда
вспомнить, восстановить, реставрировать,
вновь освоить,
перечувствовать до конца
одиночество.

Наум Коржавин

Гейне

בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁאַחֲרֵי שְׁמוֹנֶה שָׁנוֹת לִמּוּדֵי פְּסַנְתֵּר,
כְּשֶׁכְּבָר הִגַּעְתִּי לַ"שִׁיר-לֶכֶת תּוּרְכִּי" שֶׁל מוֹצַרְט
בְּבֵית הַסֶּפֶר עַל שֵׁם בֶּטְהוֹבֶן בְּחַרְקוֹב,
שָׁכַחְתִּי אֶת כָּל הַתְּכְנִית הָרַב-שְׁנָתִית הַזֹּאת,
אֶת הַמּוּסִיקָה הַזֹּאת, אֶת בֶּטְהוֹבֶן וְאֶת מוֹצַרְט,
וְעַכְשָׁו לֹא מְסֻגָּל לְנַגֵּן מַנְגִּינָה הֲכִי פְּשׁוּטָה
בְּאֶצְבַּע אַחַת, -
כָּךְ גַּם שָׁכַחְתִּי אֶת הַבְּדִידוּת.
בְּדִיּוּק כְּמוֹ שֶׁאַחֲרֵי לִמּוּד שָׂפָה עֲתִיקָה כָּל שֶׁהִיא
עַד לִקְרִיאָה חָפְשִׁית בְּטֶקְסְטִים,
שָׁכַחְתִּי אֶת הָאָלֶף-בֵּית שֶׁלָּהּ –
כָּךְ שָׁכַחְתִּי אֶת הַבְּדִידוּת. עָלַי לְהִזָּכֶר, לְשַׁחְזֵר,
לִלְמֹד הַכֹּל מֵחָדָשׁ.
זָכוּר לִי כִּי פָּגַשְׁתִּי פַּעַם
אֶת מְחַבֵּר הַמִּלּוֹן שֶׁל הַשָּׂפָה הָעֲתִיקָה,
אֲשֶׁר אוֹתָהּ לָמַדְתִּי
וְשָׁכַחְתִּי.
הִתְבָּרֵר לִי כִּי אֲנִי זוֹכֵר שְׁתֵּי מִלִּים: "שָׁמַיִם" וְ"תַּפּוּחַ".
יָכוֹלְתִּי לְהִזָּכֵר בַּכָּל הַשְּׁאָר -
כָּל מַה שֶּׁתַּחַת הַשָּׁמַיִם וּלְיַד הַתַּפּוּחִים, -
אַךְ לֹא הָיָה בַּזֶּה צֹרֶךְ.
אֲנִי נִגָּשׁ לְפְסַנְתֵּר, תּוֹקֵעַ אֶצְבָּעוֹתַי בְּקְלִידִים:
ב-ד-י-ד-ו-ת!
מְתַקְתֵּק אֶת לַחַן הַבְּדִידוּת.
יֵשׁ לִי צֹרֶךְ
לְהִזָּכֵר, לַעֲלוֹת עַל זִכְרוֹנִי, לְשַׁחְזֵר,
לִקְלֹט מֵחָדָשׁ,
שׁוּב לָחוּשׁ עַד הַסּוֹף
אֶת הַבְּדִידוּת.

1977

נָאוּם קוֹרְזָ'אבִין

הַינֶה

Была эпоха денег,
Был девятнадцатый век.
И жил в Германии Гейне,
Невыдержанный человек.
В партиях не состоявший,
Он как обыватель жил.
Служил и нашим, и вашим –
И никому не служил. *)
Был острою злостью просоленным
Его романтический стих.
Династии Гогенцоллернов
Он страшен был, как бунтовщик,
А в эмиграции серой
Ругали его не раз
Отпетые революционеры,
Любители догм и фраз.
Со злобой необыкновенной,
Как явственные грехи,
Догматик считал измены
И лирические стихи.
Но Маркс был творец и гений,
И Маркса не мог оттолкнуть
Проделываемый Гейне
Зигзагообразный путь.
Он лишь улыбался на это
И даже любил. Потому,
Что высшая верность поэта –
Верность себе самому.

1944

*) Возможно, это - намёк на то, что Гейне, будучи приятелем Маркса, не разделял его убеждений, будучи заядлым либералом, резко критиковал двуличие и бездеятельность либералов в Германии и за границей, будучи крещённым евреем, до конца дней остался атеистом.

הַעִדָּן שֶׁל מִסְחָר וַכֶּסֶף,
הַמֵּאָה הַתְּשַׁע-עֶשְׂרֵה.
וְהַיְנֶה שְׁלוּחַ-הָרָסָן
חַי אָז – סוֹרֵר וּמוֹרֶה.
בְּלֹא מִפְלָגָה מְאֻרַחַת,
אִישׁ-עַמְךָ בְּלִי מַעֲמָד,
מְשָׁרְתָם שֶׁל שְׁנַיִם בְּיַחַד
לֹא שֵׁרֵת בֶּאֱמֶת אַף אֶחָד. *)
בְּזַעַף חָרִיף וְאִירוֹנִי
שִׁירָתוֹ הָרוֹמַנְטִית סְפוּגָה.
רָאוּ בּוֹ בְּבֵית הוֹהֶנְצוֹלֶרְן
מוֹרֵד וּמְקוֹר-מוּעָקָה.
בַּגָלוּת אֶפֹרָה וּמֻגְבֶּלֶת,
גִּדְּפוּהוּ לְלֹא הֶפוּגוֹת
מַהְפְּכָנִים קִיצוֹנִים בְּלִי תּוֹעֶלֶת,
חוֹבְבֵי דּוֹגמוֹת רֵיקוֹת.
כָּל שִׁירָיו, בְּגִידוֹתָיו רָאוּ הֵם -
בְּזַעַם בִּלְתִּי-רָגִיל -
כְּצַעַד נִבְזֶה וּפָרוּעַ,
כְּחֵטְא נוֹרָא וּמַבְהִיל.
אַך מָרְקְס – גָּאוֹן וְאִישׁ-מַעַשׂ –
הוּא לֹא נִרְתַּע כְּלָל וּכְלָל
מִדַּרְכּוֹ שֶׁל הַיְנֶרִיךְ הַיְנֶה,
מִשְׁעוֹל מִתְפַּתֵּל, עֲקַלְקַל.
גִּלָּה חִבָּתוֹ הַחַמָּה לוֹ,
וְחֵלֶק חִיּוּכִים עִמּוֹ,
כִּי לְמִשּׁוֹרֵר חֹק שֶׁל מַעֲלָה–
הֱיוֹת נֶאֱמָן לְעַצְמוֹ.

1944

*) ייתכן ורמז הוא לכך שהיינה בהיותו חבר של מרקס לא הסכים לרעיונותיו, בהיותו ליברל מובהק ביקר בחריפות את צביעותם ואת חוסר מעשיהם של הליברלים בגרמניה ובגלות, ובהיותו יהודי מתנצר נשאר עד סוף ימיו אפיקורוס גמור.

Владимир Харитонов

День Победы

День Победы, как он был от нас далёк,
Как в костре потухшем таял уголёк.
Были вёрсты обгорелые, в пыли
Этот день мы приближали, как могли.

Припев:

Этот день Победы порохом пропах,
Это – праздник с сединою на висках,
Это – радость со слезами на глазах –
День Победы, День Победы, День Победы!

Дни и ночи у мартеновских печей
Не смыкала наша родина очей,
Дни и ночи битву трудную вели –
Этот день мы приближали, как могли.

Припев

Здравствуй, мама! Возвратились мы не все.
Босиком бы пробежаться по росе.
Полевропы прошагали, пол земли –
Этот день мы приближали, как могли.

Припев

ולדימיר חַריטונוב

יוֹם הַנִּצָּחוֹן

נִצָּחוֹנֵנוּ אָז הָיָה רָחוֹק כָּל כָּךְ ,
כְּמוֹ גַּחֶלֶת שֶׁאוֹרָהּ כִּמְעַט דָּעַךְ.
בַּדְּרָכִים הֶעָשֵׁנוֹת בְּאֹמֶץ-לֵב
אֶת הַיּוֹם הַזֶּה בִּקַּשְׁנוּ לְקָרֵב.

פזמון:

רֵיחַ קָרָב רָווּי הוּא, יוֹם הַנִּצָּחוֹן
זֶהוּ חַג עִם הַשֵּׂיבָה עַל הָרַקּוֹת,
זֹאת שִׂמְחָה עִם הָעֵינַיִם הַבּוֹכוֹת
כָּךְ נִצַּחְנוּ, כָּךְ נִצַּחְנוּ, כָּךְ נִצַּחְנוּ...

יוֹם וָלַיְלָה מוּל כִּוּרֵי–הַהַתָּכָה
הַמּוֹלֶדֶת אֶת עֵינֶיהָ לֹא עָצְמָה,
בִּקְרָבוֹת קָשִׁים גִּלִּינוּ אֹמֶץ-לֵב,
אֶת הַיּוֹם הַזֶּה בִּקַּשְׁנוּ לְקָרֵב.

פזמון...

שָׁלוֹם, אִמָּא! לֹא כֻּלָּנוּ שׁוֹב נָשׁוּב.
לוּ בַּטַּל יָחֵף לָרוּץ יָכֹלְתִּי שׁוּב...
חַיָּלֵינוּ כַּחֲצִי-עוֹלָם חָרְשׁוּ,
אֶת הַיּוֹם הַזֶּה בְּאֹמֶץ-לֵב קֵרְבוּ.

פזמון...

שיר ללחן של דוד טוחמנוב בביצוע של לב לסצ'נקו באתר
https://www.youtube.com/watch?v=qijZwhmhNvo

Семён Надсон

Отрывок

Не говорите мне «он умер» - он живёт!
+Пусть жертвенник разбит – огонь ещё пылает,
Пусть роза сорвана – она ещё цветёт,
Пусть арфа сломана – аккорд ещё рыдает.

Ярослав Смеляков

Если я заболею

Если я заболею,
к врачам обращаться не стану,
обращаюсь к друзьям
(не сочтите, что это в бреду):
постелите мне степь,
занавесьте мне окна туманом,
в изголовье поставьте
ночную звезду.

Я ходил напролом.
Я не слыл недотрогой.
Если ранят меня в справедливых боях,
забинтуйте мне голову
горной дорогой
и укройте меня
одеялом
в осенних цветах.

Порошков или капель - не надо.

סמיון (שמעון) נַדְסוֹן (1862-1887)

קטע

וְאַל תֹּאמְרוּ "הוּא מֵת" – הֲרֵי עוֹדֶנּוּ חַי!
גַּם בְּלַפִּיד שָׁבוּר הָאֵשׁ אֵינָהּ דּוֹעֶכֶת,
הַוֶּרֶד הַקָּטוּף פּוֹרֵחַ בְּיָדַי,
בַּנֵּבֶל הַנֶּפֶץ הַמּוּסִיקָה נִמְשֶׁכֶת.

(לפי בקשתה של המשפחה השכולה
התרגום נחרת על האנדרטה לזכרו של החייל)

יָרוֹסְלָב סְמֶלְיָקוֹב

אִם אֶחְלֶה

אִם אֶחְלֶה אֲנִי פַּעַם,
לֹא אֵלֵךְ לְרוֹפְאִים - נַהֲפֹךְ הוּא,
אָז אֶפְנֶה לְרֵעִים
(לֹא הֶזּוּי אֲנִי, לֹא מְטֹרָף):
תְּלוּ לִי עַל הַחַלּוֹן עַרְפִּילִים,
וְעַל פָּנַי מִטָּתִי שִׂימוּ אָחוּ,
לְיַד הַמֵּרָאשׁוֹת לְעֵת עֶרֶב
תַּעֲמִידוּ כּוֹכָב.

כֵּן, יִשַּׁרְתִּי דְּרָכִים.
לְעָדִין לֹא נִחַשַּׁבְתִּי, קַל אֹרֶךְ.
אִם אֲנִי אֶפָּצַע בִּקְרָבוֹת מוּצָדָקִים,
אָז חִבְּשׁוּ אֶת רֹאשִׁי בְּפִתּוּל הָרָרִי
שֶׁל הַדֶּרֶךְ,
וְכַסּוּ אֶת כֵּלַי
בְּשִׂמְיָה
עִם פְּרָחִים סְתָיוִיִּים.

אֲבָקוֹת אוֹ טִפּוֹת אַל תִּתְּנוּ לִי.

Пусть в стакане сияют лучи.
Жаркий ветер пустынь, серебро водопада -
Вот чем стоит лечить.
От морей и от гор
так и веет веками,
как посмотришь, почувствуешь:
вечно живем.

Не облатками белыми
путь мой усеян, а облаками.
Не больничным от вас ухожу коридором,
а Млечным Путем.

תְּנוּ לִזְרֹחַ בְּכוֹס לִקְרָנוֹת שֶׁל הָאוֹר.
רַק רוּחוֹת הַמִּדְבָּר, הַמַּפָּל הַכַּסְפִּי הַבְּרוּטָלִי -
בְּאֱמֶת הֵם מָזוֹר.
מֵהַיָּם, מֵהָרִים
רוּחַ שֶׁל נֶצַח עוֹדֶנָּה נוֹשֶׁבֶת,
וְאַתָּה מִסְתַּכֵּל וּמַרְגִּישׁ, שֶׁאֲנָחְנוּ חַיִּים כָּאן לָעַד
בָּעוֹלָם הָרָחָב.

לֹא סְתָם בְּכַדּוּרִים לְבָנִים -
אֶלָּא בְּעֲנָנִים זְרוּעָה דַּרְכִּי נִרְחֶבֶת,
וּמִכֶּם אֶסְתַּלֵּק לֹא לְתוֹךְ מִסְדְּרוֹן צַר שֶׁל בֵּית הַחוֹלִים,
אַךְ לִשְׁבִיל הַחָלָב.

Семён Липкин

Странники

Горе нам, так жили мы в неволе!

С рыбой мы сравнялись по здоровью,

С дохлой рыбой в обмелевшем Ниле.

Кровью мы рыдали, черной кровью,

Черной кровью воду отравили.

Горе нам, так жили мы в Египте!

Из воды, отравленной слезами,

Появился, названный Мойсеем,

Человек с железными глазами.

סֶמְיוֹן לִיפְקִין

נוֹדְדִים

אוֹי לָנוּ וּלְחַיִּים בַּשֶּׁבִי!

כְּמוֹ דָּג מֵת בִּיְאוֹר רָדוּד הָיִינוּ

בִּבְרִיאוּת שֶׁלָּנוּ וּבְשִׁוִּי,

וּבַדָּם, בַּדָּם שָׁחוֹר בָּכִינוּ,

וּבַדָּם הִרְעַלְנוּ אֶת הַמַּיִם.

עֲבָדִים הָיִינוּ בְּמִצְרַיִם!

מֵהַמַּיִם, מִתּוֹךְ רֹאשׁ הַבָּכִי,

אִישׁ בַּשֵּׁם מֹשֶׁה פִּתְאוֹם הִגִּיעַ

עִם עֵינַי בַּרְזֶל, עוֹבֵר כָּל דָּחִי,

Был он львом, и голубем, и змеем.

Вот в пустыне мы блуждаем сорок

Лет. И вот небесный свод задымлен

Сорок лет. Но даже тот, кто зорок,

Не глядит на землю филистимлян.

Ибо идучи путем пустынным,

Научились мы другим желаньям,

Львиным рыкам, шепотом змеиным,

Голубиным жарким воркованьям.

Научились вольности беспечной,

Дикому теплу верблюжьей шеи...

Но уже встают во тьме конечной

Будущие башни Иудеи.

Горе нам, не будет больше странствий!

1942

Роман Баранчук

Помолитесь

Птица за окном защебетала,
Пробудив над городом рассвет.

כְּאַרְיֵה, יוֹנָה, נָחָשׁ הוֹפִיעַ.

גָּזוּ אַרְבַּעִים שָׁנָה כְּאִלּוּ

בְּמִדְבָּר, וְאַפְלוּלִית זוֹחֶלֶת,

אַךְ עַל אֶרֶץ הַפְּלִשְׁתִּים אֲפִלּוּ

עַיִן חַדַּת רְאִיָּה לֹא מִסְתַּכֶּלֶת.

כִּי בְּדֶרֶךְ נְדוּדִים לְשֶׁפַע

שְׁאִיפוֹת רַבּוֹת שׁוֹנוֹת לָמַדְנוּ:

שְׁאָגַת אַרְיֵה, רִשְׁרוּשׁ שֶׁל צָפַע,

קוֹל יוֹנָה בְּתוֹךְ שְׁמָמָה קָלַטְנוּ.

לְחֵרוּת בְּלִי דְּאָגוֹת שָׁמַחְנוּ,

וּלְחוֹם צַוָּאר גָּמָל פָּרוּעַ...

אַךְ בְּאֹפֶק כְּבָר רוֹאִים אֲנָחְנוּ:

קָם מִגְדָּל שֶׁל יְהוּדָה רָבוּעַ.

אוֹי לָנוּ, כִּי הִסְתַּיְּמָה הַדֶּרֶךְ!

רוֹמָן בָּארָאנְצ'וּק

אִמְרוּ תְּפִילָה

צִפּוֹר עַל עֵץ לְיַד הַנַּחַל
שָׂרָה שִׁיר; הַשַּׁחַר כְּבָר קָרֵב.

Помолитесь за солдат ЦАХАЛа,
Просьб важней сегодня к Богу нет.

Помолитесь люди, помолитесь,
На каком угодно языке,
Достучитесь к Богу, достучитесь,
Он как раз от нас невдалеке.

В чуть от солнца выгоревшей форме
Дети в дом спешат на выходной.
Шутками заглушим сердца стоны,
А слезу тайком смахнём рукой.

В комнатах светлеет от улыбок,
Этот вечер выше всех наград.
Господи, храни их от ошибок,
Помоги вернуться им назад!

Мы растили их не для сражений,
Воспитали их не для войны.
Мы ни чьих не просим одолжений,
Дай нам только мирной тишины!

В солнца бликах море засверкало,
Наступил безоблачный рассвет
Защити Господь солдат ЦАХАЛа!
У меня важнее просьбы нет! (2 раза)

עֲבוּר יְלָדֵינוּ שֶׁבַּצַּהַ"ל
תְּחִנָּתִי לָאֵל מֵעֹמֶק לֵב.

אִמְרוּ תְּפִילָה, מִלָּה סוֹגֶדֶת,
לָאֵל הַטּוֹב שֶׁבִּמְרוֹמִים,
דִּפְקוּ בְּשַׁעֲרֵי גַּן עֵדֶן,
בְּכָל שָׂפָה אֶתְכֶם יָבִין.

בְּמַדִּים בְּלוּיִים מִשָּׁמֶשׁ
חוֹזְרִים הַבַּיְתָה לְשַׁבָּת.
בִּבְדִיחוּת נַסְתִּיר חֶשֶׁשׁ וָרֶגֶשׁ,
דְּמָעוֹת נִמְחַק בְּהֵינֶף יָד.

זֶה הָעֶרֶב – גְּמוּל הוּא לָנוּ,
מִתְמַלֵּא הַכָּל בְּאוֹר.
שְׁמֹר, אֵלִי, עַל חַיָּלֵינוּ,
תֵּן הַבַּיְתָה לַחֲזֹר!

כִּי אוֹתָם לִקְרָב הֵן לֹא גִּדַּלְנוּ,
לֹא לְפֹל אֵי-שָׁם פִּתְאוֹם.
מוּל אוֹיְבִים בְּעֹז עָמַדְנוּ,
אָז תֵּן רַק שֶׁקֶט וְשָׁלוֹם!

שַׁחַר צַח עוֹלֶה גָּבוֹהַּ,
וְכָל רֶגַע אוֹר גּוֹבֵר.
שְׁמֹר מִכָּל מִשְׁגֶּה וָרַע,
אֵין תְּחִינָה גְּדוֹלָה יוֹתֵר!

וידאו –
https://youtu.be/zgtL7D1O4pU

מצרפתית

Table

תוכן-העניינים

Clément Marot	**קְלֵמָן מָארוֹ** (1496-1544)
Languir me fais sans t'avoir offensée	**אֲנִי חָס עָלַיִךְ, אַךְ אֲנִי מִתְיַסֵּר**
Pierre de Ronsard	**פְּיֵר דֶּה רוֹנְסָאר** (1524-1585)
Ode 17	**אוֹדָה 17**
Victor Hugo	**וִיקְטוֹר הוּגוֹ** (1802-1885)
Demain, dès l'aube…	**מָחָר, עִם שַׁחַר**
Alfred de Musset	**אַלְפְרֶד דֶּה מִיסֶה** (1810-1857)
Chanson : J'ai dit à mon cœur...	**שִׁיר (אָמַרְתִּי לַלֵּב שֶׁלִּי...)**
Charles Baudelaire	**שָׁארְל בּוֹדְלֶר** (1821-1867)
Le Revenant	**רוּחַ רָעָה**
Alchimie de la douleur	**אַלְכִּימְיָה שֶׁל כְּאֵב**
Albert Mérat	**אַלְבֵּר מֶרָה** (1840-1909)
Je n'aimerai jamais que toi…	**אַחֶרֶת לָעַד לֹא אֹהַב ....**
L'amour...	**אַהֲבָה...**
Charles Cros	**שָׁארְל קְרוֹ** (1842-1888)
À ma Femme Endormie	**לְאִשְׁתִּי הַיְשֵׁנָה**
Paul Verlaine	**פּוֹל וֶרְלֶן** (1844-1896)
Chanson d'automne	**שִׁיר סְתָו**

Guillaume Apollinaire

Le Pont Mirabeau
Mai

Emile Verhaeren

Sais-je où ?

Jacques Prévert

Le Cancre

Marguerite Yourcenar

Ceux qui nous attendaient

* * *

Clément Marot

Languir me fais sans t'avoir offensée

Languir me fais sans t'avoir offensée :
Plus ne m'écris, plus de moi ne t'enquiers.
Mais nonobstant autre Dame ne quiers :
Plutôt mourir que changer ma pensée.

Je ne dis pas t'amour être effacée,
Mais je me plains de l'ennui que j'acquiers,
Et loin de toi humblement te requiers
Que loin de moi, de moi ne sois fâchée.

גִיוֹם אַפּוֹלִינֶר (1880-1918)

גֶּשֶׁר מִירָבּוֹ
מַאי

אֶמִיל וֶרְהַרְן (1885-1916)

אֵי-שֶׁם

זָ'אק פְּרֶבֶר (1900-1977)

הַפְּתִי

מַרְגֶּרִיט יוּרְסֶנָר (1903-1987)

אֵלֶּה שֶׁחִכּוּ לָנוּ

* * *

קְלֶמַן מָארוֹ (1496-1544)

אֲנִי חָס עָלַיִךְ, אַךְ אֲנִי מִתְיַסֵּר

צַר לִי עָלַיִךְ, אַךְ אֲנִי מְבַקֵּשׁ:
אַל תִּכְתְּבִי לִי, אַל תִּשְׁאֲלִי עָלַי
אֲמוּת, אֲבָל עַל בְּחִירָתִי אֶתְאַקֵּשׁ,
אִם כִּי הַגְּבָרָה לֹא חָשָׁה אֵלַי. *)

לֹא נִשְׁכַּחָה הָאַהֲבָה הַנְּאָה,
אַךְ הַשְּׁעָמוּם הִצְטַבֵּר בְּמֹחִי.
וְאֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמֵּךְ בְּהַכְנָעָה:
אַל תִּכְעֲסִי עָלַי, תִּתְרַחֲקִי,

*) מארו הכיר מקרוב את מרגריט מנווארה, רנה מצרפת, דיאן דה פואטייה

Pierre de Ronsard

Ode 17.

À Cassandre.

Mignonne, allons voir si la rose
Qui ce matin avoit desclose
Sa robe de pourpre au Soleil,
A point perdu ceste vesprée
Les plis de sa robe pourprée,
Et son teint au vostre pareil.

Las ! voyez comme en peu d'espace,
Mignonne, elle a dessus la place
Las ! las ses beautez laissé cheoir !
Ô vrayment marastre Nature,
Puis qu'une telle fleur ne dure
Que du matin jusques au soir !

Donc, si vous me croyez, mignonne,
Tandis que vostre âge fleuronne
En sa plus verte nouveauté,
Cueillez, cueillez vostre jeunesse :
Comme à ceste fleur la vieillesse
Fera ternir vostre beauté.

פִּיֶר דֶה רוֹנְסָאר (1524-1585)

אוֹדָה 17

לְקַסַנְדְרָה

בּוֹאִי, מוֹתֵק, אֶקַח אוֹתָךְ:
כָּאן בַּבֹּקֶר וֶרֶד פָּרַח.
וְעָלֵי כּוֹתֶרְתּוֹ יָפִים,
כְּתִלְבֹּשֶׁת צְבוּעַת שָׁנִי,
שֶׁבַּשֶּׁמֶשׁ רוֹאֶה אֲנִי
לְפָנַיִךְ וְרוּדוֹת דּוֹמִים.

בַּפְּנָה הַזֹּאת לְאוֹר יוֹם
יֵשׁ מַסְפִּיק לַפֶּרַח מָקוֹם,
הוּא צָעִיר, יָפֶה לְתָמִיד...
אַךְ יוֹדְעִים אֲנָחְנוּ מֵרֹאשׁ:
כְּשֶׁבָּעֶרֶב אוֹתוֹ יִפְגֹּשׁ
אָב חוֹרֵג, הַטֶּבַע - יָמִית.

אֲנִי לֹא אוֹמֵר לָךְ לַשָּׁוְא:
אַתְּ, כַּמּוֹהוּ, פּוֹרַחַת עַכְשָׁיו,
נָהֳנִי מִנַּעֲרוּתֵךְ.
יוֹם אֶחָד יֵשׁ לַפֶּרַח שֶׁלּוֹ,
וְהָעֶרֶב יַטִּיל אֶת צֵלּוֹ.
הוּא יִמְחַק, יַהֲרֹג אֶת יְפְיֵךְ.

Victor Hugo

Demain, dès l'aube…

Demain, dès l'aube, à l'heure où blanchit la campagne,
Je partirai. Vois-tu, je sais que tu m'attends.

וִיקְטוֹר הוּגוֹ (1802-1885)

מָחָר, עִם שַׁחַר

מָחָר, עִם שַׁחַר צַח, עַל-פְּנֵי בָּתֵּי הַכְּפָר
הַלְּבָנִים אֵלַיִךְ אֵלֵךְ – אַתְּ מְחַכָּה! -

J'irai par la forêt, j'irai par la montagne.
Je ne puis demeurer loin de toi plus longtemps.

Je marcherai les yeux fixés sur mes pensées,
Sans rien voir au dehors, sans entendre aucun bruit,
Seul, inconnu, le dos courbé, les mains croisées,
Triste, et le jour pour moi sera comme la nuit.

Je ne regarderai ni l'or du soir qui tombe,
Ni les voiles au loin descendant vers Harfleur,
Et quand j'arriverai, je mettrai sur ta tombe
Un bouquet de houx vert et de bruyère en fleur.

אֵלֵךְ עַל-פְּנֵי הַיַּעַר וְעַל-פְּנֵי הַהַר.
אֵין לִי חַיִּים, כְּשֶׁאֵתְּ מִמֶּנִּי רְחוֹקָה.

אֵלֵךְ, כְּשֶׁמַּבַּטִי בְּתוֹךְ מַחֲשָׁבוֹת,
לִי כָּל דָּבָר בַּחוּץ נִדְמֶה דּוֹמֵם, אֲפֵל;
לְבַד, אִישׁ זָר, גַּבִּי כָּפוּף, יָדַי שְׁלוּבוֹת,
עָצוּב, וְעֶבוּרִי הַיּוֹם יִהְיֶה כְּמוֹ לַיִל.

וְלֹא אַבִּיט עַל פָּז הָעֶרֶב שֶׁיּוֹרֵד,
עַל הַמִּפְרָשׂ בְּשֶׁפֶךְ הַנָּהָר; אֵלֵךְ,
אָבוֹא, וּכְשֶׁאַגִּיעַ זְמַן לְהִפָּרֵד,
אַשְׁאִיר עַנְפֵי אַבְרָשׁ וְאֹרֶן עַל קִבְרֵךְ. *)

1847

*) השיר נכתב לזכר בתו של המשורר לֶאוֹפּוֹלְדִינָה,
שטבעה לפני ארבע שנים יחד עם בעלה בגיל 19שנה

Alfred de Musset

Chanson : J'ai dit à mon cœur...

J'ai dit à mon coeur, à mon faible coeur :
N'est-ce point assez d'aimer sa maîtresse ?
Et ne vois-tu pas que changer sans cesse,
C'est perdre en désirs le temps du bonheur ?

Il m'a répondu : Ce n'est point assez,
Ce n'est point assez d'aimer sa maîtresse ;
Et ne vois-tu pas que changer sans cesse
Nous rend doux et chers les plaisirs passés ?

J'ai dit à mon coeur, à mon faible coeur :
N'est-ce point assez de tant de tristesse ?
Et ne vois-tu pas que changer sans cesse,

אַלְפְרֶד דֶּה מִיסֶה (1857 – 1810)

שִׁיר (אָמַרְתִּי לַלֵּב שֶׁלִּי...)

אָמַרְתִּי לַלֵּב, לְלִבִּי הָרַךְ:
"לֹא דַּי לְךָ בְּאַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ?
הַאֵין שִׁנּוּי, שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ, -
בִּזְבּוּז אֶשְׁרֵךְ וּזְמַן מִבְרָךְ?"

"לֹא דַּי בְּהִוָּה לִי", הַלֵּב אָמַר,
"לֹא דַּי לִי בְּכָל אַהֲבָה שֶׁיֵּשׁ;
מְשַׁנּוּיִים כֹּה מָתוֹק, מְרַגֵּשׁ
יִהְיֶה לִי כָּל תַּעֲנוּג הֶעָבָר".

אָמַרְתִּי לַלֵּב, לְלִבִּי הָרַךְ:
"לֹא דַּי לְךָ בִּדְאָבוֹן שֶׁיֵּשׁ?
הַאֵין שִׁנּוּי, שֶׁאַתָּה מְבַקֵּשׁ, -

C'est à chaque pas trouver la douleur ?

Il m'a répondu : Ce n'est point assez
Ce n'est point assez de tant de tristesse ;
Et ne vois-tu pas que changer sans cesse
Nous rend doux et chers les chagrins passés ?

Charles Baudelaire

Le Revenant

Comme les anges à l'oeil fauve,
Je reviendrai dans ton alcôve
Et vers toi glisserai sans bruit
Avec les ombres de la nuit,

Et je te donnerai, ma brune,
Des baisers froids comme la lune
Et des caresses de serpent
Autour d'une fosse rampant.

Quand viendra le matin livide,
Tu trouveras ma place vide,
Où jusqu'au soir il fera froid.

Comme d'autres par la tendresse,
Sur ta vie et sur ta jeunesse,
Moi, je veux régner par l'effroi.

בְּכֹל צַעֲדְךָ מָכְאוֹב מְמֵשֶׁךְ?"

"לֹא דַּי בְּהֹוֶה לִי", הַלֵּב אָמַר,
"לֹא דַּי לִי בְּכָל דְּאָבוֹן שֶׁיֵּשׁ;
מְשַׁנּוּיִים כֹּה מָתוֹק, מְרַגֵּשׁ
יִהְיֶה לִי כָּל דְּאָבוֹן הֶעָבָר".

שָׁרְל בּוֹדְלֵר (1821-1867)

רוּחַ רָעָה

עִם מַבָּט אָיֹם, כְּמוֹ מַלְאָךְ,
עוֹד אֶחְזֹר לָאֶלְקוֹב שֶׁלָּךְ *)
וְאֶגְלֹשׁ פְּנִימָה בְּלִי מִלִּים
בְּחֻצוֹת הַלַּיִל עִם צְלָלִים.

הַבְּרוּנֶטִית שֶׁלִּי, הַנְּשִׁיקוֹת
אֶתֵּן מְהַיְּרַחַ קַרוֹת.
אֶלַטֵּף, כְּמוֹ נָחָשׁ מִתְפַּתֵּל
מְסָבִיב לַגּוּמָּה, כָּל הַלַּיִל.

כְּשֶׁיַּגִּיעַ הַבֹּקֶר אֵלֵךְ,
יִהְיֶה רֵיק מְקוֹמִי לְיָדֵךְ,
כָּל הַיּוֹם יִכֶּה קֹר בָּךְ כְּשׁוֹט.

כְּמוֹ שׁוֹלְטִים דֶּרֶךְ רֹךְ וּבַגְרוּת,
עַל חַיַּיִךְ, עַל הַנַּעֲרוּת
אֲנִי דֶּרֶךְ הַפַּחַד אֶשְׁלֹט.

*) אלקוב – גומחה בקיר למיטה

קטע מ"פרחי רוע" (1857)

Charles Baudelaire

שָׁארְל בּוֹדְלֶר (1821–1867)

Alchimie de la douleur

L'un t'éclaire avec son ardeur,
L'autre en toi met son deuil, Nature !
Ce qui dit à l'un : Sépulture !
Dit à l'autre : Vie et splendeur !

Hermès inconnu qui m'assistes
Et qui toujours m'intimidas,
Tu me rends l'égal de Midas,
Le plus triste des alchimistes ;

Par toi je change l'or en fer
Et le paradis en enfer ;
Dans le suaire des nuages

Je découvre un cadavre cher,
Et sur les célestes rivages
Je bâtis de grands sarcophages.

אַלְכִּימְיָה שֶׁל כְּאֵב

אֶחָד מֵאִיר בְּלַהֲטוֹ,
הַטֶּבַע, וְאֶבֶל אַחֵר;
אַתָּה מַחְזִיר לָהֶם מַהֵר
הָדָר, חַיִּים אוֹ קְבוּרָתוֹ!

אַתָּה - הֶרְמֶס, עוֹזֵר מַדְהִים,
אֲבָל מַפְחִיד בְּכֹחַ עַז,
אוֹתִי הִשְׁוֵתָ לְמִידָאס -
הַדַּל שֶׁבַּאַלְכִּימָאִים;

זָהָב יָכוֹלְתִּי לְבַרְזֶל,
לַתִּפֶּת עֵדֶן לְסַגֶּל,
בֵּין תַּכְרִיכֵי הֶעָנָנוֹת

גּוּפָה שֶׁל יְקָרָתִי לְרְאוֹת;
וּבְשׁוּלַיִם שֶׁל תֵּבֵל
יָכוֹלְתִּי סַרְקוֹפָג לְבָנוֹת.

בשיר זה מספרו "פרחי הרע" (1861) טוען בודלר, שמתת היצירה, שהעניק למשורר הטבע, כהֶרְמֶס, אל המלאכות ומומחה לאלכימיה, היא גם קללה, במיוחד כאשר המשורר הופך לקורבן של עצב וכאב. אז הוא מסוגל להפוך זהב לברזל וגן עדן לגיהנום. כך, היכולת להפוך הכל לזהב, שהעניק למלך מידאס אל דיוניסוס, הפכה לקללה עבור האיש. לפי בודלר, משימתו של המשורר כעת היא להמציא מחדש את היופי, לא להתמקד עוד ביופי הקלאסי, כך שהמכוער, המעוות, הרשע, החולה יופיעו כצורות חדשות של יופי. הכאב פורה, כי הוא מקור השראה למשורר. (א.ג. מבוסס על ויקיפדיה)

Albert Mérat

Je n'aimerai jamais que toi…

אַלְבֶּר מֶרָה (1840-1909)

אַחֶרֶת לָעַד לֹא אֹהַב ...

Je n'aimerai jamais que toi...
A moins qu'une femme ne m'aime,
Et ne me donne aussi sa foi
Pour me la reprendre de même.

Car, vois-tu, nous ne pouvons pas,
Si forte qu'en soit notre envie,
Aux liens frêles de vos bras
Dérober jamais notre vie.

Nous prenons nos amours brisés
Pour nous en forger d'autres chaînes.
— Ô contagion des baisers,
Défaillances toujours prochaines !

אַחֶרֶת לָעַד לֹא אֹהַב ...
אִשָּׁה, שֶׁבְּךָ לֹא רוֹצָה,
תִּזְרֹק אֶת נַפְשָׁהּ כְּקֶלַח,
תִּקַּח אֶת שֶׁלְּךָ כְּחֻפְצָהּ.

לָכֵן אַל תִּתְּנוּ בְּתֹם,
אִם כִּי בּוֹעֲרִים בִּתְשׁוּקָה,
לִגְנֹב אֶת חַיֵּינוּ פִּתְאוֹם
לְיָד שַׁבְרִירִית חֲזָקָה.

אֲנַחְנוּ מִכְּלוּם אַהֲבָה
שַׁרְשֶׁרֶת שׁוּב מְחַשְּׁלִים.
יָבוֹא כְּשֶׁלּוֹנֵנוּ הַבָּא
מִסַּם שֶׁל שִׁפְתֵי הַנָּשִׁים!

קטע מתוך "פרידה", 1873

Albert Merat

L'amour...

L'Amour, fautre soir, fantasque et moqueur.
Passant près de moi, prit une balance
Dans l'un des plateaux il jeta mon coeur,
Il jeta mon coeur avec violence
Dans l'autre, plaça deux yeux presque verts.
Deux bras potelés et deux levres roses.
Des cheveux enfin ces petites choses
Qui m'ont toujours mis la hète à Fenvers
Or vola du coup la balance folle
Le plateau des yeux verts, des jolis bras
Sous un tel fardeau s'enlève, s'envole
L'autre comme un bloc tombe, et patatras
Enseignement vif sinon salutaire.
Mon coeur lourdement a roulé par terre

אַלְבֶּר מֶרָא (1840-1909)

אַהֲבָה...

עֶרֶב שִׁקְרִי, מְשֻׁנֶּה הִתְקָרֵב.
עָבְרָה אַהֲבָה, מֹאזְנַיִם בְּיָד;
חָטְפָה אֶת לִבִּי, וְנִזְרַק הַלֵּב,
עַל כַּף הַמֹּאזְנַיִם שֻׁלָּה יָרַד.
בַּכַּף הַשְּׁנִיָּה - עֵינָיִם כְּחוּלוֹת,
זְרוֹעוֹת דַּקּוֹת, שְׂפָתַיִם וְרֻדּוֹת,
שֵׂעָר עָשִׁיר - הַדְּבָרִים הַקְּטַנִּים,
שֶׁלְּפֶנְבֶּר אוֹתִי כָּל כָּךְ מוֹשְׁכִים.
עַכְשָׁיו הַמֹּאזְנַיִם מְלֵאִים טֵרוּף:
הֲרֵי מִשְׁקָל שֶׁל הַיּפִי הוּא כְּלוּם,
הַכַּף שֶׁלּוֹ הִתְחִילָה לָעוּף,
הַכַּף הַשְּׁנִיָּה נָפְלָה אָרְצָה, בּוּם!
לִבִּי הִתְגַּלְגֵּל בִּכְבֵדוּת בְּחוֹל...
שִׁעוּר בָּרוּר, אַךְ לְשָׁוְא סָךְ הַכֹּל.

Charles Cros

À ma Femme Endormie

Tu dors en croyant que mes vers
Vont encombrer tout l'univers
De désastres et d'incendies ;
Elles sont si rares pourtant
Mes chansons au soleil couchant
Et mes lointaines mélodies.

Mais si je dérange parfois
La sérénité des cieux froids,
Si des sons d'acier ou de cuivre
Ou d'or, vibrent dans mes chansons,
Pardonne ces hautes façons,
C'est que je me hâte de vivre.

Et puis tu m'aimeras toujours.
Éternelles sont les amours
Dont ma mémoire est le repaire ;
Nos enfants seront de fiers gas
Qui répareront les dégâts,
Que dans ta vie a faits leur père.

Ils dorment sans rêver à rien,
Dans le nuage aérien
Des cheveux sur leurs fines têtes ;
Et toi, près d'eux, tu dors aussi,
Ayant oublié, le souci
De tout travail, de toutes dettes.

Moi je veille et je fais ces vers

שָׁארְל קְרוֹ (1842-1888)

לְאִשְׁתִּי הַיְשֵׁנָה

רוֹאֶה בְּחֲלוֹם אַתְּ וַדַאי,
שֶׁגּוּדְשִׁים אֶת תֵּבֵל שִׁירַי,
הַחוֹזִים אֶסוֹן וּשְׂרֵפוֹת;
אֲבָל הֵם לֹא רַבִּים,
וְהֵם לֹא נִשְׁמָעִים, כָּבִים,
כְּמוֹ מַנְגִּינוֹת רְחוֹקוֹת.

אִם פַּעַם פָּגַעְתִּי מַר
בְּרוֹגַע הַמָּרוֹם הַקַּר,
אִם יֵשׁ צְלִילֵי פְּלָדָה אוֹ פְּלִיז
וְפָז בְּשִׁיר, שֶׁרוֹעֵד כֻּלּוֹ,
סְלִיחָה עַל הַפָּתוֹס שֶׁלּוֹ:
בַּחַיִּים אֲנִי פָּזִיז.

לָכֵן תֹּאהֲבִי אוֹתִי,
כִּי לָעַד אַתְּ אֲהוּבָתִי,
בְּזִכְרוֹנִי זֶה נִרְשָׁם;
כְּשֶׁיְלָדֵינוּ כְּבָר יִתְבַּגְרוּ,
אֶת הַנֶּזֶק הֵם יְתַקְּנוּ,
שֶׁהָאָב שֶׁלָּהֶם גָּרַם.

הֵם יְשֵׁנִים בְּלִי חֲלוֹם,
בְּלִי שָׂעָה וְמָקוֹם,
שֵׂעָר דַּק עַל רָאשֵׁיהֶם;
וְאַתְּ לְיָדָם יְשֵׁנָה
בְּלִי כָּל דְּאָגוֹת בְּשֵׁנָה
מִבְּעָיוֹת יוֹם שָׁלֵם.

הַשֶּׁמֶשׁ בַּבֹּקֶר תָּקוּם.

Qui laisseront tout l'univers
Sans désastre et sans incendie ;
Et demain, au soleil montant
Tu souriras en écoutant
Cette tranquille mélodie.

גַּם אֵלֶּה מְהַיְקוּם
בְּלִי שְׂרֵפוֹת, בְּלִי אָסוֹן כְּלָלִי;
וְהַשִּׁיר הוּא מוּכָן, אָרוּךְ.
תַּקְשִׁיבוּ אָז בְּחִיּוּךְ
לְשֶׁקֶט שֶׁל לַחַן שֶׁלִּי.

קטע מתוך "שרשרת הטפרים" (לאחר מותו, 1908)

Paul Verlaine

פּוֹל וֶרְלֶן (1844-1896)

Chanson d'automne

שִׁיר סְתָו

Les sanglots longs
Des violons
De l'automne
Blessent mon coeur
D'une langueur
Monotone.

שׁוּב יְבָבוֹת
שֶׁל כִּנּוֹרוֹת.
שִׁיר סְתָיוִי
פָּגַע בְּלִבִּי
מָלֵא כְּאֵב
חַדְגוֹנִי.

Tout suffocant
Et blême, quand
Sonne l'heure,
Je me souviens
Des jours anciens
Et je pleure

הַכֹּל חוֹנֵק,
חִוֵּר אוֹ רֵיק.
לֹא אֶדְחֶה,
נִזְכָּרְתִּי כְּבָר
יָמֵי עָבָר
וּבוֹכֶה.

Et je m'en vais
Au vent mauvais
Qui m'emporte
Deçà delà,
Pareil à là
Feuille morte.

אֲנִי עוֹזֵב.
עַלְעוֹל קָרֵב.
זֶה הָעֵת,
צֵא לְמָעוֹף
הָלוֹךְ וְשׁוֹב,
עָלֶה מֵת!

Guillaume Apollinaire

גִּיּוֹם אַפּוֹלִינֶר (1880-1918)

Le Pont Mirabeau | **גֶּשֶׁר מִירָבּוֹ**

Sous le pont Mirabeau coule la Seine | מִתַּחַת לַגֶּשֶׁר זוֹרֵם הַסֶּיְין.
Et nos amours | עַל הָאַהֲבוֹת...
Faut-il qu'il m'en souvienne | הַאִם לִזְכֹּר אוֹתָן? אָכֵן,
La joie venait toujours après la peine. | בָּאָה שִׂמְחָה אַחֲרֵי צַעַר בָּהֵן.

Vienne la nuit sonne l'heure | הַשָּׁעוֹן צִלְצֵל: הַיּוֹם נִגְמַר.
Les jours s'en vont je demeure. | הַיָּמִים חוֹלְפִים, אֲנִי נִשְׁאָר.

Les mains dans les mains restons face à face | שְׁלוּבוֹת הַיָּדַיִם, פָּנִים מוּל פָּנִים,
Tandis que sous | בְּעוֹד מִתַּחַת
Le pont de nos bras passe | לַגֶּשֶׁר שֶׁל זְרוֹעוֹתֵינוּ עוֹבְרִים גַּלִּים,
Des éternels regards l'onde si lasse. | כָּל כָּךְ עֲיֵפִים מֵאֵין סְפוֹר מַבָּטִים.

Vienne la nuit sonne l'heure | הַשָּׁעוֹן צִלְצֵל: הַיּוֹם נִגְמַר.
Les jours s'en vont je demeure. | הַיָּמִים חוֹלְפִים, אֲנִי נִשְׁאָר.

L'amour s'en va comme cette eau courante | נֶעֱלֶמֶת, כְּמוֹ מַיִם זוֹרְמִים, אַהֲבָה.
L'amour s'en va | אַהֲבָה נֶעֱלֶמֶת,
Comme la vie est lente | כְּמוֹ חַיִּים אִטִּיִים, רְחָבָה,
Et comme l'Espérance est violente. | וְכְמוֹהָ מְאֹד אַלִּימָה הַתִּקְוָה.

Vienne la nuit sonne l'heure | הַשָּׁעוֹן צִלְצֵל: הַיּוֹם נִגְמַר.
Les jours s'en vont je demeure. | הַיָּמִים חוֹלְפִים, אֲנִי נִשְׁאָר.

Passent les jours et passent les semaines | חוֹלְפִים יָמִים וּשְׁבוּעוֹת,
Ni temps passé | לֹא חוֹלֵף הַזְּמַן,
Ni les amours reviennent | הָאַהֲבוֹת לֹא חוֹזְרוֹת
Sous le pont Mirabeau coule la Seine. | הַסֶּיְין זוֹרֵם בְּלִי לַעֲמֹד.

Vienne la nuit sonne l'heure | הַשָּׁעוֹן צִלְצֵל: הַיּוֹם נִגְמַר.
Les jours s'en vont je demeure. | הַיָּמִים חוֹלְפִים, אֲנִי נִשְׁאָר.

Guillaume Apollinaire

Mai

Le mai le joli mai en barque sur le Rhin
Des dames regardaient du haut de la montagne
Vous êtes si jolies mais la barque s’éloigne
Qui donc a fait pleurer les saules riverains ?

Or des vergers fleuris se figeaient en arrière
Les pétales tombés des cerisiers de mai
Sont les ongles de celle que j’ai tant aimée
Les pétales flétris sont comme ses paupières

Sur le chemin du bord du fleuve lentement
Un ours un singe un chien menés par des tziganes
Suivaient une roulotte traînée par un âne
Tandis que s’éloignait dans les vignes rhénanes
Sur un fifre lointain un air de regiment

Le mai le joli mai a paré les ruines
De lierre de vigne vierge et de rosiers
Le vent du Rhin secoue sur le bord les osiers
Et les roseaux jaseurs et les fleurs nues des vignes

Emile Verhaeren

Sais-je où ?

C’est quelque part en des pays du Nord — le sais-je ?
C’est quelque part sous des pôles aciéreux,
Où les blancs ongles de la neige
Griffent des pans de roc nitreux.

Et c’est grand gel — reflété brusquement

גִיוֹם אַפּוֹלִינֶר (1880-1918)

מַאי

בְּמַאי, בְּמַאי הַפְּלִיא, עַל מֵי הָרַיין סִירָה.
מֵרֹאשׁ הַהַר נָשִׁים הִבִּיטוּ עַל הַנוֹף.
אַתְּ כֹּה יָפָה, אַךְ הַסְּירָה נָעָה בְּלִי סוֹף.
אָז לָמָּה עֲרָבוֹת בָּכוּ כָּל כָּךְ נוֹרָא?

הַפְּרִדֵסִים מְלֵאֵי פְּרָחִים עָבְרוּ אָזְלוּ,
עֲלֵי כּוֹתֶרֶת שֶׁנָּשְׁרוּ מִדֵּבְדְּבָן
הָיוּ כְּמוֹ צִפָּרְנֵי אֱהוּבָתִי מִזְּמַן, מזמן ??
הָיוּ כְּמוֹ עַפְעַפֶּיהָ אֵלֶּה שֶׁקָּמְלוּ.

וּבֶגֶדֶה שֶׁל הַנָּהָר עוֹבְרִים עַתָּה
דֹּוב, קוֹף וְכֶלֶב בִּשְׁלִיטָה שֶׁל צוֹעֲנִים
וְשַׁיָּרָה, שֶׁבָּה חֲמוֹר נוֹשֵׂא סַלִּים.
הֵם מֵהָרַיין מִתְרַחֲקִים אֲלֵי כְּרָמִים,
עוֹזְבִים לְלַחַן חֲלִילִית גְּדוּדִית פְּשׁוּטָה

וְמַאי, מַאי הַיָּפֶה, אֶת כָּל הַהֲרִיסוֹת
סוֹגֵר בְּלוֹט וְרָדִים, קִיסוֹס; וּמֵהָרַיין
הָרוּחַ מֵנִידָה אֶת עֲרָבוֹת עֲדַיִן
וְאֶת פִּרְחֵי הַגֶּפֶן עַל עֵירֹם הַסְּעַפּוֹת.

אֶמִיל וֶרהַרן (1885-1916)

אֵי-שָׁם

אֵיפְשֶׁהוּ בְּאֶרְצוֹת הַצָּפוֹן, אֵי-שָׁם,
בְּצֵל צוּרֵי-הַפְּלָדָה הַגְּבוֹהִים,
צִפָּרְנֵי הַשֶּׁלֶג הַנֶּעֱרָם
שׁוֹרְטִים אֶת מְלַחַת הַסְּלָעִים.

זֶהוּ קֹר עָצוּם, אֲשֶׁר מִתְבַּלֵּט

En des marais d’argent dormant ;
Et c’est givre qui grince et pince
Les lancettes d’un taillis mince.

Et c’est minuit ainsi qu’un grand bloc blanc.

Sur les marais d’argent dormant,
Et c’est minuit qui pince et grince
Et, comme une grande main, rince
Les cristaux froids du firmament.

Et c’est en ce lointain nocturne,
Comme une cloche taciturne
Qui tait son glas, mortellement.

Et c’est encore grand’messe de froid
Et de drèves comme en cortège…
C’est quelque part en un très vieux pays du Nord, — le sais-je ?
Mais c’est vraiment dans un vieux cœur du Nord — en moi.

Jacques Prévert

Le Cancre

Il dit non avec la tête
Mais il dit oui avec le cœur
Il dit oui à ce qu'il aime
Il dit non au professeur
Il est debout
On le questionne
Et tous les problèmes sont posés
Soudain le fou rire le prend
Et il efface tout
Les chiffres et les mots
Les dates et les noms

בַּבְּצוֹת שֶׁל כֶּסֶף בְּשֶׁנֶת שֶׁל מֵת,
זֶהוּ כְּפוֹר, שֶׁצוֹבֶט אֶת הֶעָלִים
שֶׁל חֶרְשָׁה דְּלִילָה בְּלִי חַיִּים.

הַשָּׁעָה חֲצוֹת, גּוּשׁ לָבָן גָּדוֹל.

הַבְּצוֹת שֶׁל כֶּסֶף נָמוֹת כָּעֵת,
הַחֲצוֹת, כְּמוֹ יָד עֲנָקִים,
צוֹבֶטֶת גְּבִישֵׁי הַשְּׁחָקִים
הַקָּרִים, וְהַזֹּהַר- רוֹקֵד.

וּבַלֵּיל הֶרְחוֹק הָרָחָב הַזֶּה,
כְּמוֹ צְלִילֵי פַּעֲמוֹן הוֹזֶה,
שִׁיר הָרוּחַ לְטֶכֶס דּוֹמֶה,

לְצְלִילֵי הַלְוָיָה, שֶׁעַכְשָׁיו קוֹרֶית.
וְעֲדַיִן קַר, פַּעֲמוֹן לֹא נָדַם
אֵיפְשֶׁהוּ בְּאֶרְצוֹת הַצָּפוֹן, אֵי-שָׁם...
בַּלִּבִּי הַצְּפוֹנִי הַיָּשָׁן – בֶּאֱמֶת.

ז'אק פְּרֶבֶר (1900-1977)

הַפִּתְי

הוּא מְסַמֵּן "לֹא" עִם הָרֹאשׁ,
אֲבָל אוֹמֵר "כֵּן" בַּלֵּב שֶׁלּוֹ
לְכֹל מָה שֶׁהוּא אוֹהֵב,
אֶךְ לְמוֹרֶה הוּא אוֹמֵר "לֹא".
הוּא עוֹמֵד.
הַשְּׁאֵלוֹת פְּשׁוּטוֹת,
הַמַּטָלוֹת בְּרוּרוֹת.
פִּתְאוֹם הוּא מַתְחִיל לְצְחוֹק
וּמוֹחֵק מֵהַלּוּחַ
מִסְפָּרִים וּמִלִּים,
שֵׁמוֹת וְתַאֲרִיכִים,

Les phrases et les pièges
Et malgré les menaces du maître
Sous les huées des enfants prodiges
Avec des craies de toutes les couleurs
Sur le tableau noir du malheur
Il dessine le visage du bonheur.

Marguerite Yourcenar

Ceux qui nous attendaient

Ceux qui nous attendaient, se sont lassés d'attendre,
Et sont morts sans savoir que nous allions venir,
Ont refermé leurs bras qu'ils ne peuvent plus tendre,
Nous léguant un remords au lieu d'un souvenir.
Les prières, les fleurs, le geste le plus tendre,
Sont des présents tardifs que rien ne peut bénir;
Les vivants par les morts ne se font pas entendre;
La mort, quand vient la mort, nous joint sans nous unir.
Nous ne connaîtrons pas la douceur de leurs tombes.
Nos cris, lancés trop tard, se fatiguent, retombent,
Pénètrent sans écho la sourde éternité;
Et les morts dédaigneux, ou forcés de se taire,
Ne nous écoutent pas, au seuil noir du mystère,
Pleurer sur un amour qui n'a jamais été.

תַּשְׁבֵּצִים וּבְטוּיִים.
וְלַמְּרוֹת אֵיוּמָיו שֶׁל הַמּוֹרֶה
וּבוּז הַתַּלְמִידִים הַחֲכָמִים,
בְּשֶׁלַל גִּירִים צִבְעוֹנִיִּים
עַל פְּנֵי לוּחַ הַמַּזָּל הַחָסֵר
אֶת פְּנֵי הָאוֹשֶׁר הוּא מְצַיֵּר.

מַרְגֶּרִיט יוּרְסֶנָר (1903-1987)

אֵלֶּה שֶׁחִכּוּ לָנוּ

לְאֵלֶּה שֶׁלָּנוּ חִכּוּ מִזְמַן נִמְאַס לְחַכּוֹת,
הֵם מֵתוּ וְלֹא יָדְעוּ, שֶׁעוֹד מְעַט אָנוּ בָּאִים.
בְּלִי לְהוֹשִׁיט יְדֵיהֶם, סָגְרוּ הֵם אֶת הַזְּרוֹעוֹת,
אוֹתָנוּ עִם חָרָטָה בִּמְקוֹם זִכָּרוֹן מַשְׁאִירִים.
תְּפִילוֹת, פְּרָחִים וּמֶחֱווֹת, שֶׁהֵן הֲכִי עֲדִינוֹת...
וּמִי יְבָרֵךְ עֲלֵיהֶם, כְּשֶׁהֵם כְּבָר מְאֻחָרִים?
לְמֵת לֹא יַגִּיעוּ מְחָיֵי שְׂרִידֵי צְלִילִים וּתְמוּנוֹת;
הַמָּוֶת לֹא יְצָרֵף אוֹתָנוּ לְבֵית הַמֵּתִים.
וְאֶת מְתִיקוּת קִבְרֵיהֶם כְּבָר לֹא נְגַלֶּה לָעַד.
בִּכְיֵנוּ, שֶׁרַק הִתְחִיל, נֶחֱלַשׁ, הִתְעַיֵּף אָבַד,
הַנָּצַח – חֲלָל לְלֹא הֵד, בְּלִי רֶגֶשׁ אוֹ חֲרָדָה;
מְזַלְזְלִים הַמֵּתִים, אוֹ לַי מְשֻׁתָּקִים כְּדִין,
וְלָנוּ לֹא מַקְשִׁיבִים, שׁוֹמְרִים עֲלֵי הַמִּסְתּוֹרִין,
בּוֹכִים הֵם עַל הָאַהֲבָה, שֶׁמֵּעוֹלָם לֹא הָיְתָה.